

జూన్
2017

134

సంపుటి : 12 సంచిక : 2 వెల రు. 10/-

ఈ సంచికలో.....

రాజకీయ ప్రత్యామ్నాయాన్ని నిర్మించాలి
అన్యవర్గ ధోరణులపై పోరాటం
మతం పట్ల మార్క్సిస్టు అవగాహన
రష్యా విప్లవంలో రైతాంగం పాత్ర
చారిత్రక పరిణామాల్ని సరిగా అర్థం చేసుకోవాలి
నోట్ల రద్దు : అసంఘటిత రంగంపై సమ్మెట దెబ్బ
భావ ప్రకటన స్వేచ్ఛ, జాతీయవాదం
విప్లవ ప్రతీఘాతకులను మట్టికరిపించిన రెడార్లి
బ్రాహ్మణవాదంపై పోరాటం వ్యక్తులకు వ్యతిరేకం కాదు
పోరాట యోధుడు తరిమెల నాగిరెడ్డి

పోరాట యోధుడు తరిమెల నాగిరెడ్డి

ఈ సంవత్సరం ఫిబ్రవరి నెలతో కామ్రేడ్ తరిమెల నాగిరెడ్డి శతజయంతి సంవత్సరం పూర్తయిన సందర్భంగా ఈ వ్యాసాన్ని ప్రచురిస్తున్నాం.

1917 ఫిబ్రవరి 11న అనంతపురం జిల్లా తరిమెల గ్రామంలో నాగిరెడ్డి గారు భూస్వామ్య కుటుంబంలో సుబ్బిరెడ్డి గారు ఆదిలక్ష్మమ్మ దంపతులకు జన్మించారు. పీడిత ప్రజల ప్రయత్నమే నాయకుడుగా, చట్టసభల్లో పేదల కష్టాలను పాలకుల చెవికి ఎక్కించిన ప్రజాప్రతినిధిగా సమాజ గమనాన్ని, రాజకీయ వ్యాపారాన్ని దేశాన్ని తాకట్టు పెడుతున్న నేతల బందారాన్ని ప్రజాసభల్లో వివరించిన గురువుగా, పాలకుల సింహస్వప్నంగా నిలిచిన మన వజ్రం తరిమెల నాగిరెడ్డి గారు.

రుషీ వ్యూహాన్ని ప్రాథమిక విద్యను పూర్తి చేసారు. పాఠశాలలో చదివే రోజులలోనే సమాజంలోని అసమానతలకు వ్యతిరేకంగా ఉద్యమించాడు. మద్రాసులోని లయోలా కాలేజీలో ఇంటర్మీడియట్ చదివే సమయంలో జాతీయతా భావాల కారణంగా జవహర్ లాల్ నెహ్రూ బహిరంగం సభకు హాజరైనందుకు, రామస్వామి ముదలియార్ కు సత్యమూర్తికి జరిగిన ఎన్నికల ప్రచారంలో పాల్గొన్నందుకు, వ్యాసరచనా పోటీలో మహమ్మద్ బీన్ తుగ్లక్ ను ప్రశంసించినందుకు అనేక సార్లు మందలించులకు, జరిమానాలకు గురయ్యారు.

ఉన్నత చదువుల కోసం వారణాసిలోని బెనారస్ విశ్వవిద్యాలయంలో చేరారు. అక్కడ చదివిన నాలుగు సంవత్సరాల్లో కమలాదేవి చటోపాధ్యాయ, జయప్రకాష్ నారాయణ, అచ్యుత్ పట్టవర్ధన్ వంటి వారిచే మరింతగా ప్రభావితమయ్యాడు. కమ్యూనిజం, మార్క్సిజంతో వారణాసిలోనే నాగిరెడ్డి గారికి పరిచయమైంది. 1939లో బెనారస్ హిందూ విశ్వవిద్యాలయం విద్యార్థి యూనియన్ అధ్యక్షునిగా ఎన్నికకాబడ్డారు. అలా ఎన్నికైన తొలి ఆంధ్రుడు, దక్షిణ భారతీయుడు నాగిరెడ్డి గారే. కాలేజీ సెలవుల్లో గ్రామానికి వచ్చేటప్పుడు అనేక పుస్తకాలను వెంటతెచ్చుకొని స్నేహితులకు ఇచ్చి మార్క్సిజాన్ని అనేక మందికి పరిచయం చేసారు.

రు. విద్యార్థులను, యువకులను మార్క్సిజం వైపు ఆకర్షించి వేలాది విప్లవోద్యమంలో భాగస్వాములయ్యే విధంగా కృషి చేసారు. జిల్లాలో కమ్యూనిస్టు ఉద్యమాన్ని ప్రారంభించడంలో కీలక భూమిక పోషించారు. తన ప్రభుత్వ వ్యతిరేక రాజకీయ కలాపాల వల్ల అనేకమార్లు జైలుకు వెళ్ళారు నాగిరెడ్డి గారు. 1940లో రెండవ ప్రపంచయుద్ధం సమయంలో 'యుద్ధం - ఆర్థిక వ్యవస్థపై దాని ప్రభావం' అనే పుస్తకాన్ని వ్రాసి ప్రభుత్వం యొక్క ఆగ్రహానికి గురై తిరుచిరాపల్లి జైల్లో నిర్బంధించబడ్డాడు. 1946లో ప్రకాశం ఆర్డినెన్స్ కింద అరెస్టుఅయి 1947లో విడుదల అయ్యారు. 1947లో మరల భారతీయ రక్షణ చట్టం కింద అరెస్టు అయ్యారు.

1946 సంవత్సరంలో జరిగిన ఎన్నికల్లో సంజీవరెడ్డిపై కమ్యూనిస్టు పార్టీ అభ్యర్థిగా తరిమెల నాగిరెడ్డి పోటీచేసి ఓడిపోయారు. 1952లో మద్రాసు శాసనసభకు కాంగ్రెసు నాయకుడు వరుసకు బాప అయిన నీలం సంజీవరెడ్డి గారి పై నాగిరెడ్డి గారు పోటీచేసి ఎన్నికయ్యారు. 1957 ఎన్నికల్లో పార్లమెంట్ సభ్యునిగా నాగిరెడ్డి గెలిచారు. 1962లో పుట్లూరు నియోజక వర్గం నుండి పోటీ చేసి తరిమెల రామచంద్రారెడ్డిని ఓడించారు. 1967లో అనంతపురం నియోజకవర్గం నుండి

సిపిఎం అభ్యర్థిగా పోటీ చేసి గెలిచారు. 1969 మార్చిలో శాసనసభకు సభ్యత్వానికి రాజీనామా చేశారు. ఆయన ఉపన్యాసాలు పండితులను మొదలు కొని సాధారణ ప్రజలను ఎంతగానో ప్రభావితం చేసాయి.

కమ్యూనిస్టు సాహిత్యాన్ని విరివిగా అధ్యయనం చేసిన నాగిరెడ్డి గారు అనేక రచనలు చేసారు. అందులో అత్యంత ప్రసిద్ధమైనది 'తాకట్టులో భారతదేశం'. ఇందులో పాలకుల వర్గ స్వభావాన్ని గురించి, దేశంలో అమలవుతున్న ఆర్థిక విధానాల గురించి ఎంతో దూరదృష్టితో మార్క్సిస్టు అవగాహనతో ఆయన అత్యంత శక్తివంతంగా విశ్లేషించారు. అనేక వ్యాసాలు, పుస్తకాలకు ముందుమాటలు ఆయన వ్రాసారు. జిల్లాలో భూస్వాముల దౌర్జన్యాలకు వ్యతిరేకంగా, కడకు తన తండ్రి సుబ్బారెడ్డికి వ్యతిరేకంగానూ ప్రజాస్వామ్య హక్కుల కోసం, కరువు నివారణకు కమ్యూనిస్టు పార్టీ ఆధ్వర్యంలో అనేక సమరశీల పోరాటాలు నిర్వహించారు. మూఢనమ్మకాలకు, కుల వివక్షకు వ్యతిరేకంగా సాంఘిక ఉద్యమాలను అమలు చేసిన సంఘసంస్కర్త.

తరిమెల నాగిరెడ్డి గొప్ప వక్త. క్లిష్టమైన ఆర్థిక విషయాలను కూడ సాధారణ ప్రజలకు సులభంగా వివరించ గలిగే నైపుణ్యం ఆయన సొంతం. అందుకే ఆయన ఉపన్యాసాలు వినడానికి గ్రామాల నుండి ఎద్దుల బండ్లు కొట్టుకొని ప్రజలు భారీగా తరలి వచ్చేవారు. నాగిరెడ్డి గారిని అరెస్టు చేయడానికి పోలీసులు అనేక సార్లు సెనకంజ వేసారంటే ఆయనకు ప్రజల్లో ఉన్న బలమెంతో అర్థమౌతుంది. పార్టీపై 1948, 52 సంవత్సరాల్లో ప్రభుత్వం నిషేధం విధించింది. ఆ రోజుల్లో నాయకులు కనిపిస్తే కాల్చి వేయడమే విధానంగా ఉండేది. అంతటి క్లిష్టపరిస్థితుల్లో జిల్లాతో పాటు రాష్ట్రంలోనూ పార్టీ నిర్మాణానికి ఎంతగానో కృషి చేసారు. రహస్యకాలంలో నాగిరెడ్డి గారు జిల్లాలోని అనేక ప్రాంతాల్లో సాధారణ వ్యక్తిగా జీవించారు. ఆ సందర్భంలో ఆయన నడవడిక ఎందరినో ప్రభావితం చేసింది.

1940లో యుద్ధం-శాంతి అనే పుస్తకం వ్రాసినందుకు సంవత్సరం పాటు జైలులో పెట్టారు. 1941లో విడుదలైన వెంటనే మళ్ళీ అరెస్టు అయ్యాడు. 1946, 51, 55, 62, 69, 72 లలో వివిధ సందర్భాల్లో అరెస్టు కాబడి మొత్తం ఆరు సంవత్సరాలు జైలు జీవితం గడిపారు. మద్రాసు రాష్ట్ర శాసనసభలోనూ, కర్నూలు శాసనసభలోనూ ప్రతిపక్ష నాయకునిగా, ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభలో ఉపనాయకునిగా ఉండి రాజాజీ, ప్రకాశం పంతు

(మిగతా 35వ పేజీలో)

1. పోరాట యోధుడుతరిమెల నాగిరెడ్డి 2
2. పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థను కూల్చటానికి రాజకీయ ప్రత్యామ్నాయాన్ని నిర్మించాలి సీతారాం ఏచూరి 4
3. అన్యవర్గ ధోరణులపై పోరాటం ఎస్.వీరయ్య 9
4. మతం పట్ల మార్క్సిస్టు అవగాహన హోవర్డ్ సెల్వామ్, హేరి మార్టెల్ 38
5. రష్యా విప్లవంలో రైతాంగం పాత్ర కొండూరి వీరయ్య 15
6. చారిత్రక పరిణామాల్ని సరిగా అర్థం చేసుకోవాలి మార్తా హార్నేకర్ 20
7. నోట్ల రద్దు : అసంఘటిత రంగంపై సమ్మెట దెబ్బ రితికా మాస్కర్, సుమీత్ శేఖర్ ... 23
8. భావ ప్రకటన స్వేచ్ఛ, జాతీయవాదం జస్టిన్ ఎపి పా 26
9. విప్లవ ప్రతీఘాతకులను మట్టికరిపించిన రెడాల్మా 32
10. బ్రాహ్మణవాదంపై పోరాటం వ్యక్తులకు వ్యతిరేకం కాదు బి.వి. రాఘవులు 34

సంపాదకుడు:
ఎస్. వెంకట్రావు

సంపాదకవర్గం:
పాటూరు రామయ్య
బి.వి. రాఘవులు
తమ్మినేని వీరభద్రం
ఎస్. వీరయ్య
తెలకపల్లి రవి

భారత కమ్యూనిస్టు పార్టీ (మార్క్సిస్టు)
ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర కమిటీ తరపున
ప్రచురణ కర్త, ముద్రాపకుడు: **బి.వి. రాఘవులు**
సంపాదకుడు : **ఎస్. వెంకట్రావు**
ముద్రణ : ప్రజాశక్తి డైలీ ప్రింటింగ్ ప్రెస్,
ఫ్లాట్ నెం 21/1, అజమాబాద్, హైదరాబాద్-20
ఫోన్: ఎడిటోరియల్ **0866-2577248**
మేనేజర్: **040-27673787**
email:venkataraosankarapu@gmail.com
visit cpi(m) site at : cpim.org

మన దేశం స్వాతంత్ర్యం సాధించినప్పటి నుండి అనుసరిస్తూ వచ్చిన స్వతంత్ర విదేశాంగ విధానం పివి నరసింహారావు ప్రభుత్వ హయాం నుండి నీరుగురుతూ వచ్చింది. గత యుపిఎ ప్రభుత్వం ఆ స్వతంత్రతను మరింత దెబ్బతీస్తూ భారత దేశాన్ని అమెరికా జూనియర్ భాగస్వామిగా మార్చివేసే అనేక ఒప్పందాలు చేసుకుంది. నేటి మోడీ ప్రభుత్వం ఈ క్రమాన్ని పరాకాష్ఠకు తీసుకుపోయింది. దీని పర్యవసానాలు మన దేశానికి అనేక విధాలుగా నష్టం కలిగిస్తున్నాయి.

ఇరాన్ తో మన దేశం దాదాపు ఖాయం చేసుకున్న గ్యాస్ హైప్ లైన్ ఒప్పందం నుండి అమెరికా ఒత్తిడితో నాటి మన్మోహన్ సింగ్ ప్రభుత్వం వైదొలగడం వల్ల మన దేశానికి సంభవించిన నష్టం అంతా ఇంతా కాదు. ఇరాన్ లో అపారమైన గ్యాస్ నిల్వలున్నాయి. ఇరాన్ నుండి పాకిస్తాన్ ద్వారా హైప్ లైన్ వేసి ఈ గ్యాస్ మన దేశానికి తెచ్చుకుంటే మనకు 40 శాతం తక్కువ ధరకు గ్యాస్ లభ్యమయ్యేది. ఈ ప్రాజెక్టు తుదిరూపం తీసుకుంటున్న సమయంలో 2008లో ఇరాన్ పై అమెరికా ఆంక్షలు విధించింది. దాంతో మన దేశం అమెరికా ఒత్తిడితో ఈ హైప్ లైన్ ప్రాజెక్టు నుండి వైదొలిగింది. ఐపిఐ (ఇరాన్-పాకిస్తాన్-ఇండియా) గ్యాస్ లైన్ స్థానంలో తుర్కమెనిస్తాన్-ఆఫ్ఘనిస్తాన్-పాకిస్తాన్-ఇండియా (టిఎపిఐ-తాపి) గ్యాస్ హైప్ లైన్ ప్రాజెక్టును అమెరికా ముందుకు తెచ్చింది. కానీ ఇది అమలులోకి రాలేదు. గత ఏడాది ఇరాన్ పై అమెరికా ఆంక్షలు ఎత్తివేయడంతో మళ్ళీ ఇప్పుడు ఐపిఐ ప్రాజెక్టు గురించి ఆలోచించాలని పార్లమెంటులో కమిటీ సిఫార్సు చేసింది. అంటే అమెరికా వద్దంటే మానేయడం, అవునంటే చేయడం మినహా మనకంటూ స్వతంత్రంగా వ్యవహరించే చేపను మన దేశం కోల్పోతోందన్న మాట.

చైనా ప్రతిపాదించిన ఒక బెల్ట్ ఒక రోడ్డు (ఒబిఒఆర్) ప్రాజెక్టు విషయంలో కూడా మన దేశం వ్యవహారం అలాగే ఉంది. 60 కి పైగా దేశాలు భాగస్వాములుగా ఉన్న ఈ ప్రాజెక్టు అంతర్జాతీయంగా నేటి ఆర్థిక సంక్షోభ పరిస్థితుల్లో ప్రపంచ ఆర్థిక వ్యవస్థకు ముఖ్యంగా ఆసియా దేశాల ఆర్థిక వ్యవస్థలకు ఉపయోగకరమైంది. అపారమైన ఆర్థిక నిల్వలున్న, గణనీయమైన సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని సంపాదించుకున్న చైనా చొరవతో రూపొందించబడిన ఈ ప్రాజెక్టు దేశాల మధ్య సరికొత్త వాణిజ్యానికి బాటలు వేస్తుంది. ఆసియా లోని వర్తమాన దేశాల్లో మౌలిక సదుపాయాలు పెంపుకు దోహదపడుతుంది. ఆందుకే డక్సిణాసియా, ఆగ్నేయాసియాలోని అనేక దేశాలు ఈ ప్రాజెక్టులో భాగస్వాములైనాయి. భూటాన్ మినహా మన పొరుగుదేశాలన్నీ పాల్గొన్నాయి. కానీ భారత దేశం దీన్ని బహిష్కరించింది. పాక్ ఆక్రమిత కాశ్మీర్ గుండా చైనా రోడ్డు నిర్మించడమే దీనికి కారణంగా మన ప్రభుత్వం చూపుతోంది. అదే కారణమైతే సరిహద్దు సమస్య రీత్యా మనవిగా చెప్పబడుతున్న అనేక భూభాగాలు చైనా ఆక్రమణలో ఉన్నందుకు మన దేశం దానితో వాణిజ్యం జరపకుండా ఉండాలి. కానీ ప్రస్తుతం మన రెండు దేశాల మధ్య వాణిజ్యం ఇబ్బడిముబ్బడిగా పెరుగుతోంది. మన విదేశీవాణిజ్య భాగస్వాముల్లో చైనాయే నెంబర్ 1గా ఉంది. మరి దానికి అడ్డం లేని సరిహద్దు సమస్య ఒబిఒఆర్ ప్రాజెక్టుకు ఎందుకొచ్చిందంటే.. అసలు కారణం అమెరికా ఒత్తిడే. ఒబిఒఆర్ లో మన దేశం పాల్గొంటే దేశంలో అనేక ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ప్రాజెక్టులు వచ్చేవి. దాని వల్ల ప్రజలకు ఉద్యోగాలు, ఉపాధి లభించేది. ఆర్థికంగా దేశం ముందుకు పోయేది.

మన దేశం స్వతంత్ర విదేశాంగ విధానానికి తిలోదకాలిచ్చి, అమెరికాకు జూనియర్ భాగస్వామిగా మారటం వల్ల మన దేశానికి వచ్చిన నష్టాల్లో ఇవి కొన్ని మచ్చు తునకలు మాత్రమే. ఒక దేశం యొక్క ఆర్థిక విధానాలకు కొనసాగింపుగానే దాని విదేశాంగ విధానం ఉంటుంది. మన దేశం సామ్రాజ్యవాద ప్రపంచీకరణ విధానాలను తలకెత్తుకున్నప్పటినుండి దాని విదేశాంగ విధానం కూడా స్వతంత్రత కోల్పోతూ వస్తోంది. మనం మన దేశీయ విధానాల్లో మార్పు తెచ్చినప్పుడు మాత్రమే మన విదేశాంగ విధానాన్ని కూడా మార్చుకోగలం.

చందా వివరాలు	చిరునామా
విడిపత్రిక: రూ.10, సంవత్సర చందా:రూ.100, పోస్టు ద్వారా రూ. 120	మేనేజర్,
	మార్క్సిస్టు (సైద్ధాంతిక మాసపత్రిక),
	ఎం.బి. విజ్ఞానకేంద్రం,
	డోర్ నెం. 27-30-4, ఆకులవారి వీధి,
	గవర్నర్ పేట, విజయవాడ-520 002

పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థను కూల్చటానికి రాజకీయ ప్రత్యామ్నాయాన్ని నిర్మించాలి

సీతారాం ఏచూరి ✍️

రచయిత
సిపిఐ(ఎం) ప్రధాన కార్యదర్శి

మార్క్సిస్టు మహా మహోపాధ్యాయుడు కారల్ మార్క్స్ ద్విశత జయంతి ఉత్సవాల్లో భాగంగా మే 10వ తేదీన విజయవాడలోని మాకినేని బసవపున్నయ్య విజ్ఞాన కేంద్రంలో విశాలాంధ్ర పబ్లిషింగ్ హౌస్ తెలుగులోకి అనువదించిన 'పెట్టుబడి' పుస్తక సంపుటి ఆవిష్కరణోత్సవం జరిగింది. ఈ సందర్భంగా 'మార్క్సిజం-సమకాలీన సమాజం' అనే అంశంపై నిర్వహించిన సెమినార్లో సిపిఐం ప్రధాన కార్యదర్శి సీతారాం ఏచూరి ప్రసంగాన్ని మార్క్సిస్టు పాఠకులకు అందిస్తున్నాం.

- ఎడిటర్

'పెట్టుబడి' పుస్తకాన్ని పూర్తిస్థాయిలో తెలుగులో తీసుకురావడం ద్వారా విప్లవోద్యమానికి గొప్ప తోడ్పాటును అందించిన విశాలాంధ్ర పబ్లిషింగ్ హౌస్ కి కృతజ్ఞతలు. మార్క్సిస్టు పార్టీ తరుపున అభినందనలు. వాటికన్ సిటీలోని పోప్ ఫ్రాన్సిస్ కూడా 'పెట్టుబడి' గ్రంథాన్ని తెప్పించుకొని చదువుతున్నారు. పౌర సమాజంలో కార్మిక సంఘాలు చాలా ముఖ్యమైనవనీ, సంక్షుభిత పెట్టుబడిదారి వ్యవస్థపై కార్మిక సంఘాలు లేకుండా పోరాటం సాగించడం సాధ్యపడదని పోప్ ప్రకటన చేశారు. వాటికన్ సిటీ నుండి ఈ రకమైన ప్రకటన వెలువడటం పెట్టుబడిదారి వ్యవస్థ ఎదుర్కొంటున్న సంక్షోభం తీవ్రతను తెలియజేస్తుంది. అంతేకాదు 'పెట్టుబడి దారి వ్యవస్థ ఎదుర్కొంటున్న సంక్షోభం మామూలు సంక్షోభం కాదు. అది ఒక వ్యవస్థీకృత సంక్షోభం. ఈ వ్యవస్థను మార్చడం మినహా మరో పరిష్కారం లేదు' అని కూడా ఆయన అన్నారు. పోప్ సైతం మార్క్సిస్టులు వాడే 'వ్యవస్థీకృత సంక్షోభం' లాంటి పదజాలాన్ని వాడారంటే పెట్టుబడిదారి వ్యవస్థ సంక్షోభం తీవ్రత అర్థమవుతుంది. ఆ రోజుల్లో ఏ వాటికన్ అయితే మార్క్సిస్టును తిట్టి, అవమానించిందో అదే వాటికన్ సిటీలోని పోప్ నేడు దాన్ కేపిటల్ను చదవాల్సిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఈ పరిస్థితి ఎందువల్ల ఏర్పడిందనే దానికి జవాబు 'పెట్టుబడి'లోనే ఉంది.

'పెట్టుబడి' గ్రంథం ఏదో ఒక తాత్విక గ్రంథం కాదు. చాలా మంది దీనిని ఒక ఆర్థిక

సిద్ధాంతమనీ, పెట్టుబడి ఏ విధంగా పని చేస్తుందనే అంశాల గురించి మార్క్స్ రాసిన గ్రంథం మాత్రమే అనుకుంటారు. అది సరి కాదు. 'పెట్టుబడి' రచన వెనుక రాజకీయ ఉద్దేశముందనే అంశాన్ని మనం, ప్రధానంగా నేటి తరం జాగ్రత్తగా అవగాహనచేసుకోవాల్సిన అవసరముంది. కారల్ మార్క్స్ జర్మనీలో తత్వశాస్త్రాన్ని అధ్యయనం చేశారు. ఆ రోజుల్లో హేతువాద ఆలోచన, తత్వశాస్త్ర రంగాల్లో జర్మనీ ప్రపంచంలోనే నాయకత్వస్థానంలో ఉండేది. నాటి తత్వవేత్తల్లో ప్రఖ్యాతిగాంచిన హెగెల్ తత్వాన్ని అర్థం చేసుకొని, దానిని విశ్లేషిస్తూ జర్మనీలో క్లబ్బులు కూడా నడిచేవి. అలా ఏర్పడిన యంగ్ హెగెలియన్స్ క్లబ్బులో మార్క్స్ కూడా సభ్యుడిగా ఉండేవారు. ఆ క్లబ్బుకు ప్యూయర్బా నాయకునిగా ఉండేవారు. హెగెల్ తత్వశాస్త్ర సిద్ధాంతాలకు అనుగుణంగా దోపిడి నుంచి, దౌర్జన్యాల నుంచి మానవులకు ఏ విధంగా విముక్తి కలిగించాలనే దానిపై చర్చలు జరిగివి. 'మానవుని యొక్క ఆలోచనా ధోరణి(చైతన్యం) మారితే మినహా దోపిడి నుంచి విముక్తి సాధించలేము. అందువల్ల మానవుని ఆలోచనా ధోరణిని మార్చడానికి ప్రయత్నం చేయాలి' అని హెగెల్ రచనలద్వారా ప్రబావితం అయిన మెజారిటీ మేధావులు అభిప్రాయపడ్డారు. ఆ ఆలోచనను మార్చాలంటే మతం యొక్క ప్రభావం మనిషి ఆలోచనలపై పడకుండా చేయాలి. అది చేయకపోతే మానవ స్వేచ్ఛ సాధ్యపడదు అనేది వారి భావన. కారల్ మార్క్స్ ఆ భావనను వ్యతిరేకించారు. మానసికం

గానో, ఆలోచనపరంగానో మారిస్తే విముక్తి సాధిస్తామనడం సందేహమేనని, దానికి ఒప్పుకోవడానికి తాను సిద్ధంగా లేనని ఆయన స్పష్టం చేశారు. ఆ తర్వాత హెగెల్ రచనలను, ప్రత్యేకించి న్యాయతత్వం (ఫిలాసఫీ ఆఫ్ లా) అన్న గ్రంథాన్ని లోతుగా అధ్యయనం చేసిన మార్క్స్ చివరకు 1843లో ఒక నిశ్చితాభిప్రాయానికి వస్తారు.

హెగెల్ 'మానవ ఆలోచన పరిణామం' (ఎవల్యూషన్ ఆఫ్ హ్యూమన్ మైండ్) అని ఒక భావనను పై గ్రంథంలో పరిచయం చేస్తాడు. ఇందులో రూపొందున్న ఆమూర్తత (అన్ ఫోల్డింగ్ ఆఫ్ ది ఆబ్జెక్ట్) అన్న సూత్రాన్ని ప్రస్తావిస్తాడు. అచేతనంగా నివురుగప్పి ఉన్న మానవుని చైతన్యం క్రమంగా అభివృద్ధి చెందుతూ ఒకానొక దశలో అది అత్యున్నత స్థాయికి చేరుతుంది. అలా అత్యున్నత స్థాయికి చేరిన ఆలోచనను విముక్తి దిశగా మళ్లించగలము. అటువంటి విముక్తి ద్వారా మనం సామాజిక వ్యవస్థ వైపు మారతాము. అటువంటి సమాజాన్ని సమానత్వం, అవకాశాలు, సౌకర్యాలు అన్నీ అందేలా పరిణతి చెందిన ఒక ఆదర్శ సమాజంవైపు మార్చవచ్చు అనేది హెగెల్ దృక్పథం. అటువంటి పరిణతి చెందిన ఆదర్శ సమాజాన్ని ఆయన పౌర సమాజం అని పిలుస్తాడు. నేడు మనం చర్చించుకునే పౌర సమాజానికి, హెగెల్ చెప్పిన పౌర సమాజానికి మధ్య చాలా వ్యత్యాసం ఉంది. పౌర సమాజం అన్న భావనను మొట్టమొదటి సారిగా వాడిన ఘనత హెగెల్దే అని చెప్పవచ్చు. హెగెల్ చెప్పిన పౌర సమాజాన్ని సృష్టించాలంటే మనుషులందరి మనస్థత్వాన్ని మార్చాలి. ఆలోచనా ధోరణిని మార్చాలి. తద్వారా అటువంటి పరిణతి చెందిన పౌర సమాజాన్ని సాధించవచ్చు అని సూత్రీకరిస్తాడు. దీనిని మార్క్స్

అధ్యయనం చేసిన తర్వాత ఒక నిశ్చితాభి ప్రాయానికి వస్తారు. 'ఏ పౌర సమాజం గురించి హెగెల్ చెబుతున్నారో దాని అంగనిర్మాణం రాజకీయ అర్థశాస్త్రంలో ఉంది' అని స్పష్టం చేశారు. మార్క్స్ సిద్ధాంతానికి బీజం పడింది కృడే. అప్పట్లో ఇది పెను సంచలనంగా మారింది.

ఫ్రాంచ్ కు చెందిన మరో తత్వవేత్త డెక్కార్డ్ 'నేను ఆలోచిస్తున్నాను. కాబట్టే నేను ఉన్నాను.' అని ఓ నిర్వచనం ఇచ్చారు. దీనికి భిన్నంగా 'నేను ఉన్నాను కాబట్టే ఆలోచిస్తున్నాను' అని మార్క్సిజం నిరూపించింది. అంటే మౌలికంగా నా జీవన స్థితిగతుల మీద ఆధారపడి నా చైతన్యం రూపుదిద్దుకుంటుందే తప్ప నా చైతన్యాన్ని బట్టి నా జీవన స్థితిగతులు రూపుదిద్దుకోవు. భౌతిక జీవనంలో మనిషి ఏ విధంగా బతుకుతున్నాడో దాని మీదనే వారి చైతన్యం కూడా ఆధారపడి ఉంటుంది. ఈ నిర్ధారణ ముందుకు తెచ్చిన తర్వాత మార్క్స్ "నేను చేసిందల్లా తల్లకిందులుగా ఉన్న హెగెల్ ను కాళ్ళమీద నిలబెట్టడమే" అంటాడు. దివి నుండి భువికి చేరాలి అని హెగెల్ ప్రతిపాదిస్తే భువినే దివిగా మార్చుకోవాలి అని నేను ప్రతిపాదిస్తున్నాను అంటాడు. ఈ సూత్రీకరణను ప్రతిపాదించే క్రమంలో మార్క్స్ ఒక నిశ్చితాభి ప్రాయానికి వస్తాడు. మనుషులు జీవించే భౌతిక పరిస్థితి వారి చైతన్యాన్ని నిర్దేశిస్తుంది. ఆ భౌతిక జీవన స్థితిగతులను మనం మార్చకపోతే మానవ విముక్తి అసాధ్యం. మన చైతన్యాన్ని నిర్దేశించి, నియంత్రిస్తున్న భౌతిక పరిస్థితులు ఎలా ఉన్నాయి, ఎలా మార్చాలి, అన్నది పరిశీలించటానికి మార్క్స్ తత్వశాస్త్రం నుండి రాజకీయ అర్థశాస్త్రాన్ని అధ్యయనం చేయటం ప్రారంభిస్తాడు. అంటే మార్క్స్ 'పెట్టుబడి' రాయ దానికి వెనక ఉన్న ఉద్దేశ్యం ఏమిటి? మానవ విముక్తి ఏ విధంగా సాధించగలము అన్నదే ఉద్దేశ్యం. పెట్టుబడి గ్రంథం రచనకు ఉన్న రాజకీయ లక్ష్యం మానవ విముక్తి మార్గాన్వేషణ. ఈ గ్రంథం కేవలం పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థ ఎలా పని చేస్తుంది అని వివరించే అర్థశాస్త్ర రచన కాదు. పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థ ఎలా పని చేస్తుంది అన్నది అర్థం చేసుకుంటే తప్ప పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థ ఉక్కుపిడికిలి నుండి మానవాళి విముక్తి సాధ్యం కాదు. పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థ పని తీరును అర్థం చేసుకోవాలంటే పూర్తిగా దీని గురించి శోధించాలని నిర్ణయించుకుంటాడు. ఆ నిర్ణయం పర్వవసానమే నేడు మన చేతుల్లో ఉన్న 'పెట్టుబడి' గ్రంథం. ఈ విధంగా మార్క్స్ తనకు తాను వేసుకున్న 'మానవాళి విముక్తి ఎలా సాధ్యమవుతుంది' అన్న ప్రశ్నకు సమాధానంగా పెట్టుబడి

“ఈ సూత్రీకరణను ప్రతిపాదించే క్రమంలో మార్క్స్ ఒక నిశ్చితాభి ప్రాయానికి వస్తాడు. మనుషులు జీవించే భౌతిక పరిస్థితి వారి చైతన్యాన్ని నిర్దేశిస్తుంది. ఆ భౌతిక జీవన స్థితిగతులను మనం మార్చకపోతే మానవ విముక్తి అసాధ్యం. మన చైతన్యాన్ని నిర్దేశించి, నియంత్రిస్తున్న భౌతిక పరిస్థితులు ఎలా ఉన్నాయి, ఎలా మార్చాలి, అన్నది పరిశీలించటానికి మార్క్స్ తత్వశాస్త్రం నుండి రాజకీయ అర్థశాస్త్రాన్ని అధ్యయనం చేయటం ప్రారంభిస్తాడు.”

ఉత్పత్తిక్రమంలో పెట్టుబడిదారులు అదనపు విలువను పొందుతారు

గ్రంథం ఆవిష్కృతమైంది. 1843 నుంచి 1845 మధ్యకాలంలో మార్క్స్ జీవితంలోనే మూడు ముఖ్యమైన మార్పులు చోటు చేసుకున్నాయి. వాటిలో ఒకటి ఆరోజుల్లో 'విప్లవ ప్రజాస్వామ్యం' (రెవల్యూషనరీ డెమోక్రసీ) అనే భావన ఉండేది. మార్క్స్ ఆ భావన నుంచి 'శ్రామిక వర్గ విప్లవం' (ప్రోలిటేరియన్ రివల్యూషన్) భావనకు మారుతాడు. అంటే కార్మికద్యమ నాయకత్వంలో విప్లవ విజయం సాధించటం ద్వారానే మానవజాతి విముక్తిని సాధించగలమని నొక్కి చెబుతారు. రెండోది హెగెల్ ఆదర్శవాద సిద్ధాంతం నుంచి చారిత్రక భౌతికవాదం వైపు మార్పు. మూడోది తత్వశాస్త్ర అధ్యయనం నుంచి రాజకీయ అర్థశాస్త్ర అధ్యయనం వైపు మళ్లటం. ఈ మూడు మార్పులు మార్క్స్ జీవితంలో చోటుచేసుకున్న మౌలిక మార్పులే కాదు. మార్క్సిజానికి పునాదులు వేసిన మార్పులు కూడా అని చెప్పుకోవచ్చు. మార్క్స్ తన విశ్లేషణల్లో ప్రధానంగా సృష్టికరించింది 'మిగులు' గురించి... అన్ని ఉత్పత్తి వ్యవస్థల్లోనూ మిగులు ఉత్పత్తి (సర్ప్లస్ ప్రొడక్ట్) అనేది ఉంటుంది. కానీ పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థలో మాత్రం అది అదనపు విలువ (సర్ప్లస్ వాల్యూ)గా మారుతుంది. మిగులు ఉత్పత్తి... మిగులు విలువగా ఎలా మారుతుందనే దానిపై

వందల ఏళ్లుగా అనేకమంది ఆర్థికవేత్తలు తంటాలు పడ్డారు. 'శ్రమ ఎంత అనేది ఆ శ్రమ సృష్టించిన ఉత్పత్తి విలువ మీద ఆధారపడి ఉంటుంది' అని ఆడమ్ స్మిత్ వంటివారు చెబుతారు. కానీ ఆ శ్రమ విలువ ఎంత అనేదానికి కొలమానమేంటి? కొందరు ఒక పనిని 12 గంటల్లో చేయవచ్చు. అదే పనిని ఇంకొందరు 8 గంటల్లో చేయవచ్చు. ఆ కొలబద్ధ ఏమిటి? అందుకనే మార్క్స్ శ్రమ ఎంతనేది కాకుండా శ్రమ విలువను ఆవిష్కరిస్తారు. శ్రమశక్తి విలువే సరుకు విలువను నిర్ధారిస్తుంది. సరుకు విలువ అనేది ఆ సరుకు ఉత్పత్తికి అయిన శ్రమశక్తి మీద ఆధారపడి ఉంటుంది. ఈ విధంగా మానవాళి విముక్తి మార్గాన్వేషణలోనే మార్క్స్ గ్రంథం పుట్టింది. దానికంటే ముందు అనేక మంది ఆర్థికవేత్తలు వచ్చారు. పొయ్యారు. కానీ మార్క్స్ కోణాన్ని పూర్తిగా ఆకళింపు చేసుకోవటంలో విఫలం అయ్యారు. మార్క్స్ రాసిన ఈ గ్రంథంలో సౌందర్యారాధన మొదలు పరాయీకరణ వరకు అనేక కోణాల్లో పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థ తన దోపిడీ రూపాలను ఎలా ముందుకు తీసుకెళుతుందో వివరిస్తాడు. అందులో భాగంగా ఒక ముఖ్యమైన సూత్రాన్ని మార్క్స్ చర్చకు పెడతాడు. అదనపు విలువ సూత్రం అది. అన్ని వస్తువులు, సరుకుల్లో అదనపు

“ పెట్టుబడి దారుల గురించి మనకున్న సాధారణ అభిప్రాయాలు-పెట్టుబడిదారుడు నీతిమంతుడు కాదు, మోసగాడు, శ్రమ దోపిడి చేస్తాడని, తగిన వేతనాలు ఇవ్వడని మనలో చాలా మంది అనుకుంటాం. అదంతా నిజమే అవ్వొచ్చు. కానీ వంద శాతం నీతివంతమైన పెట్టుబడిదారుడు కూడా కార్మికుల శ్రమశక్తిని దోపిడి చేస్తాడు అంటాడు మార్క్స్.”

ఉత్పత్తి జోడించబడుతుంది. ఈ మిగులు ఉత్పత్తి పెట్టుబడిదారి వ్యవస్థలో మిగులు విలువగా మారుతుంది. ఈ మార్పు ఎలా జరుగుతుంది అన్నది తెలుసుకోవటానికి ప్రపంచ ఆర్థిక శాస్త్ర వేత్తలు వంద సంవత్సరాల పాటు శ్రమించి ఒక అభిప్రాయానికి వస్తారు. మార్కెట్లో ప్రవేశించే వస్తువులో ఎంత శ్రమ విలువ దాగి ఉంటుందో సదరు వస్తువును అమ్మినప్పుడు కూడా అంతే విలువ చేతికొస్తుంది అని ఆడం స్మిత్, డేవిడ్ రికార్డ్ వంటి వారంతా చెప్పుకుంటూ వచ్చారు. కానీ ఒక వస్తువను తయారు చేయటానికి అవసరమైన శ్రమ ఎంత అన్నది నిర్ధారించే కొలమానం ఏమిటి? ఒకే వస్తువు తయారు చేయటానికి ఒక్కో కార్మికుడు తక్కువ సమయం తీసుకోవచ్చు. ఒక్కొక్కరు ఎక్కువ సమయం తీసుకోవచ్చు. కానీ ఒక వస్తువును తయారు చేయటానికి అవసరమైన కనీస శ్రమ విలువ ఏమిటి అన్న ప్రశ్నకు బూర్జువా ఆర్థిక వేత్తలు ఎవ్వరూ సమాధానం చెప్పలేకపోయారు. ఒక వస్తువులో ఇమిడి ఉన్న శ్రమ విలువను గుర్తించటానికి సదరు సరుకు లేదా వస్తువులో నిక్షిప్తమైన శ్రమశక్తి విలువను ముందు నిర్ధారించాలని మార్క్స్ ప్రతిపాదించాడు. ఈ తర్కం పర్యావసానం ముగింపే మనం చూస్తున్న మార్కెట్. మార్కెట్లో వస్తువులను ఒకదానితో ఒకటి మార్చుకోవచ్చు. దబ్బులతో కొనుక్కోవచ్చు. ఈ క్రమంలో ఆ వస్తువు ఉత్పత్తిలో ఎంత శ్రమశక్తి ఇమిడి ఉందో అది కూడా మార్కెట్లోకి మారకానికి వచ్చింది. అంటే వస్తువు మార్కెట్లో ఉంటే అందులో శ్రమశక్తి కూడా ఉంది. అందువల్ల శ్రమశక్తిని కూడా మార్పిడి చేసుకోవచ్చు. దానర్థమేమిటి? శ్రమకయ్యే ఖర్చు (వేతనాలు) కూడా మార్కెట్ ఆధారితం. దానిని కూడా మనం మార్కెట్లో మార్పిడి చేసుకోవచ్చు. దీన్నుండి అనివార్యంగా ముందుకొస్తున్న సమస్య అదనపు విలువ సృష్టించబడే క్రమం. ప్రస్తుతం మనం ఎదుర్కొంటున్న పరిస్థితి ఇదే. పెట్టుబడి దారుల

గురించి మనకున్న సాధారణ అభిప్రాయాలు-పెట్టుబడిదారుడు నీతిమంతుడు కాదు, మోసగాడు, శ్రమ దోపిడి చేస్తాడని, తగిన వేతనాలు ఇవ్వడని మనలో చాలా మంది అనుకుంటాం. అదంతా నిజమే అవ్వొచ్చు. కానీ వంద శాతం నీతివంతమైన పెట్టుబడిదారుడు కూడా కార్మికుల శ్రమశక్తిని దోపిడి చేస్తాడు అంటాడు మార్క్స్. కార్మికుల శ్రమను పెట్టుబడిదారులు ఎందుకు ఎలా దోపిడి చేస్తారు అనేది మార్క్స్ ఆవిష్కరణలో స్పష్టంగా తెలుస్తుంది. ఉత్పత్తి ప్రక్రియలో శ్రమశక్తి ఏ వస్తువును అయితే ఉత్పత్తి చేస్తుందో ఆ వస్తువు విలువ మార్కెట్లో ఎంత ఉంటుందో దాని కంటే ఆ వస్తువు తయారు చేయటానికి ఖర్చు పెట్టిన శ్రమశక్తి విలువ తక్కువగా ఉంటుంది. అంటే శ్రమశక్తి విలువకు, సదరు శ్రమశక్తి తయారైన వస్తువుకు మార్కెట్ ఇచ్చిన విలువకు మధ్య ఉన్న వ్యత్యాసమే మిగులు విలువ. ఈ విధంగా పెట్టుబడిదారి వ్యవస్థ అనుసరించే ఉత్పత్తి విధానంలోనే అదనపు విలువ సాధనా మార్గం ఇమిడి ఉంది. అది పెట్టుబడిదారుడి మోసం వలనో, దోపిడి వలనో రాదు, ఆ దోపిడి అనేది పెట్టుబడిదారి వ్యవస్థలోని ఉత్పత్తి ప్రక్రియలోనే దాగివుంది. ఆ దోపిడి నుంచి విముక్తి కావాలంటే ఆ ఉత్పత్తి ప్రక్రియను ధ్వంసం చేయాలి. కార్మికవర్గ నాయకత్వంలో విప్లవం ద్వారా సోషలిజం, కమ్యూనిజం లాంటి దోపిడి రహిత ఉత్పత్తి వ్యవస్థలను తీసుకురావాలి అవసరమంది. అప్పటి వరకు మానవ విముక్తి సాధ్యం కాదు. క్లుప్తంగా చెప్పాలంటే దీనికి విప్లవం మినహా మరో మార్గం లేదు అన్న నిర్ధారణకు మార్క్స్ వస్తాడు. పెట్టుబడిదారి వ్యవస్థలో ఎంత పెద్ద సంక్షోభమొచ్చినా ఎందుకని అది కూలిపోలేదు. కూలిపోదు. ఎందుకంటే సంక్షోభం నుంచి బయటపడటానికి విధానాలు రూపొందించి అది మనుగడ సాధిస్తుంది. సంక్షోభంలో ఉన్న పెట్టుబడిదారి విధానానికి ప్రత్యామ్నాయం... అందునా రాజకీయ

ప్రత్యామ్నాయం బలపడి ముందుకు వస్తే మినహా దోపిడిలేని సమాజాన్ని మనం నిర్మించుకోలేము. సంక్షోభాలన్నీ విప్లవానికి దారితీయకపోవచ్చు. ఒక సంక్షోభ స్థితిని విప్లవ స్థితివైపు మళ్లించాలంటే సదరు దేశంలోని విప్లవశక్తుల శక్తి సామర్థ్యాలు దానికి తగ్గట్లుగా ఉండాలి. కానీ సంక్షోభాలను వినియోగించుకొని నిర్మించే విప్లవోద్యమం బలోపేతం కాకపోతే పెట్టుబడిదారి వ్యవస్థ బలపడుతూ వస్తుంది. 2008లో ఆర్థిక సంక్షోభం వచ్చింది. అంతకు ముందు కూడా ఒక తీవ్రమైన సంక్షోభం వచ్చింది. ప్రపంచీకరణ మూలన వచ్చిన సంక్షోభమది. పెట్టుబడి గ్రంథంలో మార్క్స్ లాభం పెట్టుబడిదారి వ్యవస్థ చోదకశక్తి అంటాడు. లాభం విషయంలో పెట్టుబడి ఎంతైనా తెగిస్తుందని చెబుతూ ఒకసారి మార్క్స్ అంటారు. ‘10 శాతం లాభం వస్తే సంతృప్తి (శాటిస్ఫై). 20 శాతం వస్తే ఆసక్తి (ఈగర్నెస్). 50 శాతం లాభం వస్తే ఉత్సాహం (ఎంథూజియాస్టిక్). 100 శాతం లాభం వస్తే అమితోత్సాహం(డిలైటెడ్). 200 శాతం లాభం వస్తే అన్నింటినీ నాశనం చేసేందుకు సిద్ధం. అదే 300 శాతం లాభం వస్తుందంటే యజమానిని చంపేందుకైనా సిద్ధపడుతుంది. అది పెట్టుబడి యొక్క లక్షణం. ఈ విషయం పెట్టుబడి గ్రంథం పాద పీఠికల్లో ఉంటుంది. మార్క్స్కు మరో గొప్ప లక్షణం ఉంది. ఆయన తన పరిశోధన ద్వారా ఒక నిశ్చితాభిప్రాయానికి వచ్చాక సదరు అభిప్రాయాన్ని ఒక కార్మికోద్యమ నేతతో పంచుకుంటాడు. సదరు నేత కూడా ధృవీకరించాకనే మార్క్స్ తన అభిప్రాయానికి శాశ్వతత్వం ఆపాదిస్తాడు. నోవియట్ యూనియన్ పతనం తర్వాత సామ్రాజ్యవాదానికి అనుకూలంగా మారిన బలాబలాలను ఉపయోగించుకొని సామ్రాజ్యవాదం, పెట్టుబడిదారి వ్యవస్థ బాగా లాభాలు గడించడానికి తీసుకొచ్చిందే ఈ ప్రపంచీకరణ. వీటి వల్ల జరిగిందేమిటి? ఆర్థిక అసమానతలు ప్రపంచమంతటా చాలా తీవ్రస్థాయిలో పెరిగి పోయాయి. మన్మోహన్సింగ్ ప్రధాన మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఈ సంక్షోభం అంశంపై వామపక్షాలు గట్టిగా పోరాడాయి. ఆయన ప్రధానమంత్రిగా వైదొలిగిన రోజున దేశ స్థూల జాతీయోత్పత్తి (జిడిపి)లో 49 శాతం సంపద ఒక్క శాతం జనాభా చేతిలో ఉండేది. ఆ తర్వాత నరేంద్ర మోడీ నేతృత్వంలోని బిజెపి ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన రెండేళ్ల తర్వాత గత 2016 లో ఇదే ఒక్క శాతం జనాభా వద్ద జిడిపిలో 58.4 శాతం సంపద పోగుపడింది. ప్రపంచం

లో చూసినా ఇదే పరిస్థితి ఉంది. ఒక అంచనా ప్రకారం కేవలం 8 మంది వ్యక్తుల చేతిలో ప్రపంచ జిడిపిలో 50 శాతం సంపద ఉంది. పెట్టుబడిదారుల లాభార్జన అవకాశాల గురించి చెప్పూ బిల్ గేట్స్ గురించిన ఒక జోకు చెప్తారు. ఒక రోజు బిల్ గేట్స్ అయిన మిత్రుడు నడిచి వెళ్తుంటే గేట్స్ జేబులో నుండి వంద డాలర్ల నోటు జారిపడిపోతుంది. గేట్స్ ఆ నోటు తీసుకోవటానికి ప్రయత్నం చేయకుండా ముందు కెళ్తాడు. అది గమనించిన మిత్రుడు అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానంగా 'ఈ వంద డాలర్ల నోటు చేతికి తీసుకోవటానికి వెచ్చించే సమయంలో నేను నా ఆలోచన ఇతర విషయాలపై పెడితే మెయ్యి డాలర్లు సంపాదిస్తాను' అని సమాధానం చెప్పాడు. వస్తువును తయారు చేసే కార్మికుడు వెచ్చించే శ్రమ విలువకు, దాన్ని అమ్ముకుని లాభాలు గడించే పెట్టుబడిదారుడు వెచ్చించే శ్రమ విలువకు ఉన్న తేడా అది. ఆర్థిక వ్యత్యాసాలు ఏ స్థాయిలో ఉన్నాయో తెలుసుకునేందుకు ఇది ఒక ఉదాహరణ. దీని పర్యవసానం ఏమిటి? పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థలో జిడిపి పెరగడమంటే ధనికులు మరింత ధనికులవుతారు. పేద వాళ్లు మరింత పేదవాళ్లుగా మిగిలిపోవడం. జిడిపి ఎంతగా పెరుగుతూపోతుందో ద్రవ్యోల్బణం కూడా అంత పెరుగుతుంది. ద్రవ్యోల్బణం పెరిగితే ప్రజల కొనుగోలు శక్తి ఆ మేర తగ్గిపోతుంది. ప్రజల్లో కొనుగోలు శక్తి తగ్గిపోతే పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థ ఉత్పత్తి చేసిన వస్తువులు అమ్ముడుపోవు. మళ్లీ సంక్షోభం ఏర్పడుతుంది. ఈ సంక్షోభం నుండి బయట పడటానికి పెట్టుబడి దారీ వ్యవస్థ అనుసరించిన పద్ధతి ఏమిటి? 2008కి ముందు జరిగినదంతా ఇదే.

సంక్షోభం నుంచి బయటపడేందుకు పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థ తీసుకున్న మార్గమేమిటంటే ... ప్రజల వద్ద డబ్బులేదు కనుక వారికి తక్కువ వడ్డీ రేట్లతో రుణాలు ఇవ్వాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయం చేసింది. బ్యాంకులు వారికి రుణాలు ఇస్తాయి. ఆ డబ్బుతో వస్తువులు కొంటారు. పెట్టుబడిదారులు ఆశించిన విధంగానే లాభాలు దండుకున్నారు. బ్యాంకులకు జరిగిందేమిటి? రుణాలు తీసుకున్నవారు తిరిగి చెల్లించలేదు. దీంతో అవి ఆర్థికంగా దివాళా తీశాయి. అదే 2008లో అమెరికాలో, తర్వాత ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఆర్థిక సంక్షోభానికి దారితీసింది. సంక్షిప్తంగా చెప్పకొవాలంటే జరిగిందిదే. కానీ దీని వెనుక ఇంకా చాలా లోతైన కారణాలున్నాయి. స్థూలంగా జరిగిన పరిణామం ఇది.

2008 సంక్షోభం నుంచి బయటపడటానికి మళ్లీ ఏమేసారు? రుణాలు వసూలు కాకపో

“ కార్పొరేట్ కంపెనీలు దివాళా తీయాల్సిన స్థానంలో ప్రభుత్వాలు దివాళా తీయాల్సిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. కంపెనీలకు వచ్చిన నష్టాలన్నీ ప్రభుత్వాలు భరించే పరిస్థితి వచ్చింది. బ్యాంకులను బతికించటానికి ఇవ్వాలసిన అదనపు నిధులు ఎక్కడి నుండి వస్తాయి? ఈ నిధుల సమీకరణ కోసం ప్రభుత్వాలు తమ ఖర్చులను తగ్గించుకోవాలి. ”

మాంద్యం వలన అమ్ముడుకాక మిగిలిపోయిన కార్లు

వడం ఏ బ్యాంకులు, ఆర్థిక సంస్థలు దివాళా తీశాయో వాటిని బతికిస్తే సంక్షోభం పరిష్కారం అవుతుందని ప్రభుత్వాలు, బూర్జువా ఆర్థిక వేత్తలు భావించారు. వాటిని 'ఉద్ధీపన ప్యాకేజీ' (ఐయల్ ఔట్) ద్వారా పునరుద్ధరించాలని నిర్ణయించారు. ప్రభుత్వం వాటికి నిధులు సమకూరుస్తుంది. పెట్టుబడిదారీ దేశాలన్నిటిలోనూ జరిగిందిదే. అమెరికాలో ఈ ఉద్ధీపన ప్యాకేజీల కింద ఏకంగా 12.5 లక్షల కోట్ల డాలర్లు ఇచ్చారు. ఇది అప్పట్లో అమెరికా జిడిపి 12 లక్షల కోట్ల డాలర్ల కంటే ఎక్కువ. అమెరికా అగ్రదేశం. కావాల్సిన కరెన్సీ ప్రింట్ చేసుకుంటుంది కాబట్టి ఇబ్బంది లేదు. మిగిలిన దేశాలు ఆ పని చేయలేవు. అందుకనే బ్యాంకులకు భారీ మొత్తాలలో ఉద్ధీపన ప్యాకేజీలు ప్రకటించిన దేశాలన్నీ వరుసగా దివాళా తీశాయి. ఐర్లండ్ పోయింది. గ్రీస్ పోతూపోతూ కొన ఊపిరితో ఉంది. పోర్చుగల్, స్పెయిన్, ఇటలీ లాంటి దేశాలన్నీ చాలా పెద్ద సంక్షోభంలో పడి పోయాయి. అంటే ఏమిటి? కార్పొరేట్ కంపెనీలు దివాళా తీయాల్సిన స్థానంలో ప్రభుత్వాలు దివాళా తీయాల్సిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. కంపెనీలకు వచ్చిన నష్టాలన్నీ ప్రభుత్వాలు భరించే పరిస్థితి వచ్చింది. బ్యాంకులను

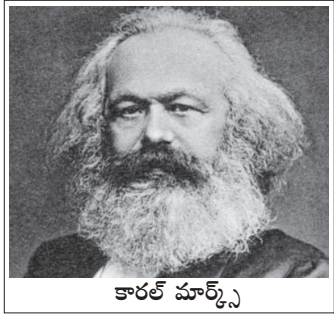
బతికించటానికి ఇవ్వాలసిన అదనపు నిధులు ఎక్కడి నుండి వస్తాయి? ఈ నిధుల సమీకరణ కోసం ప్రభుత్వాలు తమ ఖర్చులను తగ్గించుకోవాలి. దాంతో పొదుపు చర్యలను మరింత ముమ్మరం చేశాయి. పంచన నిధులను, సామాజిక భద్రత కు చేసే కేటాయింపులను తగ్గించేస్తున్నాయి. కార్మికుల పని గంటలను 8 నుంచి 12 కు పెంచుతున్నాయి. వేతనాలను తగ్గిస్తున్నాయి. దీనివల్ల ఏమౌతుంది? మళ్లీ ప్రజల కొనుగోలు శక్తి తగ్గిపోయి. తద్వారా ఇంకో సంక్షోభానికి దారితీస్తుంది.

'పెట్టుబడి' పుస్తకంలో మార్క్స్ ఇదంతా స్పష్టంగా విశ్లేషించారు. అందుకనే ఈ సంక్షోభాలకు పరిష్కారమేమిటనే దానిని తెలుసుకునేందుకు ఇవ్వాల అందరూ 'పెట్టుబడి' గ్రంథాన్ని చదవాల్సిన అవసరం ఏర్పడింది. 'పెట్టుబడి'లో చెప్పిందేమిటి? సంక్షోభాల నుంచి బయటపడాలంటే ప్రజల కొనుగోలు శక్తి పెరగాలి. ఆ శక్తిని పెంచాలంటే ప్రపంచీకరణ, ద్రవ్య పెట్టుబడి నేతృత్వంలో ఉన్న వ్యవస్థను బద్దలు కొట్టాలి. పాలకులు అందుకు సిద్ధంగా లేరు. పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థలో ఇంత తీవ్రమైన సంక్షోభాలు వస్తున్నాయందుకు నిష్ఠం సాధించలేక పోతున్నాం? అందుకని విప్లవాన్ని సాధించా

“ఇందులో మనం అర్థం చేసుకోవాల్సిన అంశ మేమిటంటే వామపక్ష శక్తుల రాజకీయ ప్రత్యామ్నాయం సిద్ధంగా లేకపోతే దోపిడిపై పెరిగిన అసమ్మతి ప్రజలను మితవాద శక్తుల వైపు మళ్లాలా చేస్తుంది. ప్రపంచ రాజకీయాల్లో నేడు ఇదే ధోరణి కనిపిస్తోంది. అందువల్లే మన దేశంలో వామపక్ష రాజకీయ ప్రత్యామ్నాయాన్ని బలోపేతం చేసేందుకు సిపిఎం, సిపిఐ కృషి చేస్తున్నాయి. ”

అంటే పెట్టుబడిదారి వ్యవస్థకు రాజకీయ ప్రత్యామ్నాయాన్ని నిర్మించాలి. అటువంటి ప్రత్యామ్నాయ శక్తిని నిర్మిస్తేనే పెట్టుబడిదారి వ్యవస్థలో ఏర్పడే సంక్షోభాలను ఉపయోగించు కొని సోషలిస్టు విప్లవాన్ని జయప్రథం చేయటం సాధ్యం అవుతుంది. అంటే పెట్టుబడిదారీ సంక్షోభం ప్రభావం రాజకీయ వ్యవస్థపై పడుతోంది.

ఫ్రాన్సు ఎన్నికల్లో ఇటీవల మితవాద శక్తులను అడ్డుకోగలిగారు. కానీ అమెరికాలో డోనాల్డ్ ట్రంప్ విషయంలో జరిగిందేమిటి? ఆయన శతకోటిశ్వరుడు. జీవితంలో ఏనాడూ కార్మికులతో చేతులు కలిపిన పాపాన పోలేడు. మన దేశంలో కొందరికీ అన్ని రకాల కార్లు ఏవిధంగా అయితే ఉన్నాయో ఆయనకు ఆ విధంగా విమానాలున్నాయి. అసలు సామాన్య కార్మికులు ఎలా బతుకుతారో, వారి జీవితాలు ఎలా ఉంటాయో ట్రంప్ కు తెలిదు. కానీ అమెరికా కార్మికవర్గం ఆయనకు మద్దతు పలికింది. ఎందుకని ఆ అవసరమొచ్చింది? దోపిడికి వ్యతిరేకంగా ఎవ్వరు మాట్లాడినా దానికి శ్రామిక వర్గంలో సానుభూతి ఉంటుంది. నిజానికి ఆయన రూపొందిస్తున్న వ్యూహాలు దోపిడిని తగ్గించటానికి ఏ మాత్రం ఉపయోగపడేవి కాదు. అయినా వాగ్దానం చేశాడు. ఆర్థికంగా వెనుక బడిన అమెరికా ప్రజలు ఆయన్ను గెలిపించారు. ‘మీ ఉద్యోగాలను కాపాడుతాను. అమెరికాయే తరులకు ఎవ్వరికీ ఉద్యోగాలివ్వకుండా చూస్తాను. వీసాలు కూడా ఇవ్వం. అమెరికా కంపెనీలు ఇతర దేశాలకు వెళ్లకుండా చూస్తాం. దాని వల్ల ఆ ఉద్యోగాల్ని కూడా ఇక్కడే ఉంటాయి’ అని ట్రంప్ వాగ్దానం చేశాడు. ఏ విధానాల ద్వారా అనేది చెప్పకున్నా ఈ రకమైన ప్రచారం చేయడం వల్ల అమెరికాలోని పేదలు కూడా ట్రంప్ కు మద్దతు ఇచ్చారు. బ్రిటన్ లో కూడా ఇటువంటి చర్చ జరిగింది. బ్రిటన్ యూరోపియన్ యూనియన్ నుండి బయటకు రావాలన్న ప్రతిపాదనపై ఓటింగ్ జరిగింది.

కార్ల్ మార్క్స్

కొన్ని వామపక్షశక్తులు కూడా దాన్ని సమర్థించాయి. ఈ విధంగా పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థ సంక్షోభం మితవాద రాజకీయ శక్తులను తెరమీదకు తెస్తుంది.

ఇందులో మనం అర్థం చేసుకోవాల్సిన అంశ మేమిటంటే వామపక్ష శక్తుల రాజకీయ ప్రత్యామ్నాయం సిద్ధంగా లేకపోతే దోపిడిపై పెరిగిన అసమ్మతి ప్రజలను మితవాద శక్తుల వైపు మళ్లాలా చేస్తుంది. ప్రపంచ రాజకీయాల్లో నేడు ఇదే ధోరణి కనిపిస్తోంది. అందువల్లే మన దేశంలో వామపక్ష రాజకీయ ప్రత్యామ్నాయాన్ని బలోపేతం చేసేందుకు సిపిఎం, సిపిఐ కృషి చేస్తున్నాయి. వామపక్షాలు బలంగా లేనందునే ఆ ఖాళీని మితవాదశక్తులు భర్తీ చేస్తున్నాయి. సరేంద్ర మోడీ గురించి జరిగిన ప్రచారం మేమిటి? వామపక్షాల విధానాల కంటే ఆయన విధానమే మిన్న అని ప్రచారం చేశారు. కానీ వాస్తవంలో జరుగుతున్నదేమిట? ‘జనాభాలో ఒక్క శాతంగా ఉన్న శతకోటిశ్వర్ల సంపద పెరిగింది. బ్యాంకుల్లో మొండి బాకీలు మూడు రెట్లు పెరిగిపోయాయి. విజయమాల్యా వంటి కార్పొరేట్ అధిపతులు రుణాలు ఎగ్గొట్టి దర్జా వెలగబెడుతున్నారు. ఇలా రూ. 15 లక్షల కోట్ల రుణాలు ఇచ్చారు. ప్రతి ఏటా మరో రూ. 5 లక్షల కోట్ల చొప్పున పన్ను రాయితీలు, మినహాయింపులు ప్రకటిస్తున్నారు. ఈ సొమ్ముసంతా మౌలిక సదుపాయాల నిర్మాణానికి ఖర్చు చేసివుంటే మన యువతకు కొత్త ఉద్యోగాలు

దొరికేవి. వేతనాల ద్వారా ప్రజల చేతికి దబ్బు అందేది. వస్తువుల కొనుగోళ్ళు పెరిగి తయారీ రంగానికి ప్రోత్సాహం లభించేది. కానీ మోడీ ప్రభుత్వం ఆ పని చేయడం లేదు. ఈ రకమైన వామపక్ష ప్రత్యామ్నాయాన్ని ప్రజల ముందుకు తీసుకెళ్లి రాజకీయంగా బలోపేతం చేయాలి. లేదంటే పెట్టుబడి దారి వ్యవస్థలో ఎంతటి తీవ్ర సంక్షోభం ఉన్నా అది కాలిపోయే పరిస్థితి రాదు. అది పెట్టుబడి గ్రంథంలో మనకు కనిపిస్తున్న మౌలిక అంశం.

మార్క్సిజం సారాంశాన్ని లెనిన్ మాటల్లో చూద్దాం. లెనిన్ మహాశయుడిని ఎవరో ప్రశ్నించారు. దక్షిణాఫ్రికా నుంచి కొరియా వరకు మార్క్సిజం పట్ల లక్షలాది మంది ఎందుకని ఆకర్షితులు అవుతున్నారని అడిగారు. అప్పుడు ఆయన ఇలా చెబుతారు. ‘ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్న ప్రజలు మార్క్సిజం పట్ల ఎందుకు ఆకర్షితులవుతున్నారంటే మార్క్సిజం ఒక్కటే అత్యున్నత శాస్త్రీయమూ మరియు విప్లవాత్మకమూ అయిన తత్వశాస్త్రం. మార్క్సిజం తన జీవిత కాలంలో మార్క్సిజానికి ఈ రెండు లక్షణాలు సమకూర్చిపెట్టినందువల్ల కాదు. ఈ రెండు లక్షణాలు మార్క్సిజంలో అవిభాజ్యమైన, అనివార్యమైన అంతర్గత లక్షణాలుగా ఉన్నాయి’ అని చెప్పాడు. అంటే ఒక వైపున వైజ్ఞానిక సిద్ధాంతం, రెండో వైపు నుంచి విప్లవ దృక్పథం, విప్లవ భావాలు ఈ రెండు కలుపుకుంటేనే మార్క్సిజం. అందువల్ల ‘పెట్టుబడి’ గ్రంథం దోపిడి నుంచి మానవ విముక్తి సాధించడం ఎలా అనే ప్రశ్నకు సమాధానంగా తీసుకొచ్చిన ఒక రాజకీయ సమాధానం. నేడున్న పరిస్థితిని అర్థం చేసుకోవటానికి ఇంత కంటే మెరుగైన సాధనం మరోటి లేదు. పెట్టుబడిదారి వ్యవస్థ ఉన్నంత కాలం మార్క్సిజం బతికే ఉంటుంది. అందులో సందేహం లేదు. నా ఉద్దేశంలో పెట్టుబడిదారి వ్యవస్థ తర్వాత కూడా మార్క్సిజం బతికేవుంటుంది. పెట్టుబడి అంటే ఏమిటి అన్న ప్రశ్నను ఆయననే ఒక సారి అడిగారు దానికి ఆయన చాలా కవితాత్మకంగా బదులిచ్చారు. ‘పెట్టుబడి అనేది మృత శ్రమ (డెడ్ లేబర్). రక్త పిసాసి రక్తాన్ని ఏ విధంగా పీల్చుకు తింటుందో అలాగ పెట్టుబడి శ్రమను పీల్చుకు తింటుంది. ఎంత ఎక్కువ కాలం అది బతకాలంటే అంత ఎక్కువ శ్రమను పీల్చుకుతినాలి’ అని అంటారు. ఒక రక్త పిసాసిలాగా పెట్టుబడి పీల్చుకుతినే దోపిడిని అడ్డుకుంటేనే పెట్టుబడిదారి వ్యవస్థను ధ్వంసం చేయగలం.

(ఏచూరి ప్రసంగానికి వ్యాసరూపం ఇచ్చినవారు బి అమరనారాయణ)

అన్యవర్గ ధోరణులపై పోరాటం

ఎస్.వీరయ్య ✍️

రచయిత
సిపిఐ(ఎం)కేంద్రకమిటీ సభ్యులు

ప్రజా జీవితంతో పెనవేసుకుని పనిచేస్తున్న కమ్యూనిస్టు పార్టీలో పొరపాటు ధోరణులు కూడా సహజమే. వాటిని సరిదిద్దే ప్రయత్నాలు రాగ ద్వేషాలకు అతీతంగా ఉండాలి. ఇది విమర్శ, ఆత్మవిమర్శ రూపంలో ఉంటుందని ఇప్పటికే చర్చించాము. నిర్దిష్ట సమస్యలు ఎదురైనప్పుడు ఇది మరింత సున్నితంగా ఉంటుంది. సమస్యను పరిష్కరించే సందర్భంలో బాధ్యతాయుతంగా వ్యవహరించనట్లుతే ఆపాహూషీగా అభిప్రాయాలు చెప్పటం వల్ల మరింత సున్నితంగా తయారవుతాయి. అందువల్ల అత్యంత శ్రద్ధతో, లోతైన పరిశీలనతో లోపాలను సరిదిద్ది, ఐక్యంగా నడిచేందుకు తోడ్పడే విధంగా ఆయా కమిటీలు లేదా శాఖలలోని భాగస్వాములు వ్యవహరించాలి.

కొన్ని సందర్భాల్లో పనిలో చురుకుగా లేకుండానే కొంతమంది సమావేశాల్లో సుద్దీర్ఘ ప్రసంగాలు చేస్తుంటారు. విమర్శలు, సూచనలు చేస్తుంటారు. దీనివల్ల సమయం వృథా అవడమే తప్ప ప్రయోజనం ఉండదు. ఒక కమిటీలో లేదా శాఖలో సభ్యులైన తర్వాత నిబంధనావళి ప్రకారం అభిప్రాయం చెప్పే హక్కు ఉంటుంది. కాదనలేము. కానీ పనిచేయకుండా చెప్పే అభిప్రాయాలకు లేదా విమర్శలకు విలువ ఉండదు. పని చేయనప్పుడు నైతికంగా విమర్శించే అర్హత ఉండదు. పనిలో చురుకుగా లేనప్పుడు సరైన విమర్శ లేదా ఆచరణయోగ్యమైన సూచనలు చేయడం కూడా సాధ్యం కాదు. అందుకే వాటివల్ల ప్రయోజనం ఉండదు. పార్టీలో లోపాలను సరిదిద్దడంలో జయప్రదం కావాలంటే విమర్శ వ్యక్తి మీద కాకుండా విషయంపైన ఉండాలి. అంటే ఆ కామ్రేడ్ లో వ్యక్తమవుతున్న లోపాలపైన విమర్శ ఉండాలి. ఫలానా చర్య లేదా అభిప్రాయంపొరపాటునీ, సరిదిద్దుకోవాలనీ చెప్పాలి. ఆ కామ్రేడ్ తప్పు చేసాడని చెప్పడం ద్వారా చేసిన పొరపాటు మీద కాకుండా వ్యక్తిమీద విమర్శ ఫోకస్ అవుతుంది. దానివల్ల తోటి కామ్రేడ్ సరిదిద్దుకునే ప్రయత్నం కంటే నొచ్చుకునేందుకే అవకాశాలు ఎక్కువగా ఉంటాయి. ఎవరికీ వ్యక్తిగత కోపతాపాలు ఉండాల్సిన అవసరం లేదు. లోపాలను సరి

దిద్దడం ద్వారా పార్టీని ఐక్యంగా నడపడమే లక్ష్యంగా ఉండాలి. తన పద్ధతు పచ్చిన రోగి జబ్బును నిర్ధారించి, జబ్బుకు కారణమైన బ్యాక్టీరియాను చంపటం ద్వారా రోగిని కాపాడేందుకు డాక్టర్ మందులిస్తాడు. అంటే రోగిలో ఉన్న బ్యాక్టీరియాను నిర్మూలించడం ద్వారా ఆ వ్యక్తి ఆరోగ్యాన్ని చక్కదిద్దడమే లక్ష్యంగా వైద్యుడి కృషి ఉంటుంది. పార్టీలో లోపాలను సరిదిద్దే క్రమంలో కూడా ఇదే పద్ధతినీ అనుసరించాలి. లోపాలు జరిగినప్పుడు మొదట వ్యక్తిగతంగా చర్చించటం ద్వారా సరిదిద్దేందుకు చేయవలసిన అన్ని ప్రయత్నాలూ చేయాలి. వ్యక్తిగత స్థాయిలోనే సరిదిద్దుకునేందుకు అవకాశమున్న విషయాలను వ్యక్తిగతంగానే సరిదిద్దాలి. వ్యక్తిగత చర్చల ద్వారా పరిష్కారమయ్యే స్థితి లేనప్పుడు మాత్రమే అది సంబంధిత వేదికపై చర్చకు పెట్టాలి. వ్యక్తిగత చర్చకు ప్రయత్నించకుండా ప్రతిదీ పదిమందిలో చర్చకు పెట్టాలనుకోవటం, లోపాలను సరిదిద్దేకంటే ఆపార్టాలకే ఎక్కువగా అవకాశమిస్తుంది. ముఖ్యంగా వ్యక్తిగత విషయాలు వ్యక్తిగతంగానే డీల్ చెయ్యాలి. విధానపరమైన విషయాలలో లోపాలు జరిగినప్పుడు కూడా వ్యక్తిగతంగా చర్చించడం ద్వారా లోపాలు గుర్తించేటట్లు ప్రయత్నించాలి. గుర్తించినప్పుడు ఆ విషయాన్ని సంబంధిత వేదికకు తెలియజేయవచ్చు. సంబంధిత కామ్రేడ్ తన లోపాలను గుర్తించనప్పుడు ఆ విషయాన్ని కూడా సంబంధిత వేదికలో చర్చకు పెట్టవచ్చు. అప్పుడు వ్యక్తిగతంగా సరిదిద్దే కృషి విఫలమైనందువల్ల సమిష్టిగా సరిదిద్దేందుకు చేసే ప్రయత్నంగా ఉంటుంది. అనుమానంపై ఆధారపడి లేదా ఆధారంలేని విమర్శలు చేయకూడదు. పొరపాటు జరిగిన విషయం నిజమైనప్పటికీ దానిని నిర్ధారించేందుకు తగిన ఆధారం లేనప్పుడు లోపాన్ని సరిదిద్దలేము. పైగా ఆ చర్చ అనైక్యతను పెంచుతుంది. తాము లోపాలుగా భావిస్తున్న విషయాల గురించి సూటిగా సంబంధిత కామ్రేడ్ తో చర్చించటం ఉత్తమమైన పద్ధతి. లోపాన్ని అంగీకరించనప్పుడు నాయకత్వం దృష్టికి కూడా తీసుకెళ్ళాలి. సమస్య తీవ్రతను బట్టి సంబంధిత

కామ్రేడ్ తో మాట్లాడినప్పుడు అంగీకరించినప్పటికీ నాయకత్వం దృష్టికి కూడా తేవటం మంచిది.

పార్టీలో పార్లమెంటరీ ధోరణులు

పార్టీలో పెరుగుతున్న పొరపాటు ధోరణుల గురించి కోల్ కతాలో జరిగిన అఖిలభారత ప్లీనం చర్చించింది. కొన్ని ముఖ్యమైన పొరపాటు ధోరణులను గుర్తించింది. వాటిని సరిదిద్దుకోవాల్సిన అవశ్యకతను నొక్కి చెప్పింది. గత రెండున్నర దశాబ్దాలుగా పార్టీ అనుసరించిన ఎత్తుగడలు కూడా పార్టీలో కొన్ని పొరపాటు ధోరణులు బలపడడానికి తోడ్పడ్డాయి. పార్టీ అఖిలభారత 10వ మహాసభ వామపక్ష ప్రజా తంత్ర ఐక్య సంఘటన నిర్మాణమే తక్షణ కర్తవ్యంగా పిలుపునిచ్చింది. కానీ ఆ తర్వాత కాలంలో క్రమంగా ఈ కర్తవ్యం ద్వితీయ ప్రాధాన్యతకు నెట్టివేయబడింది. రోజువారీ రాజకీయాల్లో పార్టీ జోక్యానికే ఎక్కువ ప్రాధాన్యత నిచ్చింది. దేశ రాజకీయాల్లో ఆయా ఎన్నికల సందర్భంగా ఓటంచవలసిన శక్తులుగా గుర్తించిన వారి మీదనే ప్రధానమైన దృష్టి సారించింది. నియంతృత్వ, మతోన్మాద శక్తులను అధికారంలోకి రాకుండా చూడటమే ప్రధాన కర్తవ్యంగా పార్టీ భావించింది. ఫలితంగా పార్టీ స్వంత బలం పెంచుకోవడం గానీ, వామపక్ష ప్రజా తంత్ర ఐక్య సంఘటన నిర్మాణానికి చేయవల్సిన కృషి గానీ వెనకబట్టు పట్టాయి. సుద్దీర్ఘ కాలం బూర్జువా పార్టీలతో నెరపిన మితృత్వం ముఖ్యంగా అధికార పార్టీలతో నెరపిన మిత్రత్వం ఫలితంగా పార్లమెంటరీ ధోరణులు బలపడ్డాయి. ప్రజాపోరాటాల మీద ఆధారపడి పార్టీని నిలుపుకోవడం కాకుండా ప్రజా ప్రతినిధుల స్థానాలు లేకుండా పార్టీని నిలబెట్టుకోవడం కష్టమనే ధోరణి ప్రబలింది. ప్రజాప్రతినిధులుగా గెలిస్తే ప్రజా పోరాటాలకు తోడ్పడవచ్చు. కానీ గెలవకపోతే పార్టీని కాపాడుకోవటమే కష్టమనే అభిప్రాయం సరైనదికాదు. గెలుపు కోసం స్వంత

“నిజానికి ప్రజాప్రతినిధుల స్థానాలను గెలుచుకోవాలన్నా స్వంత పునాది బలంగా ఉన్నప్పుడే సాధ్యం. ఇతర పార్టీలు, వామపక్షాలతో సహా, మనతో పాత్తుకు సిద్ధపడాలన్నా స్వంత బలంమీదనే అది ఆధారపడి ఉంటుంది. స్వంత బలం పెంచుకునేందుకు క్షేత్ర స్థాయిలో ఆర్థిక, సామాజిక, సాంస్కృతిక రంగంలో ప్రజాసమస్యల మీద నిరంతరం కృషి చెయ్యాల్సి.”

పునాది మీద ఆధారపడడం కంటే ఇతర బూర్జువా పార్టీలతో పొత్తుల కోసం ఆరాటం పెరిగింది. పార్లమెంటరీ తత్వం సంస్కరణవాద దృక్పథం. ముఖ్యమైన రాజకీయ నిర్మాణ కర్తవ్యాలను అమలు చేయకుండా ఈ ధోరణి అడ్డుకుంటుంది. ఇది విప్లవతత్వాన్ని నీరుకార్చుతుంది. అంతే కాదు, ఎన్నికల ప్రయోజనాల కోసం కుల వివక్ష మీద, పురుషాధిక్యత మీద పోరాటాన్ని నిర్లక్ష్యం చేస్తుంది. బలాబలాలతో నిమిత్తం లేకుండా వ్యక్తుల కోరికలను బట్టి కమిటీల ఆశలను బట్టి ఎన్నికల పోటీకి దారితీస్తుంది. కార్యకర్తలలో, నాయకులలో పదవుల కోసం ఆరాటాన్ని పెంపొందిస్తుంది. నిజానికి ప్రజాప్రతినిధుల స్థానాలను గెలుచుకోవాలన్నా స్వంత పునాది బలంగా ఉన్నప్పుడే సాధ్యం. ఇతర పార్టీలు, వామపక్షాలతో సహా, మనతో పాత్తుకు సిద్ధపడాలన్నా స్వంత బలంమీదనే అది ఆధారపడి ఉంటుంది. స్వంత బలం పెంచుకునేందుకు క్షేత్ర స్థాయిలో ఆర్థిక, సామాజిక, సాంస్కృతిక రంగంలో ప్రజాసమస్యల మీద నిరంతరం కృషి చెయ్యాల్సి. ప్రజా ఉద్యమాలను, రాజకీయ, సైద్ధాంతిక పోరాటాలను బలోపేతం చేసేందుకు పార్లమెంటరీ, పార్లమెంటరీయేతర కృషిని జోడించాలి. ప్రస్తుతం పార్టీలో పార్లమెంటరీతత్వం బలపడిన నేపథ్యంలో ప్రజా క్షేత్రంలో పార్లమెంటరీయేతర కృషికి ఎక్కువ ప్రాధాన్యతనివ్వాలి.

ఉదారవాదం

ఇది మరొక పెద్ద బలహీనత. ఇది సూత్ర రహితమైన రాజకీయ దారి తీస్తుంది. తోటి కామ్రేడ్స్ చేస్తున్న పొరపాట్లను చూసి చూడనట్టు వదిలేసి ధోరణి. ఈ ధోరణి కూడా పార్టీలో బలపడుతున్న దని కోల్తతా ప్లీనం గుర్తు చేసింది. గుసగుసలు, చెవులు కొరుక్కోవడాన్ని ప్రోత్సహించడం, తప్పొప్పులు నిర్ధారించేందుకు సిద్ధపడకుండా సంబంధిత నాయకత్వం దృష్టికి తేకుండా ‘నాకెందుకులే’ అనే ధోరణి ప్రదర్శించటం, మొహమాటం ఇందులో భాగమే. తన ఫోరమ్ లో సభ్యులు కానివారితోనూ, తనకు సంబంధం లేని విషయాలలోనూ గుసగుసలకు అవకాశ మివ్వటం మరింత నష్టం చేస్తుంది. నోటి దురుసుతనం కూడా మరో రూపంలోని ఉదారవాదమే. ఇది సమస్యలోతుల్లోకి పోకుండా, కారణాలను గుర్తించి సరిదిద్దకుండా అసలు సమస్య నుండి దృష్టి మరలించడానికి తోడ్పడు తుంది. ఫలితంగా పొరపాటు ధోరణులు బలపడటానికే దారితీస్తుంది. లోపాలను సరిదిద్దే కృషిని మరింత జరిలం చేస్తుంది. ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే ఉదారవాదం అంటే అవకాశ వాదమే. ఇది నాయకుల, కార్యకర్తల క్రమశిక్షణ ఉల్లంఘనలను సహించటం, అవినీతి, పదవుల దుర్వినియోగాలను చూసేచూడనట్టు వదిలేయ టానికి దారితీస్తుంది. దగ్గరి మిత్రులనో, తన

వ్యక్తిగత సమస్యల్లో సహకరిస్తారనో పొరపాట్లను ఎత్తిచూపకపోవటం, అవి చర్చకు వచ్చినప్పుడు వారినే సమర్థించేందుకు ప్రయత్నించటం కొన్ని సందర్భాల్లో చూస్తుంటాము. ఈ ధోరణి తోటి కామ్రేడ్స్ మరిన్ని పొరపాట్లు చేయడానికి, క్రమంగా పార్టీకి దూరమవడానికే దారితీస్తుంది. కామ్రేడ్స్ మధ్య సాన్నిహిత్యం పరస్పరం ప్రేమాభిమానాలతో లోపాలను కప్పివచ్చేందుకు కాకుండా సరిదిద్దేందుకు తోడ్పడాలి. నాయకులకు అనుకూలంగా వ్యవహరిస్తే తనకు ఎంతో కొంత మేలు జరుగుతుందనే ధోరణి లేదా తమ పనిలో లోపాలను చూసేచూడనట్టు వదిలేస్తారని అందుకు అనుగుణంగా వ్యవహరించటం, భజనపరులుగా తయారవటం అవకాశవాదానికి పరాకాష్ట. విప్లవానికి నాయకత్వం వహించిన చైనా, రష్యా వంటి కమ్యూనిస్టు పార్టీలలోనే ఇలాంటి ధోరణులు పొడచూపిన విషయం తెలిసిందే. ప్రపంచంలో ఏ కమ్యూనిస్టు పార్టీ గానీ ఈ ధోరణులకు అతీతమనే అతి విశ్వాసం ప్రదర్శించవలసిన అవసరం లేదు. అనుక్షణం నిజాయితీగా, సూత్రబద్ధంగా వ్యవహరించటమే సరైన పద్ధతి. సూత్రబద్ధంగా వ్యవహరించటం పూలబాట కాదు. అందుకే దీనిని ఆంతరంగిక పోరాటం అన్నారు. పార్టీలో అన్యవర్గ ధోరణుల మీద సాగే పోరాటం ఏ ఇబ్బందులూ లేకుండా ఉంటుందనుకోవడమే భ్రమ. పదవులు, ప్రత్యేక సౌకర్యాలు, నాయకుల మెప్పు కోసం ఆరాటపడే లక్షణాలు ఈ ఆంతరంగిక పోరాటంలో వెనక్కి లాగుతాయి. సూత్రబద్ధమైన ఆంతరంగిక పోరాటానికి కట్టుబడిన లిషావ్చీ లాంటి నాయకులు మనకు ఆదర్శం కావాలి. పార్టీలో పొరపాట్లకు ఎవరూ అతీతులు కారు. పొరపాట్లు వేరు, తప్పుడు ధోరణులు వేరు. తప్పుడు ధోరణుల మీద నిరంతరం పోరాడే కార్యకర్తలు కూడా పొరపాట్లు చేయవచ్చు. వాటిని గుర్తించిన మరుక్షణం అంగీకరించటం, సరిదిద్దుకోవటం ద్వారా మాత్రమే పొరపాటు ధోరణుల మీద సూత్రబద్ధమైన ఆంతరంగిక పోరాటం చేయ గలుగుతారు. పొరపాటును అంగీకరిస్తే దానిని అవకాశంగా తీసుకుని కక్ష సాధింపుకు పాల్పడతారేమోనని భావించి పొరపాటును అంగీకరించకపోవడం సరైనది కాదు. కొన్ని సందర్భాల్లో ఎదుటి వ్యక్తిలో కక్ష సాధింపు ధోరణులు కూడా ఉండవచ్చు. వాటిని ఎదుర్కోవడం కూడా పొరపాటును అంగీకరించడం ద్వారానే సాధ్యమవుతుంది. తన ఫోరమ్లోని తోటి కామ్రేడ్స్ ఎక్కువమంది పట్టిపట్టనట్టగా వ్యవహరించడమో, మొహమాటం ప్రదర్శించటమో, లేదా కొద్దిమంది స్వప్రయోజనాల కోసం భజనపరులుగా

‘మార్క్సిస్టు’కు మీ సందేహాలు రాయండి!

‘మార్క్సిస్టు’ సైద్ధాంతిక మాసపత్రికలో సిపిఐ(ఎం) పొలిట్ బ్యూరో సభ్యులు బివి రాఘవులు ప్రతినెలా పాఠకుల సందేహాలకు సమాధానాలిస్తున్న సంగతి మీకు తెలుసు. ప్రస్తుత అంతర్జాతీయ, జాతీయ, రాష్ట్ర రాజకీయ పరిణామాలపై మీ సందేహాలను నివృత్తి చేసుకునేందుకు ప్రశ్నలను రాసి పంపండి! ప్రతినెలా 20వ తేదీలోపు మీ ప్రశ్నలు మాకు చేరితే తదుపరి సంచికలో రాఘవులు సమాధానాలు లభిస్తాయి. మీ ప్రశ్నలు అందాల్సిన చిరునామా!

ఎడిటర్, ‘మార్క్సిస్టు’ సైద్ధాంతిక మాసపత్రిక, ప్రజాశక్తి టెన్, గవర్నరు పేట, విజయవాడ-2

ఉన్నారనీ, ఇలాంటి సమయంలో తన లోపాన్ని అంగీకరిస్తే తనకు నష్టం జరగవచ్చుననే భయం వ్యక్తం చేస్తుంటారు. అందుకని పట్టుదలకు పోయి సమర్థించుకునే ప్రయత్నం చేస్తారు. ఈ పద్ధతి పొరపాటు ధోరణులు ప్రదర్శించేవారి శక్తిని పెంచుతుంది. పార్టీలో ఆంతరంగిక పోరాటాన్ని బలహీనపరుస్తుంది. ఇలాంటి అంచనాలను అనుభవానికి, ఆచరణకు వదిలేయాలి. వీటికి దగ్గరి దారి లేదు.

స్వీయమానసిక ధోరణులు

ఇవి కూడా పార్టీలో వ్యాపిస్తున్నాయని కోల్ కతా ప్లీనం స్పష్టం చేసింది. వాస్తవ పరిస్థితులను గమనించకుండా తమ కోరికలు, అభిప్రాయాలకు అనుగుణంగా నిర్ణయాలకు రావడమే స్వీయమానసిక ధోరణి. బలాబలాలను అంచనా వేయటంలోనూ, కార్యకర్తలను అంచనా వేయటంలోనూ ఈ ధోరణుల వల్ల నష్టం జరుగుతున్నదని కోల్ కతా ప్లీనం హెచ్చరించింది. క్షేత్రస్థాయిలో తగినంత సమాచారం సేకరించకుండా, అన్ని కోణాలనుండి పరిశీలించకుండా బలాబలాలను అంచనా వేయటం పొరపాటు నిర్ణయాలకు దారితీస్తుంది. పార్టీకి నష్టం చేస్తుంది. కార్యకర్తల పనిని, వారు సాధిస్తున్న ఫలితాలను, క్షేత్రస్థాయిలో వారు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలను నిర్దిష్టంగా పరిశీలించడం ద్వారా మాత్రమే వారి పని విధానం గురించి అంచనాకు రావాలి. అంతే తప్ప అప్పటికే ఆయా కార్యకర్తల మీద ఉన్న అభిప్రాయాల ప్రాతిపదికగా నిర్ణయాలకు రాకూడదు. అట్లా జరిగితే వాస్తవ విరుద్ధమైన అంచనాలకు వస్తాము. తప్పుడు నిర్ణయాలు చేస్తాము. సమర్థులు నిరుత్సాహపడటానికి లేదా తగిన సామర్థ్యం లేనివారు శక్తికి మించిన బాధ్యతల్లోకి రావడానికి దారితీస్తుంది. ఈ రెండూ ఆచరణలో పార్టీకి నష్టం చేస్తాయి. అనుమానం ఆధారంగా నిర్ధారణలకు రావడం, అమలు చేయటం పార్టీలో అనైక్యతకు దారితీస్తుంది. అనుమానాలను నివృత్తి చేసుకుని నిర్ధారణల ప్రాతిపదికగా నిర్ణయాలు చేయడమే పార్టీలో ఐక్యతను పెంపొందిస్తుంది. అనుమానాలు నివృత్తి చేసుకునే అవకాశం లేనప్పుడు, తగిన ఆధారాలు లేనప్పుడు అనుమానాలను వ్యక్తం చేయడం గానీ, అందుకు అనుగుణంగా వ్యవహరించడం గానీ సరైంది కాదు. పార్టీలో ఐక్యతకు హాని చేస్తుంది. విజయాలకు పొంగి పోవటం అపజయాలకు కుంగిపోవటం కూడా స్వీయ మానసిక ధోరణిలో భాగమే. విజయాలకు పొంగిపోయినప్పుడు అతి అంచనాలు వేయటం, అపజయాలకు కుంగిపోయినప్పుడు చేతులెత్తేసే అవకాశం ఉంటుంది. కామ్రేడ్స్ పట్ల రాగ

“ విజయాలకు పొంగి పోవటం అపజయాలకు కుంగిపోవటం కూడా స్వీయ మానసిక ధోరణిలో భాగమే. విజయాలకు పొంగిపోయినప్పుడు అతి అంచనాలు వేయటం, అపజయాలకు కుంగిపోయినప్పుడు చేతులెత్తేసే అవకాశం ఉంటుంది. కామ్రేడ్స్ పట్ల రాగ ద్వేషాలు ప్రదర్శించటం కూడా స్వీయమానసిక ధోరణిలో భాగమే. ”

కమ్యూనిస్టు పార్టీ (మార్క్సిస్టు)లోనే అత్యంత ప్రజాస్వామికంగా చర్చలు జరుగుతాయి

ద్వేషాలు ప్రదర్శించటం కూడా స్వీయమానసిక ధోరణిలో భాగమే.

ముఠా ధోరణులు

కమ్యూనిస్టు పార్టీ ముఠాతత్వాన్ని అనుమతించదు. ఇది భారత కమ్యూనిస్టు పార్టీ (మార్క్సిస్టు) నిబంధనావళి నొక్కి చెప్పింది. అయినప్పటికీ నాయకత్వం కోసం, ఆధిపత్యం కోసం ముఠాతత్వానికి లేదా గుంపుకట్టే ధోరణికి పాల్పడుతున్న సందర్భాలున్నాయని కోల్ కతా ప్లీనం హెచ్చరించింది. ముఠాతత్వానికి గురైన కామ్రేడ్స్ పార్టీ క్రమశిక్షణకు వెలుపల, కమిటీలకు వెలుపల తమ స్వంత క్రమశిక్షణను పాటిస్తారు. ముందే సంప్రదించుకుని సమావేశాల్లో అందరూ ఒకే అభిప్రాయాన్ని చెప్పాలనే నిర్ణయానికి వస్తారు. కమిటీలో సభ్యులుగా స్వతంత్రంగా తమ అభిప్రాయాలు వెల్లడిచేయరు. ముందుగానే తమ గ్రూపుతో వచ్చిన అవగాహన ప్రకారం అభిప్రాయం చెబుతారు. పార్టీ క్రమశిక్షణకు అతీతంగా తమ స్వంత క్రమశిక్షణను పాటిస్తారు. పార్టీలో ఐక్యతను విచ్ఛిన్నం చేయడానికే ఇది తోడ్పడుతుంది. ఈ ధోరణులకు కూడా ఎవరూ అతీతులమని భావించనవసరం లేదు. వీటికి అతీతంగా వ్యవహరించేందుకు నిరంతరం కమ్యూనిస్టు దృక్పథంతో కృషి చేయటమే మార్గం. టీమ్ లోని సభ్యులు నాయకత్వ స్థానం కోసం

లేదా తమకు అనుకూల నిర్ణయాల కోసం ఇలాంటి తప్పుడు ధోరణులకు పాల్పడవచ్చు. నాయకత్వం కూడా ఆధిపత్యం కోసం తన ఆధిపత్యాన్ని ప్రబలించేవారిని ఒంటరి చేసేందుకు ఇలాంటి దౌడ్డిదారులు వెతకవచ్చు. ముఠాతత్వం ప్రాధమికంగా గునుగుసలతో చెవులు కొరకడంతో ప్రారంభమవుతుంది. లేదా నాయకత్వం కొందరికి ఆశలు చూపటం, వ్యక్తిగతంగా చేరదీయటంతో మొదలవుతుంది. తమను నాయకత్వం వ్యక్తిగతంగా ప్రత్యేకంగా విశ్వాసంలోకి తీసుకుంటున్నదనీ, తన అభిప్రాయాలకు ప్రత్యేక ప్రాధాన్యతనిస్తున్నదనే సంకేతాలు ఇవ్వడం ద్వారా సంబంధిత కమిటీ సభ్యుల మధ్య దూరం పెరుగుతుంది. అనైక్యతకు దారితీస్తుంది. ఆయా కామ్రేడ్స్ చైతన్య స్థాయిని బట్టి గుంపులు కట్టడానికి కూడా దారితీయవచ్చు. నాయకుల పనివిధానం పార్టీలో గుంపులు కట్టే ధోరణులను సరిదిద్ది అధిగమించేందుకు, ఐక్యతను పెంపొందించేందుకు తోడ్పడాలి. అంతే తప్ప నాయకత్వం వ్యవహార శైలి అనైక్యతకు, గుంపులు కట్టేందుకు తోడ్పడకూడదు. ఒక కమిటీలోని ప్రతి సభ్యుడూ లేదా సభ్యురాలు మరో కమిటీకి నాయకులేనన్న విషయం మర్చిపోవద్దు. తాము కమిటీ సభ్యులుగా ఉన్న వేదికలో తాము కొరుకునే హక్కులు తాము టీమ్ లీడర్ గా ఉన్న వేదికలోని

“ఈ ఫెడరలిజం ఫలితంగా పార్టీలో స్థానిక తత్వం, ప్రాంతీయతత్వం కూడా చొరబడిందని ప్లీనం హెచ్చరించింది. కొన్ని సందర్భాలలో జాతీయ పరిణామాలపై స్పందించేటప్పుడు తమ రాష్ట్ర పరిస్థితుల కోణం నుంచి మాత్రమే పరిశీలించటం, అఖిలభారత కోణం నుంచి చూడకపోవడం వల్ల నష్టం జరుగుతున్నదని కూడా హెచ్చరించింది. ఇదే కింది కమిటీలకు కూడా వర్తిస్తుంది.”

సభ్యులు కూడా కోరుకుంటారన్న విషయం విస్మరించకూడదు. అన్ని స్థాయిల్లోనూ కేంద్రీ కృత ప్రజాస్వామ్య పద్ధతుల్లో పరిష్కరించడమే సరైంది.

ఫెడరల్ ధోరణులు

దేశంలో గానీ, రాష్ట్రంలో గానీ పార్టీ అసమానాభివృద్ధి పార్టీలో ఫెడరల్ ధోరణులకు దారితీయవచ్చు. బెంగాల్ వామపక్ష ప్రభుత్వ నిర్వహణలో తోసుకొచ్చిన అవసరాలు, పని ఒత్తిడుల కారణంగా అనేక సందర్భాలలో పార్టీ కేంద్రంతో చర్చలు, సమన్వయం లోపించాయని వామపక్ష సంఘటన పనిని పార్టీ కేంద్రకమిటీ సంపూర్ణ సమీక్ష చేయలేదని కోల్ కతా ప్లీనం గుర్తించింది. అనేక కీలక విధానపరమైన సమస్యల్లో కూడా పొలిట్ బ్యూరో జోక్యం చేసుకోలేదు. ఇది కూడా ఫెడరల్ ధోరణి బలపడటానికి ఊతమిచ్చింది. వివిధ రాష్ట్రాలలో పార్టీ బలంగా ఉన్న జిల్లాలకు కూడా ఇది వర్తిస్తుంది. బలహీన ప్రాంతాలలో జరిగే లోపాల విషయంలో జోక్యం చేసుకున్నంత వేగంగా బలమైన ఉద్యమం ఉన్నచోట జోక్యం చేసుకోని సందర్భాలుంటున్నాయి. బలమైన ఉద్యమం కాబట్టి వారే పరిష్కరించుకోగలరన్న అతి విశ్వాసం కూడా ఒక కారణం కావచ్చు. వివిధ రాష్ట్ర కమిటీలు కేంద్రకమిటీకి గానీ, జిల్లా కమిటీలు రాష్ట్ర కమిటీకి గానీ క్రమం తప్పకుండా నివేదికలు పంపకపోవడం కూడా ఫెడరలిజంలో భాగమే. ఈ ఫెడరలిజం ఫలితంగా పార్టీలో స్థానిక తత్వం, ప్రాంతీయతత్వం కూడా చొరబడిందని ప్లీనం హెచ్చరించింది. కొన్ని సందర్భాలలో జాతీయ పరిణామాలపై స్పందించేటప్పుడు తమ రాష్ట్ర పరిస్థితుల కోణం నుంచి మాత్రమే పరిశీలించటం, అఖిలభారత కోణం నుంచి చూడకపోవడం వల్ల నష్టం జరుగుతున్నదని కూడా హెచ్చరించింది. ఇదే కింది కమిటీలకు కూడా వర్తిస్తుంది.

నియంతృత్వ ధోరణులు

కొన్ని సందర్భాల్లో పార్టీలో నియంతృత్వ

ధోరణులు కూడా వ్యక్తమవుతున్నాయి. కమిటీలలో ఇతరుల అభిప్రాయాలను చులకన చేయటం లేదా నిర్ణయం చేయటం గమనించవచ్చు. కీలకమైన నిర్ణయాలు, విధానపరమైన అంశాలు చర్చించవలసిన వేదికలపై చర్చించక పోవటం, సమిష్టిగా నిర్ణయించకపోవటం ఈ ధోరణులకు దారితీస్తుంది. కింది కమిటీల లేదా కార్యకర్తల అభిప్రాయాలను వినకపోవటం కూడా ఇందులో భాగమే. ప్రజాతంత్రయంతంగా నాయకత్వాన్ని ఎన్నుకోకపోవటం కూడా ఈ ధోరణిలో భాగమే.

ఇతర ధోరణులు

పైన వివరించిన పొరపాటు ధోరణులు పార్టీలో సమిష్టి కృషిని, కేంద్రీకృత ప్రజాస్వామ్యాన్ని బలహీనపరుస్తున్నాయని కోల్ కతా ప్లీనం ఎత్తిచూపింది. పైనుండి మొదలుపెట్టి అన్ని స్థాయిల్లోనూ వీటిని ఎదుర్కోవాలని ప్లీనం ఆదేశించింది. అవకాశవాదానికి లోనుకాకుండా కమ్యూనిస్టు నిబద్ధతతో వ్యవహరించినప్పుడే ఇది సాధ్యం. తక్షణ ప్రయోజనాల కోసం దీర్ఘకాలిక ప్రయోజనాలను నిర్ణయం చేయడమే అవకాశవాదం. సహజంగానే ఇది విప్లవ ప్రయోజనాలకు హాని చేస్తుంది. అనేక సందర్భాల్లో మనం గమనిస్తున్న మరొకటి పొరపాటు ధోరణులు కూడా ఉన్నాయి. విషయాన్ని నిర్ధారించుకోకుండానే ఒక అభిప్రాయానికి రావటం, అంతటి తో ఆగకుండా దానిని ఇతరులకు చేరవేయటమే గుసగుసలు లేదా చెవులు కొరుక్కోవటం. తన దృష్టికి వచ్చిన విషయాన్ని సంబంధిత కామ్రేడ్ దృష్టికి లేదా బాధ్యుల దృష్టికి తేకుండా పార్టీలో తనకు సన్నిహితులైన ఇతరులకు చేరవేయటమే చెవులు కొరకటం. ఇది దుష్ప్రచారం. తన దృష్టికి వచ్చిన విషయాన్ని సంబంధిత కామ్రేడ్ కు చెప్పి వాస్తవాలను నిర్ధారించుకోవటం లేదా బాధ్యుల దృష్టికి తెచ్చి పరిష్కరించటం, పొరపాటు ఏమైనా ఉంటే సరిదిద్దడానికి తోడ్పడుతుంది. ఇలాంటి ప్రయత్నాలేమీ చేయకుండా తాను విన్నదే నమ్మి ఇతరులకు చేరవేయడం దుష్ప్రచారమే కదా! సమిష్టి నిర్ణయాలకు బదులు

వ్యక్తిగతంగానే నిర్ణయాలు తీసుకోవటం వ్యక్తిగత పని విధానం. ఇది పెట్టి బూర్జువా లక్షణం. ప్రతి చిన్న విషయాన్ని సంప్రదించలేమనే పేరుతో సంప్రదింపులను నిర్ణయం చేయటం, వ్యక్తిగతంగానే నిర్ణయాలు తీసుకోవటం సరైంది కాదు. సరళీకృత ఆర్థిక విధానాల నేపథ్యంలో వినిమయవాదం ప్రభావం పార్టీ శ్రేణులపైనా ప్రసరించింది. ‘సంపాదించు, అనుభవించు, ఆనందించు’ ఇదే వినిమయవాదం. ఇది త్యాగనిరతిని నీరుగారుస్తుంది. సోమరితనం సమయాన్ని వృధా చేస్తుంది. అనేక సందర్భాలలో అనవసరమైన కబుర్లతో కాలం గడపడం గమనిస్తుంటాము. టీవీ ముందు, సినిమాల ముందు ఎక్కువ కాలం గడపడం కూడా బలహీనతే.

ప్రపంచీకరణ ప్రభావం

అన్ని రంగాల మీద ఉన్నట్టే పార్టీ నిర్మాణం పైన కూడా ప్రపంచీకరణ ప్రభావం ఉన్నది. వినిమయవాదం వల్ల వ్యక్తివాదం (ఇండివిడ్యువలిజం) బలపడుతున్నది. సమిష్టి ప్రయోజనం కన్నా వ్యక్తి ప్రయోజనమే మిన్నగా భావించేందుకు దారితీస్తున్నది. ఇది పార్టీ ప్రయోజనం కంటే తన వ్యక్తిగత ప్రయోజనాన్నే ముందుకు తెచ్చేందుకు తోడ్పడుతున్నది. తోటి కామ్రేడ్స్ తో పోటీతత్వం కూడా నష్టం చేస్తున్నది. సత్ఫలితాలు సాధించేందుకు కమ్యూనిస్టు పద్ధతుల్లో పోటీపడటాన్ని ఆహ్వానిస్తాము. కానీ ఇప్పుడు జరుగుతున్నది అదికాదు. ప్రపంచీకరణ నేపథ్యంలో పెట్టుబడిదారీ పోటీ ప్రపంచం ప్రభావం పడుతున్నది. పార్టీ ప్రయోజనాలకు భిన్నమైన పోటీతత్వం రూపంలో ఇది వ్యక్తమవుతున్నది. వ్యక్తిగత ప్రయోజనాలే ముందుకొస్తున్నాయి. ఈ రెండు ధోరణులూ సమిష్టితత్వానికి విరుద్ధమే. మార్కెట్ ఆర్థిక వ్యవస్థలో విస్తరిస్తున్న వినిమయవాదం త్యాగనిరతిని బలహీనపరుస్తున్నది. సంపాదించేందుకు, అనుభవించేందుకు, ఆనందించేందుకు ప్రాధాన్యతనిచ్చిన తర్వాత త్యాగానికి చోటెక్కడుంటుంది. అవినీతి, అమితమైన ఎన్నికల ఖర్చు కూడా ఈ విధానాల ప్రభావం ఫలితమే. ఇది పోరాటతత్వాన్ని నీరుగారుస్తుంది. స్వప్రయోజనాలనే ప్రధానంగా ముందుకు తెస్తుంది. పాశ్చాత్య వ్యామోహం పేరుతో సామ్రాజ్యవాద సంస్కృతి ప్రభావం పెరుగుతున్నది. ఇది బాధ్యతారాహిత్యాన్ని పెంపొందిస్తున్నది. ప్రపంచీకరణ ఫలితంగా ప్రబలుతున్న ఈ ధోరణులను ప్రపంచీకరణ మీద పోరాటం ద్వారానే ఎదుర్కోగలము. పార్టీ నిర్మాణం మీద ఈ ధోరణుల ప్రభావాన్ని సమర్థవంతంగా అధిగమించగలము. ✽

మతం పట్ల మార్క్సిస్టు

అవగాహన

హోవర్డ్ సెల్లామ్, హేలీ మార్డెల్

అమెరికన్ మార్క్సిస్టు తత్వవేత్తలు

మతాలతో నిమిత్తం కాకుండా ఐక్యంగా పోరాటాలలో పాల్గొంటున్న కార్మికులు

మానవుల దైనందిన జీవితంలో వారిని అడుపుచేసే శక్తుల అసహజమైన ఊహా జనితమైన ప్రతిబింబమే మతం.

- ఏంటీ దూరింగ్ - ఎంగెల్స్
“మతం మానవుల పాలిటి మత్తు మందు” - ఈ వాక్యం తప్పు మార్క్స్ గాని, ఎంగెల్స్ గాని మతం గురించి ఇంకేమీ చెప్ప లేదు అన్నంతగా వక్రీకరణ, తప్పుడు ప్రచారం జరిగింది. మార్క్స్ మాత్రమే కాదు; ఇంకా చాలామంది మార్క్సిజంతో సంబంధం లేని వాళ్లు సైతం ఇదే విషయాన్ని చాలా సందర్భాలలో చెప్పారు. చర్చ్ ఆఫ్ ఇంగ్లండ్ కు చెందిన మతాధికారి చార్లెస్ కింగ్ స్ట్రీ “భారాలు ఇంకా ఇంకా పెరుగుతున్నప్పటికీ మనుషులు వాటిని ఓపికగా భరించే జంతువుల్లా వ్యవహరించ దానికి కారణం వారిపై బైబిల్ బోధనలు నల్లమందులాగా పనిచేయడమే” అని అన్నాడు. మార్క్స్ మతం గురించి రాసిన నాలుగేళ్ల తర్వాత ఈ మతాధికారి ప్రకటన వచ్చింది. మతాన్ని గురించి మార్క్స్, ఎంగెల్స్, లెనిన్ చారిత్రకంగా,

సామాజికంగా, మనోవైజ్ఞానిక పరంగా వివిధ కోణాల నుండి ప్రస్తావించారు. 18వ శతాబ్దపు ఫ్రెంచి నీరీశ్వర వాదుల పట్ల వారికి కొంత సానుభూతివుంది. అదే సమయంలో 19వ శతాబ్దపు నీరీశ్వర వాదులను వారు ఏవగించు కున్నారు. వారి వాదాన్ని బూర్జువా నీరీశ్వర వాదం అని మార్బ్బ అన్నాడు.

మొదటి అంశం

మార్క్స్ ఎంగెల్స్, లెనిన్ విశ్లేషణలో మొరటు దనం ఏమీలేదు. వాస్తవ ప్రపంచం యొక్క బహుముఖాల ప్రతిబింబంగా వారు మతాన్ని పరిగణించారు. మానవులకు అవసరమైన భద్రత, ఓదార్పు, సౌందర్యరాధన వంటి లోతైన అంశాలు కూడా ఇందులో భాగంగానే ఉంటాయి. మతం మానవుల కందించే ఓదార్పును గాని, సౌకర్యాన్ని గాని, అందాన్నిగాని లేకుండా చేయాలని వారెన్నడూ అనుకోలేదు. ఐతే మతం అందించే ఈ ఓదార్పు, రక్షణ, సౌకర్యం, అందం వగైరాలు కేవలం భ్రమలు మాత్రమేనని వారు భావించారు. ఇటువంటి

భ్రమల కోసం వెంపర్లాడ వలసిన స్థితికి, మానవులను నెట్టిన భౌతిక పరిస్థితుల్ని మార్చాలని వారు భావించారు. వాస్తవమైన రక్షణ, భద్రత, సౌందర్యం మానవులకి లభించగల కొత్త పరిస్థితులను తేవాలని వారు తలచారు.

రెండో అంశం

మార్క్స్, ఎంగెల్స్, లెనిన్ ఈ మత విశ్వాసాలు భ్రమలు మాత్రమేనని చెప్పడంతో బాటు ఆ విశ్వాసాలు వాస్తవ ప్రపంచంలో పోషిస్తున్న పాత్రను కూడా విశ్లేషించారు. మరింత మెరుగైన, సంపూర్ణమైన జీవితం కోసం మానవులు ప్రకృతిపై ఆధిపత్యం కోసం, సామాజిక సంబంధాల మార్పు కోసం పోరాడతారు. ఈ పోరాటానికి మతవిశ్వాసాలు ఆటంకంగా నిలుస్తున్నాయి. శ్రామిక ప్రజలకి మతాన్ని ఒక నల్లమందు డోసు మాదిరిగా ఎక్కించి తద్వారా మతాధికారుల ఆధిపత్యాన్ని, వారి బోధనలని అంగీకరింప జేయడం అంటే అనివార్యంగా అది వర్గ పోరాటం పై కూడా ప్రభావం చూపిస్తుంది. మార్క్సిజం వర్గ పోరాటంలోకి మతాన్ని లాగలేదు. వర్గపోరాటం జరిపే క్రమంలో మతమే వారికి అవరోధంగా ఎదురైంది. నిజానికి మతంపేర చరిత్రలో జరిగిన ప్రధాన యుద్ధాలన్నీ సారాంశంలో వర్గపోరాట రూపాలేనని మార్క్సిస్టు మహోపాధ్యాయులు అర్థం చేసుకున్నారు.

ఐతే దీనిని బట్టి సామాజిక ఘర్షణల్లో మతం నిర్వహించిన పాత్ర యొక్క సంక్లిష్టతను వారు విస్మరించలేదు. ఉదాహరణకు శిథిల మవుతున్న రోమన్ సామ్రాజ్యంపై ప్రజలు జరిపిన తిరుగుబాట్లు నేపథ్యంలో క్రైస్తవ మతం పుట్టుక ఉన్నదని వారు గమనించారు. నిరంకుశ పెత్తందారులకి, పురప్రజలకి మధ్య జరిగిన అంతర్గత ఘర్షణలు, అబిస్సీనియా పెత్తనం నుంచి అరబ్బు ప్రాంతం విముక్తి చెందడం, చాలాకాలంగా నిరుపయోగమైపోయిన వ్యాపార రహదారుల పునరుద్ధరణ, అరబ్ జాతి చైతన్యం వికసించడం వంటి అంశాలన్ని ఇస్లాం మతం పెరుగుదలకు దోహద పడ్డాయని వారు గమనించారు. క్రైస్తవ మతంలో తలెత్తిన ప్రొటెస్టెంట్ సంస్కరణల వెనక వివిధ దేశాలలో, వివిధ ప్రాంతాలలో జరిగిన వర్గ పోరాటాల పాత్ర ఉన్నదని వారు విశ్లేషించారు. “బలపడుతున్న బూర్జువా వర్గం మాదిరిగానే ప్రొటెస్టెంట్ జంకూడా తుడిచివేయ వీలులేని పరిణామం” అని వారన్నారు.

మతానికి, వర్గపోరాటానికి ఉన్న గతితార్కిక సంబంధాన్ని లెనిన్ మరింత విశ్లేషించాడు. సోషలిజం కోసం జరిగే పోరాటాన్ని మతం వెనక్కు లాగుతుందన్నది వాస్తవమే అయినా, శ్రామిక వర్గ దీర్ఘకాల ప్రయోజనాలకు మతం

“ ఈ ముఖ్యమైన వాస్తవాన్ని మనం గుర్తిస్తే ‘మతం’ అనేదాన్ని దానికదే స్వతంత్ర ప్రతిపత్తిగలిగిన ఒక అంశంగా పరిగణించడం మానే స్తాం. ‘పరమాత్మకు సంబంధించిన పవిత్ర భావం’ కోసమో, దానిని ఖండించడం కోసమోగాక మతవ్యవస్థ మూలాలు ఎక్కడున్నాయి. ఆ వ్యవస్థ ఎలా మార్పులు చెందుతోంది, ఏయే కాలాలలో ఎటువంటి సామాజిక పాత్ర పోషించింది అన్న దానిని పరిశీలించాలి.”

పట్ల మన వ్యతిరేకత లోబడి ఉండాలని స్పష్టం చేశాడు. మతం పట్ల విశ్వాసం కలిగి ఉంటూనే సోషలిజం కావాలని కోరుకునే కార్మికులను, రైతులను, మేధావులను మనం దూరం చేసుకోవడానికే కాదు, ఒక్కోసారి ఈ మతసమ్మతాలు సైతం కొన్ని కొన్ని పరిస్థితులలో శక్తివంతమైన విప్లవశక్తులుగా వ్యవహరించవచ్చు. సోషలిజం సాధించిన తర్వాత కూడా మతస్వేచ్ఛను కొనసాగించాలని లెనిన్ తెలిపాడు.

కొందరు మెటఫిజికల్ భౌతికవాదులు సమాజంలోని దుర్మార్గాలకన్నింటికీ మతమే కారణం అని, మంచికంటేకీ నిరీశ్వర వాదమే మూలం అని వర్ణిస్తూంటారు. మార్క్సిజం దీనిని అంగీకరించదు. అదే సమయంలో మంచి కంటేకీకీ మూలం మతమేనని బోధించే ఆస్తిక వాదాన్ని ఒప్పుకోదు. సమాజాన్ని నడిపించే శక్తులకు, చారిత్రక పరిస్థితులకు సంబంధం లేకుండా, వాటికి అతీతంగా, ఒక స్వతంత్ర వ్యవస్థగా మతం మన జాలదు. క్రూసేడ్ల పేరుతో

జరిగిన యుద్ధాలకు మతమే కారణమన్న వాదనను మార్క్సిజం ఒప్పుకోదు. కోపెర్నికస్, బ్రూనో, గెలిలియో వంటి శాస్త్రవేత్తలపై జరిగిన హింసకు కేవలం మతమే కారణం అన్నవాదన నూ ఒప్పుకోదు. అదే సమయంలో నీతి నియమాలను, విశ్వమానవ సోదరప్రేమను మతమే మనకిచ్చింది అన్న వాదననూ ఒప్పుకోదు. పైన ప్రస్తావించిన మంచి, చెడు పరిణామాలు, సంఘటనలు అన్ని ఆయా కాలాలలోని సామాజిక శక్తుల, ఉద్యమాల వ్యక్తీకరణలే, పర్యవసానాలు. ఇవన్నీ ‘మతం’ పేరుతో జరిగాయి. ఎందుకంటే చరిత్రలో ఎక్కువ కాలం మతమే ఆధిపత్య భావజాలంగా కొనసాగింది. ఆధ్యుదయ భావాలు, తిరోగమన భావాలు, పాలక వర్గాల స్వప్రయోజనాలు, అణగదొక్కబడ్డ వర్గాల ప్రజల కోర్కెలు, అన్నీ మతం నేపథ్యంలోనే వ్యక్తం అయ్యాయి. మనుషులంతా ఆధ్యాత్మిక దృష్టితోనే ప్రపంచాన్ని అర్థం చేసుకోవడమే దీనికి కారణం. అందుకే అటువైపు వారు,

ఇటువైపువారు అందరూ ‘మతం’ దేరా క్రింద మాత్రమే తమ భావాలను వ్యక్తీకరించారు.

ఈ ముఖ్యమైన వాస్తవాన్ని మనం గుర్తిస్తే ‘మతం’ అనేదాన్ని దానికదే స్వతంత్ర ప్రతిపత్తి గలిగిన ఒక అంశంగా పరిగణించడం మానే స్తాం. “పరమాత్మకు సంబంధించిన పవిత్రభావం” కోసమో, దానిని ఖండించడం కోసమోగాక మతవ్యవస్థ మూలాలు ఎక్కడున్నాయి. ఆ వ్యవస్థ ఎలా మార్పులు చెందుతోంది, ఏయే కాలాలలో ఎటువంటి సామాజిక పాత్ర పోషించింది అన్న దానిని పరిశీలించాలి. అదే సమయంలో వ్యవస్థలకు, సామాజిక సంబంధాలకు సంబంధం లేకుండా(పూర్వాయర్ మాదిరిగా) మానవనైజాన్ని గురించి తర్కించడం మాని, నిర్దిష్ట జీవన పరిస్థితులలో, ఆ కాలపు ఉత్పత్తిశక్తుల అభివృద్ధి స్థాయి నేపథ్యంలో వాటితో ముడిపడిన సామాజిక సంబంధాల నేపథ్యంలో (కుటుంబం, రాజకీయ వ్యవస్థ ప్రభుత్వ వ్యవస్థ వగైరా) మానవులను పరిశీలించాలి. 1840 దశకంలో జర్మన్ మేధావుల మధ్య మతం ఒక ప్రధాన చర్చనీయాంశంగా ఉండింది. ఆ కాలంలో మార్క్స్, ఎంగెల్స్ మతం గురించి ఎన్నో రచనలు చేశారు. క్రైస్తవంపై లుడ్విగ్ ఫూయర్బా విమర్శ, క్రైస్తవం పుట్టుకపై బ్రూనో బేయర్ రచన, జీసస్ జీవిత చరిత్రపై డేవిడ్ స్ట్రాస్ రచన - ఇవన్నీ వేడిగా చర్చించబడే కాలంలో మార్క్స్, ఎంగెల్స్లు పలువ్యాసాలు రాశారు. ఇవన్నీ అధ్యయనం చేస్తే మార్క్సిజం మతం యెడల అవలంబించే సమగ్రచైత్ర అవగతం అవుతుంది.

స్వేచ్ఛానుసరణ: ఎం.వి.ఎన్. శర్మ

పాఠకుల అభిప్రాయాలు

మా మార్క్సిస్టు సైద్ధాంతిక మాసపత్రిక సంపాదకులకు సమస్యరించి వ్రాయునది మే సంచికపై నా అభిప్రాయం ప్రచురించకోరుచున్నాము.

ప్రాథమిక హక్కుల హననం

భారత రాజ్యంగం మూడవ భాగం అధికరణ 12 నుండి 35 వరకు ప్రాథమిక హక్కులుగా పేర్కొనబడింది. వాటికి చట్ట బద్ధతవుంది. నాలుగవ భాగం అధికరణ 36 నుండి 50 ప్రభుత్వం ప్రజల సంక్షేమం కొరకు ఏమి చేయాలో నిర్ణయించింది. కాని వీటిని ప్రభుత్వాలు పూర్తి స్థాయిలో పాటించడం లేదు. ప్రజలు వీటి కొరకు ఉద్యమిస్తే అణచివేత, నిర్బంధం ప్రయోగించబడుతున్నది. అధికరణ 19 పూర్తిగా భావ ప్రకటన స్వేచ్ఛా తదితర అంశాలకు సంబంధించినది. కాని ప్రస్తుతం ప్రాథమిక హక్కుల హననం జరుగుతున్నది. “ప్రజాస్వామ్యానికి ఎదురవుతున్న సవాళ్ళు” కామ్రేడ్ బివి రాఘవులు గారి వ్యాసంలో అనేక అంశాలు తెలియచేశారు.

అక్రమ అరెస్టులు, నిర్బంధం, రిమాండుకు పంపడం, దేశద్రోహం కేసులు పెట్టడం వీల్చైరుకే పరిమితమైన ఢిల్లీ ప్రొసెసర్స్ సాయిబాబాకు జీవితఖైదు విధించడం, ఏ తిండి తినాలి, ఏ బట్ట కట్టాలి అదేశించడం, లవ్ జీహాద్, రచయితలపై దాడులు మొదలగు అంశాలు సంఘటనలతో తెలియచేశారు. అభినందనలు. ప్రాథమిక హక్కులను పరిరక్షించుకోవడానికి అందరు ఉద్యమించవలసిన అవశ్యకత ఉంది.

- తుంపాల శ్రీరామమూర్తి, గాజువాక, విశాఖపట్నం.

రష్యా విప్లవంలో రైతాంగం పాత్ర

కొండూరి వీరయ్య ✍️

రచయిత వ్యవసాయ కార్మిక సంఘం వర్కింగ్ కమిటీ సభ్యులు

2017 రష్యా విప్లవ శతవార్షిక సందర్భం. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఉన్న పీడితుల భవిష్యత్తు పట్ల ఆశలు సజీవంగా నిలిపి ఉంచుకునే సందర్భం. అందువల్లనే ప్రపంచ వ్యాప్తంగా రష్యా విప్లవ శతజయంతి వేడుకలు జరుగుతున్నాయి. ఈ వేడుకలు కేవలం విప్లవ విజయగానాలకే పరిమితం కావటం లేదు. విముక్తి కోసం పీడితుల పక్షాన పోరాడే శక్తులు, పార్టీలు మార్క్సిజం-లెనినిజానికి తమను తాము పునరంకితం చేసుకునే సందర్భంగా ఉంది. రష్యా విప్లవ విజయ సాధన, విప్లవ వ్యూహం, ఎత్తుగడలు, సరైన సమయంలో సరైన ఎత్తుగడలు వేయటానికి అవసరమైన నిర్దిష్ట పరిస్థితుల నిర్దిష్ట అధ్యయనం, విప్లవ వ్యూహారచనా శిల్పిగా లెనిన్ పాత్ర ఇలా అనేక అంశాలపై అంతర్జాతీయంగా లోతైన అధ్యయనానికి కూడా ఈ శతజయంతి వేడుకలు ఒక సందర్భంగా మారాయి. రష్యా విప్లవంలో రైతాంగం పోషించిన పాత్ర ఇప్పటి వరకు సదరు అధ్యయనాల్లో అంతగా ప్రాధాన్యతను సంతరించుకోలేదు. ప్రపంచ చరిత్రను మార్చిన ఈ విప్లవంలో రైతాంగం విముక్తి శక్తుల తరపున నిలవడం వల్లనే రష్యా విప్లవం సాధ్యమయ్యింది. ఈ విలువను గుర్తించినందునే లెనిన్ రష్యాలో రైతాంగం స్థితిగతులపై ప్రత్యేక అధ్యయనం చేశాడు. తన అధ్యయన కాలంతో పోల్చుకుని విప్లవానికి ముందున్న కాలంలో వచ్చిన మార్పులను కూడా ప్రత్యేకంగా అధ్యయనం చేశారు. విప్లవోద్యమం దేశవ్యాప్త ఉద్యమంగా మారుతున్న సమయంలో విప్లవానికి నాయకత్వం వహిస్తున్న శక్తుల పట్ల రైతాంగానికి ఉన్న సంశయాలను దూరం చేయటానికి ప్రత్యేకంగా గ్రామీణ పేదలకు అని ప్రచార కరపత్రాన్ని కూడా రాశారు. రష్యా విప్లవంలో రైతాంగపు చారిత్రక పాత్రను పాఠకుల ముందుంచే ప్రయత్నమే ఈ వ్యాసం.

విప్లవోద్యమం ఊపందుకునే నాటికి రష్యా

వ్యవసాయ ఆర్థిక వ్యవస్థ ప్రధానంగా ఉన్న దేశమే. అయితే అప్పటికే జార్ చక్రవర్తులు అనుసరించిన ప్రత్యేక విధానాల వలన దేశంలో పారిశ్రామిక రంగం, దాంతోపాటే కార్మికవర్గం కూడా చెప్పుకోదగ్గ స్థాయిలో ఆవిర్భవించింది. విప్లవానికి ముందు దాదాపు 70 సంవత్సరాల పాటు రష్యాలో అమలు జరిగిన భూసంస్కరణలు రైతాంగంలో పెద్దఎత్తున మార్పులను తెచ్చాయి. ఈ పరిస్థితుల్లో విప్లవ విజయానికి భూ సమస్య పరిష్కారం కూడా మౌలిక ఎజెండాగా మారింది. భూ సమస్యతో ప్రభావితమయ్యే గ్రామీణ పేదలు, రైతాంగం గ్రామీణ రష్యాలో బోల్షివిక్ విప్లవానికి ముఖ్యమైన మిత్రవర్గంగా నిలిచింది. విప్లవంలో రైతాంగం పాత్ర గురించి మరింత లోతుగా పరిశీలించే ముందు 19వ శతాబ్దంలో రష్యాలో వ్యవసాయక సంబంధాల్లో వచ్చిన మార్పులను తెలుసుకోవాలి.

రష్యాలో కట్టబానిసలుగా ఉన్న దాదాపు రెండున్నర కోట్ల మందిని విముక్తి చేస్తూ జార్ చక్రవర్తి అలెగ్జాండర్ 2, 1861లో ఆదేశాలు జారీ చేశాడు. అంతకు ముందే బాల్టిక్ సముద్ర తీరంలోని రాష్ట్రాల్లో అటవంటి నిర్ణయాన్ని 1819లోనే అలెగ్జాండర్ 1 అమలు జరిపాడు. ఈ విధంగా విముక్తి అయిన బానిసలందరికీ కుటుంబ సభ్యుల సంఖ్యకు తగ్గట్టుగా భూమి కూడా కేటాయించారు. ఈ క్రమంలోనే భూముల వర్గీకరణ, కేటాయింపు, శిస్తు వసూలు, వ్యవసాయక సమాజాలకు కేటాయించిన భూముల యాజమాన్యం వంటి విషయాలు పర్యవేక్షించటానికి జమిన్లోవ్ (రష్యా గ్రామీణ గణాంకాల సంస్థ) ఉనికిలోకి వచ్చింది. అప్పటి రష్యాలో భూములన్నీ చక్రవర్తి భూములు, చర్చి భూములు, భూస్వాముల భూములుగా విభజితమై ఉన్నాయి. జార్ చక్రవర్తి ప్రధానంగా చక్రవర్తి భూముల నుండి బానిసలకు భూములు కేటాయించాడు. దాంతో పాటు భూస్వాములు

కూడా తమ స్వాధీనంలో ఉన్న బానిసలను విముక్తి చేస్తూ తమ భూముల్లో కొంత మొత్తం విముక్తి అయిన బానిసలకు కేటాయించాలి. భూస్వామ్యవర్గం, చర్చి, దాని అనుబంధ సంస్థలు అప్పటి వరకు బానిసల ఉచిత సేవలతో లాభాలు గడించేవి. దాంతో చక్రవర్తి నిర్ణయాన్ని అమలు చేయటంలో సహాయ నిరాకరణకు దిగారు. అటంకాలు కూడా సృష్టించాయి. విముక్తి అయిన బానిసలకు భూములు కేటాయింపును అడ్డుకోగలిగితే తిరిగి వాళ్లను పాదాక్రాంతం చేసుకోవచ్చని, వారి శ్రమ దోపిడీని యధేచ్ఛగా కొనసాగించవచ్చన్న ఆలోచన ఇందుకు కారణం. బాల్టిక్ ప్రాంతంలో విముక్తి అయిన బానిసల వల్ల ఎదురైన సమస్యలు, వాటి అనుభవాలు కూడా ఈ వర్గానికి దండిగా ఉన్నాయి.

గ్రామీణ పాలకవర్గాలు స్థూలంగా బానిసల విముక్తిని అడ్డుకోలేకపోయినా వారికి చేరాల్సిన ఆర్థిక ప్రయోజనాలను మాత్రం అడ్డుకోగలిగాయి. సదరు భూపంపకం ద్వారా భూస్వాములకు జరిగిన నష్టాన్ని చక్రవర్తి భరించేవాడు. పంపిణీ అయిన భూముల విలువను ఖజానా నుండి చెల్లించారు. ఒక కుటుంబానికి వచ్చిన భూమికి ప్రభుత్వం ఎంత ఖర్చు పెట్టిందో ఆ నిొమ్మను విముక్త బానిసలు 49 కిస్తీల్లో ఖజానాకు చెల్లించాలి. చక్రవర్తి నుండి రావల్సిన సప్లపరిహో రాన్ని అందుకున్న భూస్వాములకు భూ ఖండాలు కేటాయింపు విషయంలో స్వతంత్రత ఉన్నది. ఈ విచక్షణాధికారాన్ని ఉపయోగించి సేద్యానికి పనికిరాని పద్దతుల్లో అక్కడో ముక్క ఇక్కడో ముక్క భూమిని కేటాయించేవారు. సేద్యానికి అవసరమైన పశువులు కూడా ఎక్కువమంది బానిసలకు లేవు. ఆనాడు రష్యా వ్యవసాయ రంగంలో ఉన్న వెనకబడిన ఉత్పత్తి సాధనాలతో దూర దూర ప్రాంతాల్లో ఉన్న భూములను సేద్యం చేయలేక స్వేచ్ఛా బానిసలు వాటిని వదులుకోవటానికి సిద్ధమయ్యారు. దాంతో కొత్తగా విముక్తి పొందిన

“ భూస్వాముల ఎస్టేట్లు విముక్త బానిసలకు బదలాయించటానికి జార్ ప్రభుత్వం 54.40 కోట్ల రూబుళ్లు ఖర్చుపెడితే రిడెంప్షన్ సుంకం (ఈ కొనుగోలుకు అయిన ఖర్చును వాయిదాల పద్ధతిలో లబ్ధిదారులు తిరిగి చెల్లించే పద్ధతి) 190 కోట్ల రూబుళ్లు సంపాదించింది. అంటే పెట్టిన ఖర్చుకు నాలుగు రెట్లు అదనంగా ప్రభుత్వానికి నిధులు సమ కూరాయి. ”

బానిస ప్రజల జీవనోపాధి మరింత సంక్షోభంలో పడింది.

ఈ విధంగా 1861 విముక్తి డిక్రీ ద్వారా స్వేచ్ఛా పౌరులుగా మారిన బానిసలకు కుటుంబ పోషణకు అవసరమైనంత భూమి లభ్యం కాలేదు. పైగా తమ వాటాకు వచ్చిన భూమిని సాగు చేయటానికి సరిపోయినన్ని పెట్టుబడులు లేని స్థితి వారిది. దాంతో తిరిగి ఈ భూములు నామమాత్రపు కౌళ్లకు భూస్వాముల పరం అయ్యాయి. ఈ విధంగా స్వేచ్ఛా బానిసలకు భూములు పంచాలన్న జార్ చక్రవర్తి నిర్ణయం ఆచరణలో ఎండమావిగా మారింది. కాస్తో కూస్తో భూములు పొందిన బానిసలు కూడా వాటిని కాపాడుకోవటానికి, వాటిపై పన్ను భారం మోయటానికి నానా తంటాలు పడ్డారు. దానికి తోడు ఆయా కుటుంబాలు, కుటుంబసభ్యుల సంఖ్య పెరగటంతో సదరు భూ మకతాల విస్తీర్ణం మరింత కుదించుకుపోయింది. ఈవిధంగా చిన్న చిన్న కమతాల రైతులు తమ కుటుంబ పోషణకు అవసరమైన మేర సాగు చేయటానికి స్థానిక భూస్వాముల నుండి భూములు అధిక రేట్లకు కొలుకు తీసుకోవటం కూడా ఈ కాలంలో ముఖ్యమైన పరిణామంగా మారింది. ఈ పరిణామాన్ని పరిశీలించిన లెనిన్ “హద్దులు దాటిన పూర్వదల్ దోపిడీకి వ్యతిరేకంగా సాగిన పోరాటాల నేపథ్యంలో జార్ చక్రవర్తి బానిసత్వం రద్దుకు పూనుకున్నాడు. ఇది నిజానికి స్వభావం రీత్యా పూర్వదల్ సంస్కరణే అయినా గ్రామీణ జీవితంలో పెట్టుబడిదారీ సంబంధాలకు బీజాలు వేసే లక్షణం కలిగిన సంస్కరణ.” అని వ్యాఖ్యానించాడు. (రైతాంగ సంస్కరణలు - కార్మిక రైతాంగ విప్లవం, సంకలిత రచనలు, సంపుటి 17)

ఈ కాలంలోనే రవ్యాలో వేళ్లునుకుంటున్న పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థ మనుగడ కొనసాగింపుకు గ్రామీణ ప్రాంతం అన్ని రకాలుగా - ప్రధానంగా పన్నుల ద్వారా పెట్టుబడులు, ఫ్యాక్టరీల్లో పని చేయటానికి వేతన కార్మికులు, వారికి ఆహార

రవ్యా విప్లవంలో రైతులు

సరఫరా కోసం వ్యవసాయోత్పత్తులు, అటవీ ఉత్పత్తుల ద్వారా ముడి సరుకుల - ఇంధనం సమకూర్చాల్సి వచ్చింది. భూస్వాముల ఎస్టేట్లు విముక్త బానిసలకు బదలాయించటానికి జార్ ప్రభుత్వం 54.40 కోట్ల రూబుళ్లు ఖర్చుపెడితే రిడెంప్షన్ సుంకం (ఈ కొనుగోలుకు అయిన ఖర్చును వాయిదాల పద్ధతిలో లబ్ధిదారులు తిరిగి చెల్లించే పద్ధతి) 190 కోట్ల రూబుళ్లు సంపాదించింది. అంటే పెట్టిన ఖర్చుకు నాలుగు రెట్లు అదనంగా ప్రభుత్వానికి నిధులు సమ కూరాయి. కానీ అప్పటికి ఉన్న పరిస్థితుల్లో గ్రామీణ రవ్యా ఈ భారాన్ని మోయలేక పోయింది. మరోవైపున 1870 దశకంలో ప్రారంభమైన ప్రపంచ ఆర్థిక సంక్షోభం రెండు దశాబ్దాల పాటు కొనసాగింది. అమెరికా నుండి కుప్పలు తెప్పలుగా గోధుమలు దిగుబడి కావటంతో స్థానిక రైతాంగం పండించే పంటకు కనీస ధర కరువైంది. పట్టణ ప్రాంతాల్లో పరిశ్రమలు పెట్టుకునే వెసులుబాటు ఉన్న భూస్వాములు క్రమంగా వ్యవసాయం నుండి వైదొలగటం మొదలైంది. స్వంత భూములు సేద్యం చేసే మధ్యతరగతి రైతులు పెద్దఎత్తున నష్టపోయారు. వెరసి 1890 దశకం నాటికి గ్రామీణ రవ్యా దివాళా స్థితికి చేరింది.

పై పరిణామాల నేపథ్యంలో 1861 విముక్తి డిక్రీ నిరుపయోగమైందన్న భావన గ్రామీణ రవ్యాలో ప్రబలంగా వేళ్లునుకున్నది. కుటుంబ పోషణకు అవసరమైనంత మేరనైనా భూమిని స్వంతం చేసుకోవాలన్న కోరిక - భూదాహం పెరిగింది. ఈ కాలంలోనే నరోద్దిక్కుల రాజకీయ ప్రచారం ఊపందుకుంది. నరోద్దిక్కులు సామాజిక మార్పుకు రైతాంగమే నాయకత్వం వహించాలన్న అంచనాతో ఉండే వారు. దీనికి భిన్నంగా సోషల్ డెమోక్రాట్ల వాదన ఉంది. నరోద్దిక్కుల అవగాహనలో విముక్త బానిసరైతాంగం మొదలు అన్ని తరగతుల రైతాంగం ఏకఖండంగా ఉన్నారు. రైతాంగంలో కూడా నిమ్మ, ఉన్నత వర్గాలు ఏర్పడుతున్నాయని, విప్లవోద్యమంలో నిమ్మ వర్గాలు మాత్రమే విముక్తి శక్తుల వక్షాన భాగస్వాములు కాగలుగుతారని, ఉన్నత తరగతులకు చెందిన రైతాంగం విప్లవ వ్యతిరేక శక్తులతో జతకడతారని సోషల్ డెమోక్రాట్ల నిర్ధారణ. ఈ నిర్ధారణకు తగిన సైద్ధాంతిక పునాది కల్పించటంలో భాగంగానే లెనిన్ రైతాంగంలో వర్గాలను గుర్తించటంతో పాటు ప్రతివర్గంలో చోటుచేసుకుంటున్న అంతర్వర్గ విభజన (డిఫరెన్సియేషన్) గురించి “రవ్యాలో పెట్టుబడిదారీ విధానం ఆవిర్భావం” అన్న ప్రసిద్ధ పరిశోధనాత్మక రచనలో (1889) వర్ణిస్తాడు. గ్రామీణ ప్రాంతంలో విస్తారంగా కనిపిస్తున్న భూకామందుల ఎస్టేట్లు ఒకవైపు, భూమి లేని పేదలు మరోవైపు సహజీవనం చేస్తూ వచ్చారు. గ్రామీణ రవ్యాలో భూమిలేని పేదల్లో భూమి పట్ల మక్కువ పెరిగింది. భూమి చుట్టూ రూపొంది దీమాండ్ల పట్ల తొందరగానే ఈ గ్రామీణ పేదలు ఆకర్షితులయ్యారు. ఈ సమయంలోనే క్రిమియా యుద్ధంలో రవ్యా ఘోర పరాజయం పాలవటంతో చక్రవర్తి అధికారం కాస్తంత సన్నగిల్లింది. అందులోనూ జపాన్ వంటి చిన్న దేశంతో జరిగిన యుద్ధంలో పరాజయం పాలవటంతో జార్ చక్రవర్తి పరువు ప్రతిష్టలు ప్రజల దృష్టిలో మంట గలిశాయి. మరోవైపున కళ్ల ముందు కనిపిస్తున్న భూస్వాములు, శాబ్దేంద్ర బరితెగించిన అవినీతి, ప్రకృతి వైపరీత్యాలతో పంట నష్టం, ఈ పరిస్థితులకు రాజకీయ నేపథ్యం వివరించే విప్లవ సాహిత్యం అందుబాటులోకి రావటం 1905 నాటికి గ్రామీణ రవ్యాను ఉద్యమగుండంగా మార్చింది.

రైతాంగం ప్రాథమిక డిమాండ్ రాజకీయ మార్పు కాదు. భూమి, వేతనం. భూమికోసం భూమిలేని పేదలు, విముక్త బానిసలే కాదు. ఉన్నభూమితో కుటుంబం గడుపుకోవటానికి చాలని పేద, మధ్యతరగతి రైతాంగం కూడా

భూమి కోసం బరిలోకి దిగింది. సాధ్యమైనంత భూమిని స్వంతం చేసుకోవాలన్న నినాదంతో ఏకీభవించింది యుద్ధంలో బలహీనపడ్డ ప్రభుత్వం, యుద్ధరంగం నుండి వెనుదిరిగిన సైన్యం (ప్రధానంగా గ్రామీణ పేద కుటుంబాలకు చెందిన వారు) నిరాశ నిస్పృహలతో భూమిలేని సైన్యంతో జతకట్టడంతో ప్రత్యక్ష పోరాటాలకు కావల్సిన మందుగుండు సామాగ్రి సిద్ధమైంది. 1905లో యావత్తు గ్రామీణ రష్యా తరతమ స్థాయిలో తిరగబడింది. ఒక అంచనా ప్రకారం 1905-1907 మధ్య కాలంలో మధ్య రష్యా, ఓల్గా ప్రాంతాల్లో 18,000 ప్రత్యక్ష పోరాటాలు జరిగితే 18 శాతం పోరాటాల్లో రైతాంగం భూస్వామ్య ఎస్టేట్లను ధ్వంసం చేయటం, భూములు ఆక్రమించుకోవటం ప్రధాన పోరాట రూపంగా ఉంటే, 15 శాతం పోరాటాల్లో అటవీ ఉత్పత్తులను స్వాధీనం చేసుకోవటం ప్రధాన పోరాట రూపంగా ఉంది. 16 శాతం పోరాటాల్లో భూస్వాముల ఆధీనంలో ఉన్న ధాన్యాగారం నుండి ధాన్యం స్వాధీనం చేసుకోవటం ప్రధాన పోరాట రూపంగా మారింది. పది శాతం పోరాటాలు చర్చిలను ధ్వంసం చేయటం, చర్చి ఆస్తులు స్వాధీనం చేసుకోవటంతో ముగిశాయి. మిగిలినవన్నీ చెరకు, గోధుమ క్షేత్రాల్లో పని చేసే వ్యవసాయకూలీల వేతన పోరాటాలే కావటం గమనార్హం. ఈ వేతన పోరాటాల్లో పేద, చిన్న రైతాంగం కూడా ప్రధాన పాత్ర పోషించింది. 78 శాతం జిల్లాల్లో ఏదో ఒక పోరాటం జరిగింది. ఈ పోరాట ఫలితాల ప్రాతిపదికన పరిశీలిస్తే పోరాటాలన్నీ జార్ చక్రవర్తికి వ్యతిరేకంగా ఎక్కుపెట్టిన రాజకీయ పోరాటాలు కావు. స్థానిక భూస్వాములు, చర్చిలు, ఎస్టేట్ల ఆధీనంలో ఉన్న భూములు స్వాధీనం చేసుకోవటం, వేతనాలు పెంచుకోవటం కోసం ఎక్కుపెట్టిన పోరాటాలే.

అప్పటికే మెన్షివిక్కుల నేతృత్వంలోని ఒక వర్గం రైతాంగ పోరాటాల పట్ల తటస్థతను పాటించాలన్న వాదన ముందుకు తెచ్చింది. ఈ పోరాటాల పర్యవసానాలను అధ్యయనం చేసిన లెనిన్, “ గ్రామీణ పేదల రూపంలో పట్టణ కార్మికవర్గానికి నిజమైన మిత్రుడు దొరికాడు. ఈ పరిస్థితుల్లో గ్రామీణ పేదల ఉద్యమం పట్ల సోషల్ డెమోక్రటిక్ పార్టీకి స్పృహ ఉండాలి. విప్లవాత్మక, ప్రజాతంత్ర స్వభావం ఉన్న అన్ని రైతాంగ పోరాటాలను సోషల్ డెమోక్రటిక్ పార్టీ సమర్థించాలి. సహకరించాలి. సాధ్యమైతే అటువంటి పోరాటాలకు ఆజ్యంపోయాలి. గ్రామీణ కార్మికవర్గం ప్రయోజనాలకు, గ్రామీణ

“ గ్రామీణ కార్మికవర్గం ప్రయోజనాలకు, గ్రామీణ బూర్జువా వర్గం ప్రయోజనాలకు మధ్య వైరుధ్యం ఉంది. అందువల్ల గ్రామీణ కార్మికవర్గాన్ని ప్రత్యేక వర్గంగా సమీకరించేందుకు చర్యలు చేపట్టాలి. దశలవారీగా రైతాంగంలో కొన్ని దొంతరలను పెట్టి బూర్జువా రైతాంగంగా మార్చినంత మాత్రాన గ్రామీణ పేదలు అణచివేత, దోపిడీ నుండి విముక్తి పొందటం సాధ్యం కాదు.”

సామ్రాజ్యవాదుల దాడులను తిప్పికొట్టడం కోసం రెడార్మ్ సన్నద్ధం

బూర్జువా వర్గం ప్రయోజనాలకు మధ్య వైరుధ్యం ఉంది. అందువల్ల గ్రామీణ కార్మికవర్గాన్ని ప్రత్యేక వర్గంగా సమీకరించేందుకు చర్యలు చేపట్టాలి. దశలవారీగా రైతాంగంలో కొన్ని దొంతరలను పెట్టి బూర్జువా రైతాంగంగా మార్చినంత మాత్రాన గ్రామీణ పేదలు అణచివేత, దోపిడీ నుండి విముక్తి పొందటం సాధ్యం కాదు.” అని దిశా నిర్దేశం చేశాడు. (సంకలిత రచనలు, సంపుటి 8 మార్చి 1905) అంతేకాదు. గ్రామీణ ప్రాంతంలో సమరశీల శక్తిగా మారుతున్న పేద రైతాంగాన్ని విప్లవ శక్తులవైపు ఆకర్షించాలంటే పార్టీ మూడవ మహాసభ రైతాంగం డిమాండ్లు అంగీకరిస్తూ తీర్మానం ఆమోదించాలని కూడా లెనిన్ ప్రతిపాదిస్తాడు. 1905 నవంబరులో జరిగిన మహాసభ ఆ మేరకు భూస్వామ్య ఎస్టేట్లు స్వాధీనం చేసుకోవాలన్న తీర్మానం ఆమోదం పొందింది. ఈ అవగాహనను మరింత ముందుకు తీసుకెళ్ళూ 1917 ఏప్రిల్ ఢిసెంబర్ లెనిన్ గ్రామీణ ప్రాంతంలో భూపంపకాలన్నీ వ్యవసాయక

సోవియట్ల అమలు చేయాలని పిలుపునిస్తాడు. రష్యాలో మిర్ ఒక ప్రాధాన్యత కలిగిన సామాజిక, ఆర్థిక, రాజకీయ సంస్థ. ఈ మిర్ (వ్యవసాయక సమాజం) నిర్వహణ మార్పు పేర్కొన్న స్వయం పోషక గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థకు దగ్గరగా ఉంటుంది. 1905 రైతాంగ ఉద్యమాలకు సంబంధించిన స్థానిక డిమాండ్ల రూపకల్పన, ఎత్తుగడలు, పోరాట రూపాలు అన్నీ ఈ మిర్లోనే రూపొందేవి. రష్యా సాంస్కృతిక జీవనంలో మిర్ ఒక ప్రాధాన్యత గల సంస్థ. మిర్ తీసుకున్న నిర్ణయమే తుది నిర్ణయం. మిర్ వ్యవహారాల్లో పోలీసులు కూడా జోక్యం చేసుకోరు. గ్రామ పెద్దలు (1905కు ముందు సాధారణంగా స్వంత భూమి కలిగిన పెద్ద రైతులు, ఎస్టేట్ యజమానులు ఉండేవారు. 1905 తిరుగుబాటు నాటికి వారి స్థానంలో పోరాట దళాలకు నాయకత్వం వహించే రైతులు మిర్ వేదికను స్వాధీనం చేసుకున్నారు). ఇక్కడ మరో కీలక అంశాన్ని కూడా ప్రస్తావించాలి. 1861లో విముక్త బానిసలకు భూములు

“కానీ భూసమస్యను మాత్రం ముట్టుకోవటానికి సిద్ధం కాలేదు. పార్లమెంట్లోనూ, యుద్ధ వనరుల సమీకరణలోనూ భూస్వాములు అందిస్తున్న సహకారం ఇందుకు అడ్డుపడింది. 1907 తర్వాతి కాలంలో వర్గ శతృవు జార్ అండ చూసుకుని రెట్టించిన దాష్టికంతో గ్రామీణ రవ్యాపై మారణకాండ సాగించింది.”

అప్పగించి, వాటిపై రిడెంప్షన్ సుంకం (కేటాయిం చిన భూమిపై వినియోగపు పన్ను) వసూలు చేసే విధానం ప్రారంభమైంది అని ముందు చెప్పుకున్నాము. ఈ భూముల్లో సేద్యం గిట్టు బాటు కాదు. దాంతో వ్యక్తిగత సుంకం చెల్లింపు బాధ్యత స్థానంలో గ్రామ సమాజం మొత్తం ఉమ్మడిగా సుంకం చెల్లించే బాధ్యత అమల్లో భాగంగా మిర్ వ్యవసాయక సమాజం మారింది. అంటే ఇప్పుడు మనం మైక్రోఫైనాన్స్, సెల్ఫ్ హెల్ప్ గ్రూపుల అప్పుల చెల్లింపుల్లో వ్యక్తిగత బాధ్యతకు బదులు గ్రూపు మొత్తానికి బాధ్యత ఉన్నట్లుగా. రవ్యా సాంస్కృతిక జీవనంలో అంతర్భాగంగా ఉన్న మిర్ సంస్థ రాసురాసు గ్రామీణ రెవిన్యూ పరిపాలన కేంద్రంగా మారింది మనం క్లుప్తీకరించుకోవచ్చు. ఈ రెవిన్యూ పాలనా కేంద్రం 1905లో ఉద్యమ రూపకల్పన కేంద్రంగా రూపాంతరం చెందింది.

ఈ పరిస్థితుల్లో ప్రభుత్వం ఒకడుగు వెనక్కు వేసి పౌర సంస్కరణలకు తెరతీసింది. ఇందులో భాగంగా రవ్యా పార్లమెంట్ ఎన్నికలను కొంత మేర ప్రజాతంత్రీకరించటం, రైతాంగ ప్రతి

నిధులు పార్లమెంట్కు ఎన్నిక కావటానికి అవకాశం కల్పించటం వంటి చర్యలు చేపట్టింది. కానీ భూసమస్యను మాత్రం ముట్టుకోవటానికి సిద్ధం కాలేదు. పార్లమెంట్లోనూ, యుద్ధ వనరుల సమీకరణలోనూ భూస్వాములు అందిస్తున్న సహకారం ఇందుకు అడ్డుపడింది. 1907 తర్వాతి కాలంలో వర్గ శతృవు జార్ అండ చూసుకుని రెట్టించిన దాష్టికంతో గ్రామీణ రవ్యాపై మారణకాండ సాగించింది. వర్గశతృవు దమన కాండ తీవ్రత గురించిన ఈ అనుభవం ఉండ బట్టే 1917లో విప్లవం విజయవంత మయ్యాక 1918-19 మధ్య కాలంలో జరిగిన అంత ర్యుద్ధంలో రైతాంగాన్ని బోల్షివిక్కులకు వ్యతిరేకంగా ఫ్యూడల్ లార్డులు, కెరెన్కీ అనుయా యులు సమీకరించటంలో విఫలమయ్యారు. రైతాంగం, గ్రామీణ పేదలు బోల్షివిక్కులకు వ్యతిరేకంగా శతృవర్గ సంఘటనలో భాగస్వాములు కావటానికి తిరస్కరించారు.

1905 తర్వాత అధికారం చలాయించిన వారిలో ప్రధాని స్టోలిపిన్ భూసమస్య ప్రాధా

న్యతను గుర్తించాడు. 1861లో ప్రారంభమైన రైతాంగ సంస్కరణలు స్వభావ రీత్యా పెట్టుబడి దారీ సంబంధాలను నెలకొల్పేవిగా ఉన్నాయని లెనిన్ నిర్ధారణకు వచ్చాడు. స్టోలిపిన్ తీసుకున్న నిర్ణయాలు గ్రామీణ ప్రాంతంలో సహజ వ్యవసాయం నుండి మార్కెట్ ఆధారిత వ్యవసాయంగా మారటంలో కీలకపాత్ర పోషించాయి. అంతేకాదు. అప్పటి వరకు మిర్ స్వాధీనంలో ఊరుమ్మడి ఆస్తిగా ఉన్న భూమి స్టోలిపిన్ సంస్కరణలతో వ్యక్తిగత ఆస్తిగా మారింది. కొనుగోలు అమ్మకాలకు అనుమతించింది. అప్పటి వరకు రవ్యాలో భూమి కొనుగోలు చేయగల వ్యక్తిగత ఆస్తి కాదు. అయితే ఈ సంస్కరణలు పెద్దగా పురోగమించలేదు. స్టోలిపిన్ మంత్రివర్గంలోనే దీనికి పెద్దవెత్తన వ్యతిరేకత వచ్చింది. ఆయన పదవీవ్యూతుడు కాగానే ఆయన అనుచరుడే స్టోలిపిన్ ను హత్య చేయటంతో ఈ సంస్కరణల నిర్ణయం తీసుకునేటప్పుడు ఆయనకు మద్దతు ఇచ్చిన కొద్దిమంది పార్లమెంట్ సభ్యులు చెదిరిపోయారు. 1906 నాటి స్టోలిపిన్ సంస్కరణలు మొత్తంగా రైతాంగానికి ఉన్న భూదాహాన్ని తీర్చలేకపోయినా వ్యవసాయంలో పెట్టుబడిదారీ సంబంధాల విస్తరణకు మరింత ఊతమిచ్చాయి.

1914లో మొదలైన మొదటి ప్రపంచ యుద్ధంతో గ్రామీణ రవ్యా మళ్లీ పోరాట కేంద్రంగా మారింది. కొద్దిపాటి రాయితీలు, మినహాయింపులు, సవరణలతో మొత్తం గ్రామీణ రవ్యాను తన వెంట నిలబెట్టుకోవటానికి అవకాశం ఉన్నా జార్ ప్రభుత్వం వర్గ జాడ్యంతో అందుకు వూసుకోలేదు. 1905 ఉద్యమం నుండి పాఠాలు నేర్చుకోలేదు. అణచివేత మరింత పెరిగిపోయింది. దాంతో గ్రామీణ ప్రాంతంలో జార్ ప్రభుత్వం పట్ల ఉన్న కొద్దిపాటి సానుభూతి కూడా ఆవిరైంది. 1916 నాటికి దేశం విప్లవ బాట పట్టింది. అటువంటి సమయంలో రైతాంగం అటు విప్లవ శక్తులైన లెనిన్ నాయకత్వంలోని బోల్షివిక్ పార్టీకి, ఇటు జార్ ప్రభుత్వానికి కీలకమైన శక్తిగా మారారు. అయినప్పటికీ జార్ ప్రభుత్వం తన అధికారాన్ని కాపాడుకోవటానికి కూడా ఇచ్చిపుచ్చుకునే ధోరణిని అనుసరించలేక పోయింది. అప్పటికే రవ్యా సైన్యంలో అత్యధిక భాగం గ్రామీణ కుటుంబాలకు చెందినవారే ఉన్నారు. అటు యుద్ధరంగం నుండి వస్తున్న ఉద్యమ వార్తలు, ఇటు పెట్రోగ్రాడ్, కీవ్, పోల్టోవ్, బాలిక్, స్టావిక్ రాష్ట్రాలు, మాస్కోతో సహా ప్రధాన నగరాల్లో చెలరేగుతున్న కార్యోద్యమ వార్తలు గ్రామాలకు చేరవేసే వార్తాహరులుగా

‘మార్క్సిస్టు’ పై మీ అభిప్రాయాలు తెలపండి!

‘మార్క్సిస్టు’ సైద్ధాంతిక మాసపత్రిక పైనా, పత్రికలోని నిర్దిష్ట వ్యాసాలపైనా మీ అభిప్రాయాలనూ, సూచనలనూ ఆహ్వానిస్తున్నాం. ఆయా వ్యాసాలపై మీరు చర్చించాల్సిన అంశాలున్నా, అదనపు సమాచారమున్నా క్లుప్తంగా రాసి పంపండి.

మీ లేఖలు అందాల్సిన చిరునామా!

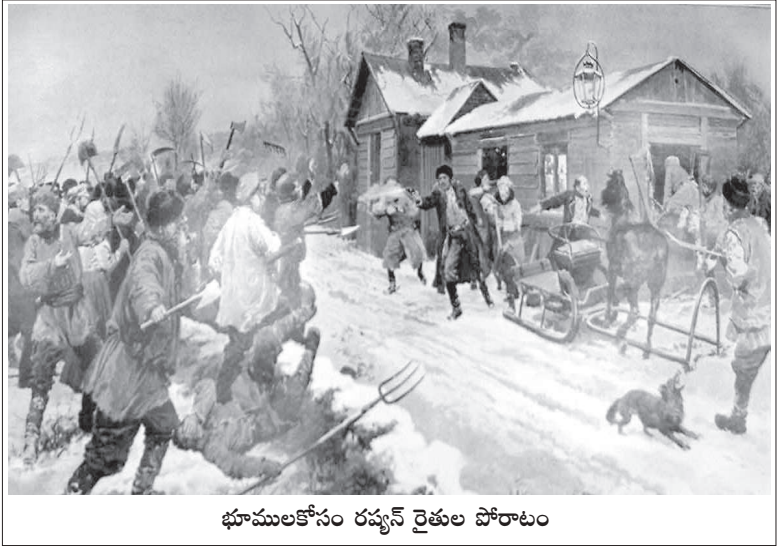
ఎడిటర్, ‘మార్క్సిస్టు’ సైద్ధాంతిక మాసపత్రిక
ప్రజాశక్తి ప్రెస్, గవర్నరుపేట, విజయవాడ-2

యుద్ధంలో గాయపడి గ్రామాలకు చేరిన సైన్యం మారారు. అటు బోల్షివిక్ కమిటీలు 1905 తర్వాతి కాలంలో లెనిన్ మార్గదర్శకత్వంలో ప్రయత్నపూర్వకంగా దేశమంతా విస్తరించాయి. రైతాంగం రాజకీయం వైతన్యం పెంచటంలో ఈ కమిటీలు కీలక పాత్ర పోషించాయి. అందువల్లనే 1905 నాటికి భూమి ఒక్కటే ఉద్యమం నినాదం గా ఉంటే 1914 నాటికి భూమి, శాంతి, జార్ వ్యతిరేకత ఉద్యమం నినాదాలుగా మారాయి.

1917 నాటికి ఎటు చూసినా నిర్వేదం, నిరాశ, నిస్సహాయ రాజ్యమేలుతున్నాయి. జార్ కుటుంబం అంతర్గత గొడవల వల్ల రోమెనోవ్ వంశ పాలన అంతమైంది. రాణి అలెగ్జాండ్రా చర్యల పట్ల మిగిలిన రాజ వంశీయులు అసంతృప్తితో ఉన్నారు. నెకొలస్ 2 దేశంలో పురివిచ్చుతున్న అలజడిని నియంత్రించే ప్రయత్నం చేయలేదు. రష్యాలో విస్తరిస్తున్న విప్లవోద్యమం, కొనసాగుతున్న ప్రపంచ యుద్ధం నేపథ్యంలో ఫ్రాన్స్, ఇంగ్లాండ్ ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు నెకొలస్ 2ను తక్షణ చర్యలకు ఒప్పించే ప్రయత్నం చేశారు. మార్చి 9న పెట్రోగ్రాడ్ సడీవీడుల్లో ప్రజలు ఆకలికేకలతో ఆందోళనకు దిగారు. రొట్టెముక్కల కోసం దుకాణాలు కొల్లకొట్టారు. అప్పటికే గ్రామీణ ప్రాంతంలో భూమి కోసం పోరాటాలు పతాక స్థాయిలో జరుగుతున్నాయి. యుద్ధరంగంలో ఉన్న రైతు సైనికులు సైతం ఈ పోరాటాల పట్ల ఆసక్తి ప్రదర్శించటమే కాదు. భాగస్వాములు కావాలని, తమ వాటా భూమి దక్కించుకోవాలని సైన్యం వదిలి రావటం ప్రారంభమైంది. ఈ తరుణంలో గ్రామీణ రష్యా 1789 నాటి గ్రామీణ ప్రాస్నసు తలపించేదిగా ఉంది. చక్రవర్తి పాలన అంతమైంది. తాత్కాలిక ప్రభుత్వం రాజ్యాంగబద్ధ పాలనను తెరవీదకు తెచ్చేందుకు విశ్వప్రయత్నం చేస్తోంది. పతనావస్థలో ఉన్న ప్రభుత్వానికి నాయకత్వం వహించే నాధులు కరువైన పరిస్థితులు నెలకొన్నాయి. నాటి ప్రాస్న తరహాలోనే పట్టణ ప్రాంతాల్లో ప్రత్యర్థి వర్గాలు రాజకీయ విముక్తి కోసం పోరాడుతుంటే గ్రామీణ ప్రాంతంలో ప్రత్యర్థి వర్గాలు భూమి కోసం పోరాటంలో అమీ తమి తేల్చుకుంటున్నాయి.

విప్లవం సమయానికి రష్యా సామాజిక ఆర్థిక స్థితిని క్లుప్తంగా చెప్పాలంటే ఇలా చెప్పవచ్చు. పట్టణ కార్మిక పోరాటాలు, గ్రామీణ రైతాంగం పోరాటాలు ఆర్థికంగా, ప్రభుత్వ ఆదాయాల పరంగా, సామాజికంగా జార్ ప్రభుత్వం నిర్మించుకున్న చట్టాలను ధ్వంసం చేశాయి. ప్రభుత్వాన్ని నడపటానికి, యుద్ధం కొనసాగించ

“మార్చి 9న పెట్రోగ్రాడ్ సడీవీడుల్లో ప్రజలు ఆకలికేకలతో ఆందోళనకు దిగారు. రొట్టెముక్కల కోసం దుకాణాలు కొల్ల కొట్టారు. అప్పటికే గ్రామీణ ప్రాంతంలో భూమి కోసం పోరాటాలు పతాక స్థాయిలో జరుగుతున్నాయి. యుద్ధరంగంలో ఉన్న రైతు సైనికులు సైతం ఈ పోరాటాల పట్ల ఆసక్తి ప్రదర్శించటమే కాదు.”

భూములకోసం రష్యన్ రైతుల పోరాటం

టానికి విదేశీ అప్పు పుట్టే పరిస్థితి లేదు. అప్పటికే జార్ ప్రభుత్వం ఇచ్చిన బాండ్లను అంతర్జాతీయ రుణదాతల అమ్మకానికి పెట్టారు. రోజు వందల కిలోల బంగారం దేశం దాటి పోతోంది. ప్రభుత్వానికి పన్నులు వసూలు చేసే కనీస సామర్థ్యం కూడా క్షీణించింది. భూస్వాముల ఎన్టీట్లు, పరిశ్రమల్లో యంత్రాలు అగ్నికి ఆహుతవుతున్నాయి. సైన్యం అస్తవస్థానం చేస్తోంది. నావికా దళం తిరగబడుతోంది. ఎటు చూసినా ప్రజల ఆగ్రహ జ్వాలలతో రష్యా నిండిపోయింది.

1917 తొలిమాసాల్లో జార్ ప్రభుత్వం పతనం అయ్యాక భూమి స్వాధీనం చేసుకోగలం, నిలుపుకోగలం అన్న గ్రామీణ పేదల మనో ధైర్యం రెట్టించింది. అప్పటికే ఊరూరా చేరిన సోషలిస్టు విప్లవ వైతన్యం ఈ ధైర్యానికి అవసరమైన ఊతకర్రనిచ్చింది. భూమి జాతీయకరణ నినాదం పల్లెసీమలను ఆవరించింది. బోల్షివిక్కులు పల్లెసీమల్లో పెరుగుతున్న ఈ వైతన్యాన్ని వారి నినాదాలను, పేద ప్రజల భూ దాహాన్ని నిరంతరం పరిశీలిస్తు వచ్చారు. ఆర్ఎస్డిఎల్పి

(బి) మూడో మహాసభ ఇచ్చిన సందేశాన్ని (గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో భూస్వాములు, గ్రామీణ బూర్జువాకు వ్యతిరేకంగా రైతాంగ ప్రతిఘటన పెంపొందించటం, రైతులు ప్రతిఘటిస్తున్న చోట్ల వారికి దన్నుగా నిలవటం) అమలు చేయటానికి బోల్షివిక్కులు రంగంలోకి దిగారు. దాంతో 1917 చివరి మూడు నెలలు, 1918 మొదటి ఆర్మెల్లో గ్రామీణ ప్రాంతాలన్నీ భూ ఆక్రమణ ఉద్యమాలతో హోరెత్తాయి. ప్రతిఘటించిన భూస్వాములను హతమారుస్తూ ఈ ఉద్యమాలు ముందుకు సాగాయి. భూమి గ్రామీణ పేదల హస్తగతం అయ్యింది. ఇందుకు కావల్సిన రాజకీయ వైతన్యాన్ని, ఉద్యమ నిర్మాణాన్ని అందించిన బోల్షివిక్ పార్టీ వెనక తొమ్మిదికోట్ల రైతాంగం ఒక్కటై నిలిచింది. 1613లో గ్రామీణ పేదలకు దూరమైన భూమిపై హక్కు 1917 బోల్షివిక్ విప్లవంతో తిరిగి దఖలు పడింది. స్వంత భూమి కోసం మూడు శతాబ్దాల రష్యా రైతాంగం, గ్రామీణ పేదల నిరీక్షణ అక్కోబరు విప్లవంతో విజయవంతం కావటంతో ముగిసింది. ✽

చారిత్రక పరిణామాల్ని సరిగా అర్థం చేసుకోవాలి

మార్తా హార్వేకర్

రచయిత వామపక్ష పాత్రికేయురాలు

మార్క్సిజం ప్రాధాన్యత ఏమాత్రం తగ్గకపోగా, ప్రస్తుత సమాజంలో దాని అవసరం మరింతగా పెరుగుతోందని చిలీకి చెందిన ప్రముఖ రచయిత, సామాజిక ఉద్యమ కారిణి మార్తా హార్వేకర్ అన్నారు. మార్చ్ కాపిటల్ రాసి 150 సంవత్సరాలు నిండిన సందర్భంగా ఇటీవల ఏథెన్స్ లో జరిగిన ఒక కార్యక్రమానికి ఆమె హాజరయ్యారు. ఈ సందర్భంగా గ్రీక్ జర్నలిస్టు థానోస్ సకిరోగ్లీకు ఆమె ప్రత్యేక ఇంటర్వ్యూ ఇచ్చారు. వెనిజులాలో సుదీర్ఘకాలం నివసించిన ఆమె లాటీన్ అమెరికాలో ప్రస్తుతం జరుగుతున్న పరిణామాలను సోదాహరణంగా ఈ ఇంటర్వ్యూలో వివరించారు.. మార్క్సిజాన్ని ప్రస్తుత పరిస్థితులకు అనుగుణంగా అన్వయింప చేసుకోవడమే కీలకమైన విషయమని, వామపక్ష శక్తుల్లోనూ మార్పు రావాల్సి ఉందని ఆమె చెప్పారు. ఇంటర్వ్యూ వివరాలు క్లుప్తంగా:

ప్ర: ప్రస్తుతం ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఆర్థిక సంక్షోభం నెలకొని ఉంది. ఈ నేపథ్యంలో మార్క్సి ప్రతిపాదించిన రాజకీయ ఆర్థిక శాస్త్రం నుండి నేర్చుకోవాల్సిన గుణపాఠాలేమిటి?

జ: పెట్టుబడిదారి ఉత్పత్తి వ్యవస్థలో చోటు చేసుకునే పరిణామాలను మార్క్సి అంతముందుగా ఊహించిన తీరు నిజంగా ఆశ్చర్యం కలిగిస్తుంది. ఉదాహరణకు కొన్ని అంశాలనే చూద్దాం! కొద్దిమంది చేతుల్లోనే అత్యధికభాగపు సంపద కేంద్రీకృతమవుతుందని ఆయన చెప్పారు. ఈరోజు దానిని మనం ప్రత్యక్షంగా చూస్తున్నాం. బహుళజాతి కంపెనీలు ఒక ఉదాహరణ. టెక్నాలజీ వృద్ధితో ఉత్పత్తిని పెంచడం (క్రమ దోపిడి పెంచడం)తో పాటు, భూమి పై పెత్తనం సాధించడానికి కూడా ఉద్దేశ్య పూర్వకంగా వినియోగించుకుంటారని మార్క్సి చెప్పారు. ఇప్పుడు ఉసికిలోకి వచ్చిన రోబోటిక్ టెక్నాలజీ, జన్యుమార్పిడితో సాగుతున్న కార్పొరేట్ వ్యవసాయం ఈ అంశాలనే ధృవీకరిస్తున్నాయి.

ప్రజలందరూ ఒకే మార్కెట్ నెట్ వర్క్ కిందకు రావడం, ఫలితంగా పెట్టుబడి ఆధిపత్యం కిందకు అంతర్జాతీయ సమాజం రావడం (ప్రపంచీకరణ) వంటి పరిణామాలను ఆయన ముందుగానే అంచనా వేయగలిగారు. అంతకు ముందు ఎన్నడూ లేని విధంగా మార్క్సి పెట్టుబడి స్వభావాన్ని కనుగొన్నారు. దాని ఆధారంగా ప్రవాహ తీరును అంచనా వేయగలిగారు కాబట్టే కార్మిక లోకపు విముక్తికోసం సిద్ధాంత ఆయుధాన్ని అందించగలిగారు. దానిని సమర్థంగా వినియోగించుకోవాల్సిన బాధ్యత మనపై ఉంది. పెట్టుబడిదారి ఉత్పత్తి విధానాన్ని, దోపిడితీరును, చారిత్రాత్మకంగా ఏర్పడిన సామాజిక పొందికను. దానిలో జరిగే వర్గ పోరాటాలను ఒక సిద్ధాంతంగా అధ్యయనం చేయాలి. దానిని ఇప్పటి కాలానికి తగ్గట్టుగా వర్తింపచేయాలి. ఈ విషయాన్ని విస్మరించి గత 150 సంవత్సరాల కాలంలో భౌతిక పరిస్థితుల్లో ఏ మార్పులు జరగనట్లు అనేక లాటీన్ అమెరికన్ దేశాల్లో మార్క్సిస్టు కార్యకర్తలు, మేధావులు పనిచేశారు. ప్రామాణిక అంశాల్లోకి వాస్తవాలను జొప్పించే ప్రయత్నం చేశారు. ఫలితంగా ఆ నిర్దిష్ట అంశాలకు అవతల చోటుచేసుకుంటున్న కొత్త పరిణామాలను అర్థం చేసుకోలేకపోయారు.

మార్క్సి కాలంతో పోలిస్తే ప్రస్తుతం ప్రపంచ వ్యాప్తంగా పారిశ్రామిక కార్మికవర్గంలో అనూహ్య మార్పులు చోటుచేసుకున్నాయి. లాటీన్ అమెరికాలో ఈ మార్పులు మరింత స్పష్టంగా కనిపిస్తాయి. భారీ సంఖ్యలో కార్మికులు ఒకే చోట పనిచేయడం ఇప్పుడు మనం చూడం. నూతన ఆర్థిక విధానాల అమలులో భాగంగా ఈ పరిస్థితిని సృష్టించారు. అనిశ్చిత పనిపరిస్థితులు కల్పించడం, కాంట్రాక్టు, సబ్ కాంట్రాక్టు, అవుట్ సోర్సింగ్ విధానాలు ప్రవేశపెట్టడం వంటివి ఇప్పుడు అమలువుతున్నాయి. వస్తూత్పత్తి కూడా పూర్తిస్థాయిలో ఒకే చోట జరగడం లేదు. విడి

విడి భాగాలను కార్మికులు ఎక్కడ తక్కువ ధరకు లభిస్తే అక్కడ తయారుచేయొస్తున్నారు. కార్మిక వర్గంలో చీలిక తెచ్చేందుకు ఈ సామాజిక విభజనను పెట్టుబడిదారులు ఒక వ్యూహం ప్రకారం ముందుకు తెచ్చారు.

కార్మికవర్గ విప్లవకర పాత్ర పైనే దృష్టి సారించిన లాటీన్ అమెరికన్ పార్టీలు ఆ సామాజిక వర్గంలో వచ్చిన నిర్దిష్ట మార్పులను, అంతరించుకున్న కొత్త లక్షణాలను పట్టించుకోలేదు. విప్లవంలో స్థానిక ప్రజలు పోషించగల పాత్రను కొన్ని సంవత్సరాలుగా మనం అర్థం చేసుకోలేదు.

ప్ర: ప్రస్తుతం సమాజంలో ధనికులు, పేదల మధ్య అంతరాలు విపరీతంగా పెరిగాయి. కొన్ని సంవత్సరాలుగా సమాధిస్థితిలోకి వెళ్లిన వర్గ పోరాటాలకు ఈ పరిస్థితి మళ్లీ అనుకూలంగా ఉంది. 99శాతం ప్రజలమంటూ ఒక ఉద్యమమే ముందుకు వచ్చింది. అయితే, ఈ పోరాటాల్లో జోక్యం చేసుకోవడంలోనూ, వాటిని ముందుకు తీసుకుపోయి పెట్టుబడిదారి విధానానికి ప్రత్యామ్నాయం చూపడంలోనూ వామపక్షాలు ఎందుకు విఫలమవుతున్నాయి?

జ: వర్గపోరాటం అంతమైంది, సమాధి స్థితిలోకి వెళ్లిందన్న భావనే తప్పు! చారిత్రక పరిణామ క్రమాన్ని సరిగ్గా అర్థం చేసుకోని వారే ఈ తరహా భావనలను వ్యక్తం చేస్తుంటారు. వర్గపోరాటాలు సముద్రపు అలలు లాగా వస్తుంటాయి. కొంత కాలం అంత నిశ్శబ్దంగా కనిపించవచ్చు. అంత మాత్రాన పోరాటాలు సమాధియ్యాయని భావిస్తే పొరపాటే. ఆ వెంటనే వివక్షకు, అణచివేతకు గురైన వివిధ సామాజిక వర్గాలకు చెందిన ప్రజలు పెద్దఎత్తున పోరాటాల్లోకి దిగవచ్చు. గత దశాబ్దకాలంలో ప్రపంచంలోని వివిధ ప్రాంతాల్లో మనం చూసిన పోరాటాలు ఇటువంటివే! వామపక్షాల జోక్యం గురించి మీరన్న మాటలు కూడా సాధారణీకరించి చెబుతున్నారే! అన్ని

ప్రాంతాల్లోనూ ఒకే విధమైన స్థితి లేదు. లాటిన్ అమెరికానే తీసుకుంటే నూతన ఆర్థిక విధానాలు ప్రజలపై పెనుభారం మోపాయి. ఆకలిని, పేదరికాన్ని పెంచాయి. సంపద పంపిణీలో పెద్ద ఎత్తున అసమానతలు చోటుచేసుకున్నాయి. ప్రకృతి వనరులు భారీగా దోపిడికి గురయ్యాయి. ఈ పరిస్థితులు ప్రజలను స్పందించేలా చేశాయి. వారు మొదట ప్రతిఘటించారు. సరళీకరణ ఆర్థిక విధానాలను వ్యతిరేకించే వామపక్ష అభ్యర్థిని అధ్యక్షుడిగా ఎన్నుకునే వరకు ఈ పరిణామాల పరంపర సాగింది.

ఈ ప్రాంతంలో వామపక్ష శక్తులు పునరేకీకరణ అవుతున్న తీరు అమెరికాకు కంటగింపుగా మారుతోంది. ఆ దేశ ప్రయోజనాలకు ఇది విరుద్ధం. అందువల్లే అభ్యుదయశక్తులను అడ్డుకోవడానికి ఎప్పటికప్పుడు ప్రయత్నిస్తోంది. కొత్త వ్యూహాలను రూపొందిస్తోంది. కౌంటర్ రివల్యూషన్ పేరిట ఏడాది క్రితం ఇక్కడ చోటుచేసుకున్న పరిణామాలు అమెరికా వ్యూహంలో భాగమే. ఆ ప్రయత్నంలో కొంత మేరకు తాత్కాలిక విజయం సాధించింది కూడా! పెట్టుబడిదారీ విధానం అమలులో భాగంగా ప్రపంచ వ్యాప్తంగా తీవ్రమైన ఆర్థిక సంక్షోభం వచ్చిన విషయం తెలిసిందే. ఫలితంగా ముడి సరుకుల ధరలు తగ్గాయి. నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు పెరిగాయి. దీనిని అవకాశంగా తీసుకున్న అమెరికా నూతన ఆర్థిక సరళీకరణ విధానాలను తీవ్రంగా సమర్థించే (అల్ట్రా లిబరల్) పాలకులను అర్జెంటీనా, బ్రెజిల్ ప్రజలపై రుద్దింది. వెనిజులాలో కూడా బోలివియన్ విప్లవ ఫలితంగా సాధించిన అభివృద్ధిని అడ్డుకుని వెనక్కి నెట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తోంది.

అక్కడక్కడ కొన్ని ఇబ్బందులున్నప్పటికీ ఛావెజ్ వెనిజులా అధ్యక్షుడిగా బాధ్యతలు స్వీకరించిన నాటి లాటిన్ అమెరికాకు, ఆయన మనకు పదిలివెట్టిన లాటిన్ అమెరికాకు మధ్య ఎంతో తేడా ఉందని అందరూ అంగీకరిస్తారు. ఛావెజ్ కు ముందు ఈ ప్రాంతం అన్ని రంగాల్లో వెనుకబడి ఉంది. ఛావెజ్ కాలంలో అన్ని కీలకరంగాల్లో అభివృద్ధి సాధించింది. ఆర్థికరంగాన్నే పరిశీలిస్తే ప్రపంచం ఆర్థిక సంక్షోభంలో చిక్కుకున్నప్పటికీ వామపక్ష పాలనలో ఉన్న బోలివియా వంటి దేశాలు అభివృద్ధి పథంలో దూసుకెళ్లాయి. ఆర్థిక వ్యవస్థలో ప్రభుత్వ జోక్యం, మిగులును పేద ప్రజల కోసం ఖర్చు చేయడమే దీనికి కారణం. ప్ర: పెట్టుబడిదారీ విధానానికి ప్రత్యామ్నాయాలను అభివృద్ధి చేస్తున్న లాటిన్ అమెరికాలోని ప్రగతి శీల ప్రభుత్వాల గురించి మీరు చాలా రచనలు చేశారు. బ్రెజిల్, వెనిజులాలోని పరిణా

“ఛావెజ్ ప్రభుత్వ దృష్టి దీనికి భిన్నమైనది. సోషలిజం ప్రభుత్వ ఆదేశాలతో రాదని, అది ప్రజలు ఐక్యంగా నిర్మించుకోవాల్సి ఉంటుందని ఆయన నమ్మారు. అదే ప్రజలకు చెప్పారు. అభివృద్ధి ప్రక్రియలో ప్రజలను భాగస్వాములు చేశారు. వారితో సమావేశాలు నిర్వహించేవారు. సమస్యలు, పరిష్కార మార్గాలు చర్చించేవారు. కార్మికులు, విద్యార్థులు, యువకులు ఇలా తరగతులు, వర్గాల వారిగా కౌన్సిళ్లను ఏర్పాటు చేశారు.”

హ్యూగో ఛావెజ్

మాల తరువాత వీటిపై మీ అంచనా ఏమిటి? జ: లూలా నేతృత్వంలోని బ్రెజిల్ ప్రభుత్వానికి, దిల్మా నాయకత్వంలోని వెనిజులా ప్రభుత్వానికి మధ్య ఉన్న తేడాలను ముందు గమనంలో ఉంచుకోవాలి. సామాజిక సమానత్వం, రాజకీయ ప్రజాస్వామ్యం, జాతీయ సార్వభౌమత్వం వంటి సాధారణ లక్ష్యాలున్నాయి. అయితే, వెనిజులా తరహాలో వ్యవస్థాగత మార్పుల కోసం చేసిన ప్రయత్నాలు బ్రెజిల్ లో ముందుకు సాగలేదు. అప్పటికే అక్కడ ప్రగతిశీల రాజ్యాంగం అమలులో ఉంది.

బ్రెజిల్ లోని వర్కర్స్ పార్టీ ప్రభుత్వాల సామాజిక అంశాలపై పనిచేశాయి. అదే సమయంలో సరళీకరణ ఆర్థిక విధానాలను అడ్డుకోలేకపోయాయి. వెనిజులాలో ఛావెజ్ ప్రభుత్వం పెట్టుబడిదారీ విధానానికి ప్రత్యామ్నాయంగా నూతన సమాజాన్ని నిర్మించాలన్న లక్ష్యంతో పనిచేసింది. దీనినే 21వ శతాబ్దపు సోషలిజమని వారన్నారు. ఈ లక్ష్య సాధన కోసం ఛావెజ్ మూలాల నుండి పనిచేయాల్సి వచ్చింది. వ్యవస్థలో సమూలంగా మార్పులు తీసుకురావాల్సివచ్చింది. దీనికోసం తనదైన భోదనలు, సిద్ధాంతాలతో కూడిన రాజ్యాంగాన్ని ఆయన తీసుకువచ్చారు. తాను ప్రతిపాదించిన నూతన ప్రజాస్వామిక సోషలిజం స్థాపనకు అటువంటి రాజ్యాంగం అవసరమని ఆయన

భావించారు. ప్రజలను కేవలం లబ్ధిదారులగా మార్చి, అన్ని సమస్యలకు ప్రభుత్వమే పరిష్కారం చూపే ఇతర సోషలిస్టు దేశాలు ఆచరణలో ఎదుర్కొన్న అనుభవాలను చూసిన తరువాత ఛావెజ్ ప్రజాస్వామిక సోషలిజం అనే భావనను ముందుకు తెచ్చారు. రెండు ప్రభుత్వాల మధ్య ఉన్న మౌఖిక తేడాలివి!

బ్రెజిల్ లో లక్షలాది మంది పేద ప్రజలు ప్రభుత్వ సహకారాన్ని ప్రత్యక్షంగా అందుకున్నారు. ప్రాథమిక అవసరాలు తీరాయి. కొత్త కోర్కెలు ప్రారంభమైనాయి. ఆయిల్ ధరలు పడి పోవడంతో ప్రభుత్వం వాటిని తీర్చడంలో అడుగు ముందుకు వేయలేకపోయింది. ప్రతి ఏళ్లూ దీనిని అవకాశంగా తీసుకున్నాయి. ప్రజలను సమీకరించాయి. పార్లమెంటులోనూ ఐక్యమయ్యాయి. చివరగా కుట్రతో సంస్థాగత తిరుగుబాటును తీసుకురావడంలో విజయవంతమయ్యాయి.

ఛావెజ్ ప్రభుత్వ దృష్టి దీనికి భిన్నమైనది. సోషలిజం ప్రభుత్వ ఆదేశాలతో రాదని, అది ప్రజలు ఐక్యంగా నిర్మించుకోవాల్సి ఉంటుందని ఆయన నమ్మారు. అదే ప్రజలకు చెప్పారు. అభివృద్ధి ప్రక్రియలో ప్రజలను భాగస్వాములు చేశారు. వారితో సమావేశాలు నిర్వహించేవారు. సమస్యలు, పరిష్కార మార్గాలు చర్చించేవారు. కార్మికులు, విద్యార్థులు, యువకులు ఇలా తరగతులు, వర్గాల వారిగా కౌన్సిళ్లను ఏర్పాటు చేశారు. ఈ కౌన్సిళ్లలోనే ప్రణాళికలు తయారయ్యేవి. అందువల్లే ఒకప్పుడు ఏమీలేని వారు కూడా ఆ తరువాత కాలంలో తమంతట తాముగా సమస్యలను పరిష్కరించడం సామర్థ్యాన్ని అందుచుకున్నారు. ఛావెజ్ కు, ఆ తరువాత ఇప్పుడు మదురోకు ప్రజల మద్దతు లభించడానికి ఈ విధానాలే కారణం. మట్రినుండి మాణిక్యాలను ఆయన రూపొందించారు. సంవత్సరాల తరబడి వెనిజులాలో నివసిస్తున్న వ్యక్తిగా ఈ విషయాన్ని గట్టిగా చెప్పగలను. చదవడం, అలోచించడం, భాగస్వాములు కావడం,

“ ఆహార కొరత వెనిజులాలోని సాధారణ ప్రజలపై తీవ్ర ప్రభావాన్ని చూపించింది. అదే సమయంలో పెట్టుబడిదారులు, బూర్జువాలపై వ్యతిరేకత పెరగడానికి కూడా కారణమైంది. వారికి ఎటువంటి కొరత లేకపోవడమూ, ఆహారపదార్థాలను అక్రమంగా నిలువచేయడం వంటి వారి చర్యలను ప్రజలు గమనించారు. ”

నిర్మించడం, నిర్ణయాలు తీసుకోవడం వంటి అన్ని ప్రక్రియల్లో ఛావెజ్ ప్రజలను భాగస్వాములను చేశారు. ఈ ప్రక్రియలో కొన్ని తప్పులు దొర్లి ఉండవచ్చు. కొన్ని బలహీనతలూ ఉండి ఉండవచ్చు. కానీ నూతన విప్లవానికి వెనిజులా మార్గం చూపించిన అంశాన్ని ఎవ్వరూ తోసిపుచ్చలేరు.

ప్ర : వెనిజులా ఆర్థిక వ్యవస్థ అస్తవ్యస్తంగా మారింది. దీనిని మీరెలా వివరిస్తారు?

జ: ఛావెజ్ వంటి గొప్ప నాయకుడి మరణం తరువాత ఏర్పడిన శూన్యాన్ని అవకాశంగా తీసుకుని, బొలివారియన్ విప్లవాన్ని దెబ్బతీయడానికి చాలా ప్రయత్నాలు జరిగాయి. దేశంబయట, లోపల కూడా అనేక కుట్రలు చోటుచేసుకున్నాయి. ఛావెజ్ తన 14 సంవత్సరాల కాలంలో ఎదుర్కొన్న దాడుల సంఖ్యకు సమానమైన సంఖ్యలో దాడులను మూడు సంవత్సరాల కాలంలో మదురో ప్రభుత్వం ఎదుర్కొన్నది. అయితే, కుట్రల ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కూల్చడం అసాధ్యమని తేల్చుకున్న ప్రతిపక్షం ఆర్థిక దాడులకు దిగుతోంది. 2003 నుండి సభ్యుడి ద్వారా అందుతున్న ఆహారపదార్థాలను అడ్డుకోవడం ద్వారా ప్రజలను రెచ్చగొట్టడం ప్రతిపక్ష లక్ష్యం. ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే సాల్వెడార్ అలెండి ప్రభుత్వాన్ని కూల్చడానికి చిలీలో ఎన్ని కుట్రలు చేశారో అన్ని కుట్రలనూ వెనిజులాలో చేస్తున్నారు. భాక్ మార్కెటింగ్ను పెంచారు. కొన్ని పరిశ్రమలను ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా మూసివేశారు. అంతర్జాతీయ సమాజంతో పాటు, స్థానిక వ్యాపారవేత్తల్లోనూ దేశం దివాళా తీసిందన్న అభిప్రాయాన్ని కలిగించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు.

వెనిజులాకు చెందిన ప్రముఖ ఆర్థిక వేత్త పాస్ క్వెలినా కుర్రోసియో అభిప్రాయంలో వెనిజులా ప్రజల్లో అసంతృప్తిని రెచ్చగొట్టడానికి ప్రస్తుతం ద్రవ్యోల్బణాన్ని పెంచడం, సరఫరాలను కుదించడం అన్న రెండు రకాల కుట్రలు

లాటిన్ అమెరికాలో సంఘటితం అవుతున్న వామపక్షాలు

ప్రస్తుతం అక్కడ జరుగుతున్నాయి. స్టాక్ ఎక్స్చేంజ్ లలో అవకతవకలకు పాల్పడటం, పరిశ్రమలను, మార్కెట్లను నిర్వీర్యం చేయడం ద్వారా ద్రవ్యోల్బణంపై వారు ప్రభావం చూపగలిగారు. నిత్యావసరాలను అక్రమంగా నిలువచేయడం, స్ట్రైకింగ్ చేయడం వంటి చర్యల ద్వారా ఎన్నికల ముందు సరుకుల కొరతను కూడా సృష్టించగలిగారు. ఆహార కొరత వెనిజులాలోని సాధారణ ప్రజలపై తీవ్ర ప్రభావాన్ని చూపించింది. అదే సమయంలో పెట్టుబడిదారులు, బూర్జువాలపై వ్యతిరేకత పెరగడానికి కూడా కారణమైంది. వారికి ఎటువంటి కొరత లేకపోవడమూ, ఆహారపదార్థాలను అక్రమంగా నిలువచేయడం వంటి వారి చర్యలను ప్రజలు గమనించారు.

ఆయిల్ ధరలు అనూహ్యంగా పడిపోయిన సమయంలోనే ప్రతిపక్షం ఇటువంటి కుట్రకు దిగింది. దీని ద్వారా ఆర్థిక విధానాలే ఈ పరిస్థితికి కారణమని ప్రజలను నమ్మించడానికి ప్రయత్నించింది. పెట్రో ధరల వతనాన్ని ముందుగానే అంచనావేయకపోవడం ప్రభుత్వ ఆర్థిక విధాన లోపంగానే భావించాలి. అయితే, వెనిజులాలో నెలకొన్న అన్ని రకాల సంక్షోభానికి ఇదొక్కటే కారణం కాదు. వెనిజులాలోని బూర్జువాలు ఈ పరిస్థితిని అవకాశంగా తీసుకుని మదురో ప్రభుత్వాన్ని ఇబ్బంది పెడుతున్నారని

ఇప్పుడు ప్రతి ఒక్కరు గుర్తించారు. పెట్టుబడిదారి వ్యవస్థకు ప్రత్యామ్నాయంగా ఛావెజ్ ప్రతిపాదించిన విధాన లోపం కారణంగానే ఈ అస్తవ్యస్త పరిస్థితి ఏర్పడిందన్నది నేను అంగీకరించను. కుర్ర మాడిపోతే మంట ఎక్కువగా పెట్టడం తప్పుకానీ, కుర్రది కాదుకదా! మనం తీవ్రంగా పరిశీలించాల్సిన అంశమేమిటంటే ప్రభుత్వం నుండి దొర్లిన లోపమెక్కడ? అదే తప్పు మళ్లీ చేయకుండా ఉండాలంటే ఏం చేయాలన్న అంశాలనే! ఆయిల్ ధరలకు ఊపు ఇవ్వడానికి అంతర్జాతీయంగా ఒప్పందం జరిగినట్లు ఇటీవల వార్తలు వచ్చాయి. అదే జరిగితే పరిస్థితుల్లో కొంత మార్పు వస్తుంది.

ప్ర: మితవాద శక్తులు రోజురోజుకీ విజయం సాధిస్తూ ఉంటే మీరు ఇలా మాట్లాడటం ఆశావాదంగా కనిపించడం లేదా?

జ: నేను ఆశావాదినే! చారిత్రిక క్రమం మితవాద శక్తులకు వ్యతిరేకంగా ఉంది. వారు ఆచరణలో అమలు చేయలేని హోమీలతో ప్రజలను మోసగిస్తారు. అయితే, ఈ వంచన కేవలం బయటనుండి మాత్రమే చేసేది కాదు. అంతర్గత పరిస్థితులు, పరిణామాలు కూడా వారికి సహకరిస్తాయి. అయితే, మితవాదుల పై జరుపుతున్న పోరాటంలో మెజార్టీ ప్రజల ప్రయోజనాల పరిరక్షణే లక్ష్యంగా మేం ప్రతిపాదించిన వ్యవస్థే మాకు తోడ్పడుతుంది. బూర్జువాలు సమాజంలో కొందరికి ఉపయోగపడే వ్యవస్థ కోసం ప్రయత్నిస్తున్నారు. మేం మెజార్టీ ప్రజల కోసం పోరాడుతున్నాం. ఈ పోరాటంలో వారందరి మద్దతు లభిస్తుంది. అయితే, మెజార్టీ ప్రజల కోసం పనిచేస్తున్నప్పుడు అది సమాజంలో అందరి మద్దతు పొంది ఎన్నికల విజయంగా ఎందుకు మారదన్న ప్రశ్న ఉత్పన్నం కావచ్చు. దానికి మితవాద శక్తులు మీడియాను ప్రభావితం చేస్తూ మా సిద్ధాంతాన్ని వక్రీకరిస్తున్నాయని, తప్పుడు సమాచారాన్ని ప్రజలకు ఇస్తున్నాయన్నది మేం తరచుగా ఇచ్చే జవాబు. అయితే, మాలో కూడా తప్పు ఉంది. మా విధానాల్లోని వాస్తవికతను అర్థమయ్యేలా ప్రజలకు చెప్పడంలో మేం విఫలమవుతున్నాం. కొన్ని సందర్భాల్లో మా జీవితాలే మా సిద్ధాంతానికి అనుగుణంగా ఉండవు. ప్రజాస్వామ్యాన్ని పొగుడుతాం, ఆచరణలో నియంతృత్వ విధానాలను అనుసరిస్తాం. సమ సమాజాన్ని నిర్మించాలని చెబుతూనే స్వార్థ పూరితంగా వ్యవహరిస్తాం. ప్రకృతినిపరిరక్షించాలని అంటూనే వినియోగదారి స్వభావంతో వ్యవహరిస్తాం. మమ్మల్ని మేం కూడా మార్పు కోవాలి. ఆ దిశలో చేయాల్సింది చాలానే ఉంది. ✽

నోట్ల రద్దు : అసంఘటిత రంగంపై సమ్మెట దెబ్బ

లతికా మాన్సర్, సుమీత్ శేఖర్

“భారత దేశంలో నల్లధనాన్ని వెలికి తీయడం, అవినీతిని పారద్రోలడం దీర్ఘకాలిక లక్ష్యాలుగా వెల్లడించి” నోట్ల రద్దును అమలులోకి తెచ్చారు. నోట్లరద్దు స్వల్పకాలంలో స్థూల జాతీయోత్పత్తి పై ఏ విధంగా వ్యతిరేకంగా ప్రభావం చూపిందో ఈ వ్యాసంలో చర్చించడం చేశాము. రవాణా రంగంలో, పన్నులపై, సేవారంగంపై, అసంఘటిత రంగంలోని వ్యాపారాలపై పెరిగిన పన్నులు భవిష్యత్తుని దెబ్బతీస్తాయి.”

సరేంద్రవోదీ నాయకత్వంలోని ఎన్.డి.ఎ (నేషనల్ డెమోక్రటిక్ అలయన్స్) ప్రభుత్వం చలామణిలోనున్న 500 రూ॥, 1000 రూ॥ నోట్లను 2016వ సంవత్సరం నవంబర్ 8న ఒక్క దెబ్బతో రద్దుచేసి, ఫలామణిలో ఉన్న 86 శాతం నోట్లను పనికి రాకుండా చేసింది. ఏ విధంగా చూసినా ఇది అసాధారణమైనదే! ప్రపంచంలో మరేదేశం కూడా నల్లధనాన్ని నిరూపించడానికి ఈ మార్గాన్ని అనుసరించలేదు. తన ఆర్థిక వ్యవస్థపై ఇంత బలీయమైన దెబ్బను ఏ దేశం కూడా వేసుకోలేదు. భారత దేశంలోని నల్లధనాన్ని వెలికి తీయడం, అవినీతిని పారద్రోలడం ఈ చర్య దీర్ఘకాలిక లక్ష్యాలుగా వెల్లడించినప్పటికీ, స్థూల జాతీయోత్పత్తిపై తక్షణం పడిన చెడు ప్రభావాన్ని మేము ఈ వ్యాసంలో చర్చించ దలిచాము. వాస్తవానికి ప్రతికూల ప్రభావం ఏమీ లేనట్లు కనిపిస్తున్నప్పటికీ, 2016-17 మొదటి త్రైమాసికంలో స్థూల జాతీయోత్పత్తి 7.1 శాతంగా ఉన్నట్లు అధికార లెక్కలు ధృవీకరిస్తున్నాయి. 2016-17 అర్ధవార్షిక లెక్కల ప్రకారం ఇది 7.2 శాతంగా ఉండాలి. కానీ తక్కువగా ఉన్నట్లు వార్షిక లెక్కలు ధృవీకరిస్తున్నాయి.

ఈ వ్యాసంలో తరువాయి భాగాన్ని 4 భాగాలుగా విభజించి స్పష్టంగా చర్చించడం జరిగింది. మొదటి భాగంలో అసంఘటిత వ్యాపార రంగంలో నగదు రహిత లావాదేవీలపై ఆధార పడిన భారత స్థూల జాతీయోత్పత్తి, నోట్లరద్దు వలన, ఏమాత్రం ప్రభావితం కాకపోవ

టం అసంభవం అన్న విషయం. రెండవ భాగంలో రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా అధికారికంగా వెల్లడించిన స్థూల జాతీయోత్పత్తి, బ్యాంకు రుణాలకు సంబంధించిన లెక్కలలోని వాస్తవాలను ప్రశ్నించడానికి సంబంధించినవి. మూడవ భాగంలో పారిశ్రామిక సంస్థలు అందించిన హైఫ్రీక్వెన్సీ ఇండికేటర్లను ఉపయోగించి 2017 మూడవ త్రైమాసికంలో పారిశ్రామిక రంగం మందగించిందని, నాలుగవ త్రైమాసికంలో కోలుకున్నా నోట్లరద్దు ముందునాటి స్థితికి చేరలేదన్నది స్పష్టమౌతున్నది. ఆఖరుగా 2017-18 ఆర్థిక సంవత్సరంలో భారతదేశ స్థూల జాతీయోత్పత్తి పై మా అభిప్రాయాలను క్రోడీకరించాము. అదేవిధంగా వ్యవస్థలోకి నగదు తిరిగిరావడంపై కూడా చర్చిస్తూ, 2017-18 ద్వితీయార్థంలోనైనా స్థూల జాతీయోత్పత్తి తగ్గుతుందని, ప్రభుత్వం పన్నులను విస్తృతంగా ప్రజలపై రుద్దకుండా ఉంటుందని భావిస్తున్నాము.

ప్రతికూల ప్రభావం

నోట్లరద్దు వలన భారతదేశ స్థూల జాతీయోత్పత్తిపై 2017 సం॥ మొదటి త్రైమాసికంలో ఎలాంటి ప్రభావం లేదని ఎలా భావించగలం? భారతదేశ అసంఘటిత రంగం అభివృద్ధి చెందిన ఆర్థికవ్యవస్థల కన్నా భిన్నమైంది. శ్రామికుల సంఖ్య అధికంగా కలిగి ఉన్నది. జాతీయ శాంపిల్ సర్వే సంస్థ వారి అధికారిక లెక్కల ప్రకారం, భారతదేశంలో అసంఘటితరంగంలో 40 శాతం స్థూల జాతీయోత్పత్తి, దాదాపు 75 శాతం కార్మికులున్నారు. ఖచ్చితంగా చెప్పాలంటే, 95,000 కోట్ల డాలర్ల స్థూల జాతీయోత్పత్తి, 39.8 కోట్లమంది కార్మికులు ఉన్నారు. మొత్తం కార్మికులు 53 కోట్లు. (ఇది 2011-12 కన్నా క్రమానుగుతంగా 2017 - 18 నాటికి పెరుగుతుంది)

అసంఘటితరంగంలో నగదు బదిలీ కన్నా నగదు చేతుల్లోకి అందే పరిస్థితి కొనసాగుతుంది. ఉద్యోగుల జీతభత్యాలు, ముడి సరుకుల కొను

గోలు, కొనుగోలుదారుల నుండి ఆదాయం, మొ॥లగునవి. భారత ఆర్థికవ్యవస్థలో అధిక భాగం ఈ రంగంలోకే వెళ్లి పోవడం వలన 86 శాతం నగదు రద్దు ఆర్థికస్థితిపై తీవ్ర ప్రభావం చూపింది. అంతేగాక భారతదేశంలో 80 శాతం ఆర్థిక లావాదేవీలు నగదు చెల్లింపు రూపంలోనే జరుగుతాయని రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా స్వయంగా అంగీకరించింది.

భారతదేశ నేపథ్యంలో ఈ సమస్యను పరిశీలించినట్లయితే సమకాలీన పరిస్థితిపై స్పష్ట సమాచారం అందుబాటులో లేదు. భారత దేశానికి సంబంధించిన సమాచారం నేషనల్ శాంపిల్ సర్వే సంస్థ ద్వారానే లభ్యమవుతుంది. ప్రతి సంవత్సరం సమాచారం ముద్రించబడదు. రెండు నుంచి ఐదు సంవత్సరాల సమాచారం ఒక్కోసారి ఒక్కోరీతిగా ముద్రించ బడుతుంది. ఉదాహరణకు 1999-2000, 2004-05, మరియు 2011-12. అందువలన నోట్ల రద్దు ప్రభావం అసంఘటితరంగంలో ఎలా ఉందో పరిశీలించడానికి మేము గుణాత్మకంగా, పరిమాణాత్మకంగా సమాచారాన్ని సేకరించాము.

భారతదేశం నలుమూలలా ఉన్న అనేకానేక సంస్థలలో 85 చిన్న మధ్యతరగతి సంస్థలను ఎంచుకున్నాము. నోట్లరద్దు ప్రకటన అనంతరం నవంబర్ 22 నుండి డిసెంబర్ 2వ తేదీ మధ్య కాలంలో సమాచారాన్ని సేకరించాము. శాంపిల్ పరిమాణం చాలా తక్కువే అయినప్పటికీ, కనుగొన్న అంశాలు మాత్రం చాలా బలమైనవి. నోట్లరద్దు అనంతర పరిణామాలపై చాలా ముఖ్యమైన సమాచారం లభించింది. ఈ సర్వేలో నాలుగు ప్రధాన అంశాలు

1. మనదేశంలో చిన్న మధ్య తరహా పరిశ్రమలు, అధికశాతం నగదు చెల్లింపులపైనే ఆధారపడి ఉన్నాయి. ఇచ్చిపుచ్చుకోవడాలన్నీ నగదు ఆధారంగానే కొనసాగుతున్నాయి. నగదునే ఆధారం చేసుకుని మనుగడ సాగిస్తున్నాయి.
2. వీరి అమ్మకాలు 40 నుండి 80 శాతం వరకూ పడిపోయాయి. ఇది నోట్లరద్దు వలన సంభవించిన పరిణామంగా 50 శాతం చిన్న మధ్య తరగతి పారిశ్రామిక వేత్తలు విశ్వసిస్తున్నారు.
3. సంఘటితరంగంలోని వ్యాపారుల నుండి 59 శాతం పోటీ పెరిగి, అమ్మకాలలో అవాంఛనీయ పరిస్థితి ఏర్పడుతుందని, దీని వలన చిన్న మధ్య తరగతి పరిశ్రమలు ఇబ్బందుల్లోకి నెట్టివేయబడతాయని యజమానులు భావిస్తున్నారు.
4. బకాయిలు పడ్డ కొనుగోలు దారులు, చెల్లింపుల విషయాల్లో మరింత వెనక్కి గడుపులు పెడుతున్నారు. కారణం డబ్బు అందుబాటులోకి రాకపోవడం. దీనివలన అప్పులు మరింత పెరిగి, వ్యాపారస్థులు తమ వ్యాపార లావాదేవీలలో

“కానీ దేశీయ వ్యాపారం మాత్రం 40 నుంచి 80 శాతం వరకూ దిగజారిపోయింది. దీనికి ప్రధాన కారణం “నగదు” ఆధారంగా వ్యాపారం జరగడమే ! వ్యాపారంలో డిమాండ్ లేక, తత్ఫలితంగా జీతాలు చెల్లించడానికి డబ్బులేని కారణంగా మూడున్నర లక్షల మంది కార్మికులున్న ఈ ప్రాంతం తాత్కాలికంగా మూత పడింది.”

సమస్యలను ఎదుర్కోవడమే గాక, వ్యాపారం కూడా దెబ్బతింది. అంతేగాక 32 శాతం వ్యాపారస్థుల అభిప్రాయం ప్రకారం, “తమకు రావాల్సిన బకాయిలు రాబట్టుకోవడంలో వైఫల్యం ఎదురవడమే గాక, 50 శాతం వినియోగదారులు బకాయిలు చెల్లించడం లేదు.

ఈ సర్వేలో సమాచార సేకరణ మాత్రమే గాక, డిసెంబర్ 2016 నుండి జనవరి 2017 వరకూ భారతదేశంలో మారుమూలల్లో ఉన్న చిన్న, మధ్య తరగతి పరిశ్రమలలోని అసంఘటిత రంగం ఎలా ఉందో ప్రత్యక్షంగా చూడటానికి విస్తృతంగా తిరిగాము. ఈ పర్యటనలో బయట పడిన ప్రధానాంశాల్లో మొదటిది, ముఖ్యమైనది అసంఘటిత రంగంలో వ్యాపారం ప్రధానంగా నగదు ఆధారంగానే జరుగుతుంది. ఆ రంగం చాలా తీవ్ర స్థాయిలో నష్టానికి గురయ్యింది. ఉదాహరణకు ఉత్తర భారతదేశంలోని హర్యానా రాష్ట్రంలోని పానిపట్ ప్రాంతం పస్త్ర పరిశ్రమకు ప్రధాన కేంద్రం. 31,000 కోట్ల రూపాయల వ్యాపారం నిర్వహించే సంస్థలుండటమే గాక 6,000 కోట్ల రూపాయల ఎగుమతులు జరుగుతాయి. 3,50,000 మందికి ఉపాధి లభిస్తుంది. మా అధ్యయనం ప్రకారం, నోట్లరద్దు వలన ఎగుమతుల వ్యాపారం ఏ మాత్రం ప్రభావితం కాలేదు, యధాతథంగానే సాగిపోయింది. కానీ దేశీయ వ్యాపారం మాత్రం 40 నుంచి 80 శాతం వరకూ దిగజారిపోయింది. దీనికి ప్రధాన కారణం “నగదు” ఆధారంగా వ్యాపారం జరగడమే ! వ్యాపారంలో డిమాండ్ లేక, తత్ఫలితంగా జీతాలు చెల్లించడానికి డబ్బులేని కారణంగా మూడున్నర లక్షల మంది కార్మికులున్న ఈ ప్రాంతం తాత్కాలికంగా మూత పడింది. ఈ పరిస్థితికి నోట్లరద్దు కారణమని వ్యాపారస్థులు, కార్మికులు భయములు భావిస్తున్నారు. అదే విధంగా తమిళనాడు రాష్ట్రంలోని “తిరువూరు” ను సందర్శించాము. దక్షిణాదిన అతి పెద్ద వస్త్రకేంద్రం ఈ పట్టణం. సుమారు

పది లక్షల మంది కార్మికులతో 50,000 నుండి 60,000 కోట్ల రూపాయల వ్యాపారం జరిగే ఈ ప్రాంతం పరిమాణంలో పానిపట్ కన్నా పెద్దది. నోట్లరద్దుకు పూర్వం వారంలో ఏడు రోజులూ పనిచేసే ఈ పరిశ్రమలు ఇప్పుడు కేవలం మూడు రోజులు మాత్రమే పని చేస్తున్నాయి. దీనికి ప్రధాన కారణం వ్యాపారస్థుల నుండి డిమాండ్ లేకపోవడమే! ఇక్కడ కూడా ఎగుమతి ఆధారిత రంగంలో ఎలాంటి మార్పులేదు. కానీ నోట్లరద్దు వలన దేశీయ రంగంపై మాత్రం 40 నుంచి 50 శాతం వరకూ ప్రభావం పడింది. పానిపట్లో పరిస్థితినే ఇక్కడ కార్మికులు, వ్యాపారస్థులు ఎదుర్కొంటున్నారు. పరిశ్రమలు కూడా కేవలం మూడు రోజులు మాత్రమే పని చేస్తున్నాయి. తిరువూరులోని ఓ బ్యాంక్ మేనేజర్ మాటల్లో “నోట్లరద్దు ప్రకటన జరిగిన నవంబర్ 8కి ముందు, వారానికి 4 కోట్ల రూపాయల లావాదేవీలు జరిగేవి. ఇది ప్రధానంగా కార్మికుల జీతాలకోసమే. కానీ నోట్లరద్దు అనంతరం 60 లక్షల రూపాయలకు పడిపోయింది.

గతంలో ఎన్నడూ లేనటువంటి ఆర్థిక అఘాతాన్ని భారతదేశం ఎదుర్కొంటుందని అందరూ భావిస్తున్నప్పటికీ నోట్లరద్దు అనంతరం సరిపడా నోట్లులేక పారిశ్రామిక రంగం కుదేలయినప్పటికీ సెంట్రల్ స్టాటిస్టిక్స్ ఆఫీసు మాత్రం 2017 తొలి త్రైమాసికంలో స్థూల జాతీయోత్పత్తి అధికారిక లెక్కలను వాస్తవానికి దగ్గరగా చూపడంలో విఫలమయ్యింది. దీనికి రెండు ప్రధాన కారణాలు సాంకేతిక పరమైనవి గానే భావించవచ్చు. మొదటిది, మొదటి మూడు నెలలలో సేకరించిన సమాచారం కేవలం సంఘటిత రంగానికి సంబంధించినదే కావడం. రెండవది, సంఘటిత రంగంలోని నామమాత్రపు వృద్ధిచేటును మాత్రమే గణించడం. వాస్తవానికి ఈ లెక్కల ఆధారంగా జాతీయ స్థూల ఉత్పత్తిని గణించడం సబబు కాదు. అసంఘటిత రంగాన్ని సైతం పరిగణనలోకి తీసుకోవలసిన అవసరం

ఎంతైనా ఉంది. 2016-17 ఆర్థిక సర్వే ఇదే అంశాన్ని దృవీకరించింది. కేంద్ర గణాంక సంస్థ అందించిన “స్థూల జాతీయోత్పత్తి లెక్కలు నోట్లరద్దు ప్రభావాన్ని కుదించి చూపాయని, సంఘటిత రంగం ఆధారిత జాతీయ ఆదాయం లెక్కల నూచికలు సరైనవి కావని, అయితే కొన్ని ముఖ్యమైనవి మాత్రం వాస్తవమేనని” పేర్కొంది. ఈ అదృశ్యమైన డాక్యుమెంటును అందించిన రచయితలు మాత్రం స్థూల జాతీయోత్పత్తిపై ప్రతికూల ప్రభావం అర్థవంతమేనని అంగీకరించారు. వారి అంచనాల ప్రకారం, 30-50 శాతం వ్యాపార లావాదేవీలు క్షయం చేయబడ్డాయి.

ప్రభుత్వసంస్థల పరస్పర విరుద్ధ సమాచారం
స్థూల జాతీయోత్పత్తి సమాచారము, రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా ఇచ్చిన ద్రవ్య సమాచారమూ ఒకేవిధంగా ఉన్నాయా? సియన్ ఓ ప్రకారం జిడిపి వృద్ధి 2017 మూడవ త్రైమాసికంలో 7.1 శాతంగా, సాధారణ స్థితి(నామినల్ టెర్మ్స్)లో 10.6 శాతంగా ఉంది. మరోచోట ఆర్.బి.ఐ సమాచారం సంవత్సరం ఆధారంగా పోల్చుకుంటే రుణాలు తీసుకోవటం 2017 మూడవ త్రైమాసికంలో అత్యల్పంగా 6 శాతం సంపాదయ్యింది. ఒకే విషయంపై నున్న ఈ రెండు లెక్కలను పరిశీలించినట్లయితే స్పష్టమయ్యే ప్రధానాంశం” బ్యాంకుల ఆధారంగా నిర్మితమైన భారతదేశ ఆర్థిక వ్యవస్థలో అప్పుల శాతం సంవత్సరం మొత్తానికి అత్యల్పంగా ఉన్నప్పుడు జిడిపి ఎలా వృద్ధి అయ్యింది? కార్పొరేట్ రంగానికి 60 శాతం నిధులు బ్యాంకులే అందిస్తున్న దేశంలో ఇదెలా సాధ్యమయ్యింది?

వాస్తవానికి చరిత్ర సూచిస్తున్నది ఏమనగా, గతంలో ఎన్నడూ లేనంత అత్యధిక తేడా నామమాత్రపు జిడిపి కి, బ్యాంకుల రుణ వృద్ధికి మధ్య ఈ సంవత్సరం మాత్రమే ఏర్పడిందని. మరో మాటలో చెప్పాలంటే ఇలాంటి స్థితి గతంలో ఎన్నడూ భారతీయ బ్యాంకుల చరిత్రలో లేదు. సాంకేతిక కారణాలను చూపుతూ సియన్ ఓ ఈ విపరీతాన్ని వివరించే ప్రయత్నం చేస్తూ, పెరుగుదల మందగమనాన్ని తగ్గించి చూపే ప్రయత్నం చేస్తున్నది. 2016-17 ద్వితీయార్థంలో భారతదేశ స్థూల జాతీయోత్పత్తి గణనీయంగా పడిపోయిందని పెట్టుబడిదారులకు సుస్పష్టంగా అర్థమవుతున్నది. బ్యాంకు రుణాలతో పాటు బ్యాంకేతర రుణాలను కూడా పరిగణనలోకి తీసుకున్నప్పటికీ రుణ విస్తరణ బలహీనంగానే ఉన్నదని స్పష్టమౌతున్నది.

బ్యాంకు రుణాల ద్వారానే కాక జిడిపి పెరుగుదల విశ్వసనీయతను పరిగణనలోకి తీసుకోవటానికి మరోమార్గం నోట్ల ఛలామణి

వేగాన్ని అంచనా వేయటం. ఫలామణిలో ఉన్న నోట్లసంఖ్యను కేంద్ర ప్రభుత్వం, ఆర్బిఐ నిర్ణయిస్తాయి. ఆర్థికవ్యవస్థ నిర్మాణం, ఆర్థిక వ్యవస్థపై ఉన్న వ్యాపార సమ్మకం ఫలామణి వేగాన్ని నిర్ణయిస్తాయి. ఉదాహరణకు కొత్త జిడిపి క్రమం (సీఐఐ) ప్రకారం చూస్తే నోట్ల ఫలామణి వేగం 2 నుండి 2.3యిక్కు మధ్య ఉంటుంది. ఒకవేళ 2017 మూడవ త్రైమాసికకు సీఐఐఐ ఇచ్చిన నామినల్ జిడిపి లెక్కలు గాని వాస్తవం అయితే ఆ త్రైమాసికలో నోట్ల ఫలామణి అసాధారణంగా 4 యిక్కుగా ఉంటుంది. వ్యాపార విశ్వాసం చారిత్రకంగా అత్యంత దిగువస్థాయికి పడిపోయినపుడు నోట్ల ఫలామణి వేగం గత అనేక సంవత్సరాల కన్నా అంత ఎక్కువగా ఉండటం సాధ్యం కాదు.

చివరగా 2017 మూడవ త్రైమాసికానికి వచ్చే సరికి చెలామణిలో నున్న నగదు 9.3 లక్షల కోట్ల రూపాయలు. లేదా స్థూల జాతీయోత్పత్తిలో 6 శాతం వద్ద ఉన్నది. ఇది 2016 నవంబర్ 8వ తేదీకి ముందు ఫలామణిలో ఉన్న 12 శాతం నగదులో సగం మాత్రమే. 2016 - 17 రెండవ అర్ధసంవత్సరంలో రికార్డుస్థాయిలో వ్యాపార విశ్వాసం దెబ్బతిన్నప్పటికీ నగదు ఫలామణి వేగం తగ్గలేదని మనం ఉదారంగా భావించినప్పటికీ, నగదును తిరిగి ప్రవేశపెట్టటం పూర్తికాకుండానే జిడిపి పెరుగుదల కూడా దెబ్బతినలేదని భావించటం సరైనది కాదు. ఉదాహరణకు ఆర్బిఐ నూతనం గా విడుదల చేసిన అంకెల ప్రకారం 2017 ఏప్రిల్ 7 నాటికి చెలామణిలో నున్న నగదు 13.6 లక్షల కోట్ల రూపాయలు, జిడిపిలో 9 శాతంకు పెరిగిందని చూపారు.

వాస్తవ కథ

హైఫ్రీక్వెన్సీ మార్కెట్ ఇండికేటర్స్ ఏమని చెబుతున్నాయి ? అధికారులు చెబుతున్న జిడిపి లెక్కలు వాస్తవ పరిస్థితులకు దూరంగా ఉన్నప్పటికీ, హై ఫ్రీక్వెన్సీ సూచీలు భిన్నమైన కథను చెబుతున్నాయి.

13 ఫ్రీక్వెన్సీ సూచికలు (ఇండికేటర్స్) ఆర్థికవ్యవస్థ ఆరోగ్యస్థితిని, అధికారిక స్థూల జాతీయోత్పత్తి గణాంకాలు తమ సమ్మకాన్ని పోగొట్టుకుంటున్నాయని తెలియజేస్తున్నాయి.

2017 మూడవ త్రైమాసికంలో ప్రయాణికుల వాహనాల అమ్మకంతో పాటు ద్వీపక వాహనాల అమ్మకాలు తీవ్రంగా పడిపోయాయని స్పష్టమౌతున్నది. అదే సమయంలో కేంద్ర గణాంకసంస్థ నివేదిక ప్రకారం ప్రైవేటు వ్యాపారం 10 శాతం పెరిగింది. మొత్తం ఖర్చులో ప్రయాణ సాధనాలపై ఖర్చు మాత్రం 14

“ఒకే విషయంపై నున్న ఈ రెండు లెక్కలను పరిశీలించినట్లయితే స్పష్టమయ్యే ప్రధానాంశం” బ్యాంకుల ఆధారంగా నిర్మితమైన భారతదేశ ఆర్థిక వ్యవస్థలో అప్పల శాతం సంవత్సరం మొత్తానికి అత్యల్పంగా ఉన్నప్పుడు జిడిపి ఎలా వృద్ధి అయ్యింది? కార్పొరేట్ రంగానికి 60 శాతం నిధులు బ్యాంకులే అందిస్తున్న దేశంలో ఇదెలా సాధ్యమయ్యింది? ”

శాతంకు పెరిగినట్లు సూచిస్తుంది. మొత్తం వినియోగఖర్చు ఈ విధంగా వత్తిడికి గురవుతున్నపుడు వినియోగ సూచి అనేక సంవత్సరాల కన్నా ఎక్కువగా పెరిగిందని ఊహించటం కూడా కష్టమే. 2016-17 ఆఖరి త్రైమాసికంలో వాడకందారుల కొనుగోలు శక్తి మూడవ త్రైమాసికం కన్నా కోలుకోవటం ప్రారంభమైనప్పటికీ, రెండవ త్రైమాసికానికి సమీపంలో కూడలేదు. **సంపూర్ణంగా కోలుకోవడం**

నోట్ల రద్దుకు పూర్వం సాధిస్తామని ఊహించిన స్థూల జాతీయోత్పత్తి వృద్ధిరేటును ఆర్థిక వ్యవస్థ తిరిగి సాధిస్తుందా? నోట్ల రద్దు హఠాత్పరిమాణం తర్వాత నూతన నోట్లు చలామణిలోకి వచ్చినప్పటికీ తగిలిన దెబ్బనుండి బయటకు రాగలదా? 2017 మూడవ త్రైమాసికంలోని క్షీణత స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నప్పటికీ కోలుకుంటుందా? ప్రభుత్వం నల్లడబ్బుపై దాడి చేయటం వలన పన్నులు కట్టకుండా వ్యాపారాలు సాగించడం కష్టం కావటంతో అసంఘటిత రంగంలోని వ్యాపారాలు క్షీణిస్తాయి.

నోట్లరద్దు దుష్ఫలితాలు క్రమంగా కనుమరుగవుతున్నప్పటికీ, నూతన నోట్లు చెలామణిలోకి వచ్చి పరిస్థితులు గతంలో కన్నా మెరుగవుతున్నప్పటికీ, ప్రభుత్వం నూతన చట్టాలను చేస్తూ, అసంఘటిత రంగంలో తాత్కాలిక మార్పులకు కారణమవుతుంది. 2017 ఫిబ్రవరి 8న సవరించిన తెచ్చిన జిపీ ప్రకారం కార్మికులకు జీతాలను నగదు రూపంలో గాక, బ్యాంకుల ద్వారా చెల్లించాలి. ఈ పద్ధతి ద్వారా యాజమాన్యలు, తమ ఉద్యోగులకు జీతాలను చెక్కుల రూపంలో లేదా వారి బ్యాంకు ఖాతాల్లో చెల్లించవలసి ఉంటుంది. ఈ విధానం వలన అసంఘటిత రంగంలోని కార్మికులకు యాజమాన్యాలు చెల్లించే జీతాల విషయంలో స్పష్టత ఉంటుంది. వ్యాపారస్థులు, తమ కార్మికులకు జీతాలను నగదు రూపంలోనే చెల్లించేట్లయితే, వారు చట్ట ప్రకారం వేతనాలు చెల్లించాలి.

దీనివలన వ్యాపారస్థులపై భారం పడు

తుంది. చట్టప్రకారం చెల్లించాలి అంటే ధన భారం ఎక్కువవుతుంది. వాస్తవానికి అసంఘటిత రంగంలో నగదు రూపంలో చెల్లించే సమయంలో తక్కువ చెల్లించడమే గాక, వివిధ రూపాలలో ముట్టజెప్పతారు. అంతేగాక పన్నుల విధానం, చెల్లించాల్సిన సేవా పన్ను మొదలగు నవి కూడా పరిగణనలోకి తీసుకోబడతాయి. అంతేగాక, ఇన్కోటాక్స్ డిపార్ట్మెంట్లోని ఆఖరి స్థాయి అధికారిని సైతం దాడులకు పయోగించవచ్చు. అంతేగాక 2017 ఫైనాన్స్ చట్టం ప్రకారం 3 లక్షల పై జడిన లావాదేవీలు ఈ క్రింది రీతుల్లో అనుమతించబడవు.

1. ఒక రోజుకు ఒకవృత్తికి
2. ఎన్ని చెల్లింపులైన ఒక్క లావాదేవీలోనే.
3. ఒకే సంఘటన /ఘటనకు సంబంధించి 3 లక్షలు మించరాదు.

అంతేగాక 2017 ఆర్థిక చట్టంలో మరో మార్పు 3 లక్షల పరిధి నుండి రెండు లక్షల పరిధిలోకి కుదించడం. ఇవన్నీ పరిగణనలోకి తీసుకున్నప్పుడు 2016-17 మూడవ త్రైమాసికం కన్నా, 4వ త్రైమాసికంలో అసంఘటిత రంగం బాగానే ఉన్నప్పటికీ, ఆర్థికవ్యవస్థలోని ఈ రంగం ఇంతకు ముందు కార్యకలాపాలు నిర్వహించిన స్థాయిలో కార్యకలాపాలు నిర్వహించటం సాధ్యం కాదని స్పష్టమౌతున్నది. నోట్లరద్దుతో వచ్చిన చెడుగులన్నీ తొలగిపోయినప్పటికీ, ప్రభుత్వం పన్నులకు సంబంధించిన చర్యలను ఇంతతీవ్రంగా తీసుకోకపోయి ఉన్నట్లయితే సాధించే జిడిపి కన్నా 2017-18లో అసంఘటితరంగం తక్కువ పెరుగుదల రేటునే నమోదు చేస్తుంది. జిడిపిపై నోట్లరద్దు ప్రభావం ఎంత తీవ్రంగా ఉంటుందన్న విషయంలో అర్థశాస్త్ర నిపుణులు, విశ్లేషకులలో విభేదాలున్నప్పటికీ 2016 - 17 ద్వితీయార్థంలో మరియు 2017-18 లో స్థూల జాతీయోత్పత్తిపై నోట్ల రద్దు ప్రభావం ప్రతికూలంగా ఉంటుందనేది వాస్తవం.

అనువాదం : డాక్టర్ శమంతకమణి

భావ ప్రకటన స్వేచ్ఛ, జాతీయవాదం

జస్టిస్ ఎపి షా ✍️

రచయిత డి.బి. హైకోర్టు మాజీ ప్రధాన న్యాయమూర్తి

ఢిల్లీ హైకోర్టు విశ్రాంత ముఖ్య న్యాయాధిపతి జస్టిస్ ఎ.పి. షా న్యూఢిల్లీలో 19 ఏప్రిల్ 2017న ఇచ్చిన ఎమ్.ఎన్.రాయ్ స్వారకోషన్యూసం.

“ఒక ప్రాంతీయ, స్వార్థపర, సంకుచిత జాతీయవాదం ఈ రోజు ప్రపంచానికి అంతు లేని దుఃఖాన్ని, దౌర్భాగ్యాన్ని తెచ్చిపెడుతున్నది. ఒక పిచ్చి, అతిశయోక్తితో కూడిన జాతీయవాద ఉపాసన ఈ రోజు ప్రపంచవ్యాప్తంగా తాండవిస్తున్నది.....”. 1942లో ఎమ్.ఎన్. రాయ్ ఈ మాటలు అన్నారు. మనం ఉంటున్న ఈ కాలానికి ఇవి మరింతగా వర్తిస్తాయి.

ఎమ్.ఎన్.రాయ్ మానవతా వాదంతో గాఢంగా ముడిపడిన ఒక ఆలోచనా పరుడు, విజ్ఞుడు, క్రియాశీల తాత్వికుడు. ఆయన భారత జాతీయవాద మౌలికాంశాలను పరిశీలించారు. ముఖ్యంగా రెండవ ప్రపంచ యుద్ధకాలంలో ఫాసిజం, నాజీయంజం వ్యాపించిన దృష్ట్యా జాతీయవాదాన్ని మరింత విమర్శనాత్మకంగా పరిశీలించారు.

మొదటి ప్రపంచయుద్ధం తొలినాళ్ళలో ఒక పూర్తి జాతీయవాదిగా రాయ్ భారతదేశాన్ని విడిచిపెట్టారు. ఎన్నో కొత్త అనుభవాలు, ఎంతో పునరాలోచన తరువాత ఆయన ఆలోచనలలో మార్పు వచ్చింది. 1919లో ఆయన మెక్సికోలో కమ్యూనిస్టు పార్టీని స్థాపించారు. రష్యా వెలుపల ప్రారంభించబడిన మొదటి కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఇదే అయి ఉంటుంది. కమ్యూనిస్టు ఇంటర్నేషనల్ రెండవ సదస్సు నాటికి లెనిన్ తయారు చేసిన ‘జాతీయవాదం, వలసవాద సమస్య’ అనే సైద్ధాంతిక పత్రాన్ని రూపొందించడంలో కీలక పాత్ర పోషించారు. అయితే వలస దేశాలలో జాతీయోద్యమాల నాయకుల వర్గపాండికపై ఆయన లెనిన్తో విభేధించారు. ఆ తరువాతి కాలంలో స్టాలిన్తో తల ఎత్తిన విభేదాల కారణంగా 1930 డిసెంబరులో భారతదేశానికి తిరిగి వచ్చారు. ఆ తరువాత జాతీయవాదం, దాని ఆర్థిక, రాజకీయ పార్శాలను గురించి అనేక

రచనలు చేశారు. 1944లో “స్వేచ్ఛా భారతదేశ రాజ్యాంగం” రాసి, ప్రాథమిక హక్కులపై ఓ ప్రకటన అనే విభాగాన్ని దానికి జతచేశారు. ఆధిపత్యానికి అణచివేతకు వ్యతిరేకంగా విప్లవం లేవదీసేహక్కు అతిపవిత్రమైనదని” ఇందులో అభిప్రాయపడ్డారు.

ఈనాటి పరిస్థితి

ఈరోజు ఒక సినిమాహాలులో జాతీయ గీతం ఆలాపించబడుతున్నప్పుడు మనం తప్పనిసరిగా నిలబడాల్సివస్తున్నది. మనం ఏం తినాలో, ఏం తినకూడదో, ఏంచూడాలో, ఏం చూడకూడదో, ఏం మాట్లాడాలో, ఏం మాట్లాడకూడదో ఆదేశించబడుతున్నాం. భిన్నాభిప్రాయాలకు, ముఖ్యంగా విశ్వవిద్యాలయాలలో కళ్యాణ పడుతున్నాయి. నినాదాలివ్వడం, జండాలు ఎగురవేయడం జాతీయవాదానికి ప్రతీకలవుతున్నాయి. 21 ఏళ్ళ ఓ విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థిని కేవలం తన భావాలను ప్రకటించినందుకే అంతర్జాలంలో హీనంగా దుర్భాషలకు, బెదిరింపులకు గురి చేయబడింది. ఏ సమాజంలో అయినా విభిన్న అవలోకనాలు ఉంటాయి. ఒక ఆరోగ్యకరమయిన, చైతన్యవంతమైన ప్రజాస్వామ్యంలో ఇవి తప్పని సరేకాదు, అంతర్భాగం కూడా. ఎఫ్ ఏ పిక్చర్ ఇంటర్నేషనల్ వర్సెస్ సిబిఎఫ్సిలో బొంబాయి హైకోర్టు దీనిని నిర్దిష్టంగా వివరించింది. “ఏ సమాజం అయినా వికసించాలంటే అందులోని అన్ని రంగాలలో భిన్నాభిప్రాయాలు ఉండాలని చరిత్ర మనకు చెప్తున్నది. మున్నెన్నడూ ప్రశ్నించని సిద్ధాంతాలను ప్రశ్నించడం ప్రత్యామ్నాయ సామాజిక విధానాలకు దారితీస్తుంది. వారి ధైర్యాన్ని కొచ్చే గౌరవం మీదే ప్రజాస్వామ్యం ఆధారపడి ఉంది. అందువలన రాజ్యం అటు వంటి భావప్రకటనా స్వేచ్ఛకు గనక అడ్డు తగిలితే దానిని తప్పనిసరిగా గర్హించాలి.

దురదృష్టవశాత్తు ఈ రోజు మన విద్యా సంస్థలపై దాడి జరుగుతున్నది. స్వతంత్ర

ఆలోచనలను సమూలంగా నాశనం చేయాలన్న ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. విచారించవలసిన విషయం ఏమంటే ఈ రోజు నేనెంతగానో ప్రేమించే నా దేశంలో ఎవరైనా ప్రభుత్వం అనుమతించే అభిప్రాయాలకు భిన్నమైన అభిప్రాయాలను కలిగి ఉంటే వారిని వెను వెంటనే ‘జాతి ద్రోహులు గానూ, జాతి వ్యతిరేకులు గానూ చిత్రిస్తున్నారు.

భిన్నాభిప్రాయాన్ని, విమర్శను అణచి వేయడానికే ఈ జాతి వ్యతిరేకతను ఉపయోగిస్తున్నారు. అంతకంటే విచారించవలసినది వారిపై రాజద్రోహనేరాన్ని మోపడం.

జాతీయ వాదం అంటే ఏమిటి ?

నైజీరియా గొప్ప రచయిత చిమామండ అడిచె “ఒకే కథ ప్రమాదం” - ఒక ఆలోచనలోని అన్ని పార్శాలనూ వదిలి పెట్టి కేవలం ఒక పార్శాన్నే పట్టుకోవడం గురించి హెచ్చరించడాన్ని మొదటిగా నేను గుర్తుచేస్తున్నాను. ‘జాతీయవాదం’ ఒక భిన్న బేధంతో పురోగమన భావాలను జాతీయవాదాన్ని, ప్రజల కనువయిన విప్లవ జాతీయవాదాన్ని మితవాద, యుద్ధోన్మాద జాతీయవాదాన్ని ఎలా కలిపి వేస్తుందో మృదులా ముఖర్షి వివరించారు. హిట్లరు జాతీయవాదానికి నెహ్రూ, గాంధీల జాతీయ వాదానికి తేడా ఉన్నది. యూరప్ దేశాల జాతీయవాదం బ్రిటీష్ ఆఫ్ వెస్ట్ ఫేలియా రోజుల్లోనూ, సామ్రాజ్యవాదం విస్తరిస్తున్న రోజుల్లోనూ దేశం లోపలే ఆవిర్భవించింది. వారు యూదులు అవ్వచ్చు, ప్రోటెస్టంట్స్ అవచ్చు, దేశంలోని శత్రువులపైనే కేంద్రీకరించింది. కాని భారతదేశంలో జాతీయవాదం బయటి నుండి వచ్చిన వలసపాలనకు వ్యతిరేకంగా ప్రజలందరి కలయిక వలన ఏర్పడ్డ భావన. అందువలన ఇది వలస విధానానికి వ్యతిరేకంగా ఆ విద్వింపించిన జాతీయ వాదం. ఇక్కడ భారతీయతకు గుర్తింపు మతం, కులం, భాష కాదు, అందరూ కలిసి సమాన హోదాలో

స్వేచ్ఛ కోసం నినదించడం. అందువలన జాతీయ వాదానికి ఒక ఖచ్చితమైన అర్థం లేదు. ఎమ్.ఎన్.రామ్ ఉద్దేశంలో జాతీయవాదం ఒక భౌగోళిక సరిహద్దులలోని ఒక సమూహ ప్రజల ఆకాంక్షలను, కోర్కెలను వర్గాల ప్రాతిపదికన కలవకుండా ప్రతిబింబిస్తుంది. అంటే జాతీయ వాదం తక్కిన ప్రపంచ దేశాల ప్రయోజనాల కన్నా తన దేశ ప్రయోజనాలను ముందుంచు తుంది. 19వ శతాబ్దంలో కూడా దేశాలు ఒకదానికొకటి దూరంగా ఉండడం వలన ఉమ్మడి ప్రయోజనాల కోసం జాతీయవాదం పేరుతో కలవడం అభివృద్ధికి అవసరమయింది. ఇప్పుడది స్వార్థపూరితం, సంకుచితం అయిందని ఆయన అభిప్రాయం. అంతర్జాతీయ సహకారం ఉండాలని ఆయన అభిప్రాయం. వివిధ దేశాల ఆకాంక్షలు ఒకదాని కొకటి పరస్పర విరుద్ధంగా ఉండి, జాతీయవాదం అసంబద్ధంగా తయారయింది. ఫలితంగానే పాసిజానికీ, నాజీయజం అభివృద్ధికి, అనంతరం రెండవ ప్రపంచ యుద్ధానికి దారితీసింది. అందువలన జాతీయవాదం అంటే పునరుజ్జీవనమని రామ్ అభిప్రాయం.

మన జాతీయ గీతాన్ని రచించిన రవీంద్ర నాథ్ టాగోర్ ఇంతకంటే విప్లవాత్మక భావాలు కలిగి ఉన్నారు. ఆయన దేశాన్ని ప్రేమించడం అంటే జాతి గొప్పతనాన్ని నమ్మడం, సాంస్కృతిక వారసత్వాన్ని కీర్తించడం సంకుచిత దేశ ప్రయోజనాలకు దారి తీస్తుందన్నారు. 1917 లో టాగోర్ రాజకీయ, వాణిజ్య ప్రయోజనాలకు మారు పేరైన దేశం ఉన్నత సామాజిక జీవితాన్ని మించి పోతుంది. అది మానవాళికి నష్టం చేకూరుస్తుంది. అందువలన ఆయన దాడిచేసే, ప్రత్యేకతను చాటే జాతీయవాదాన్ని విద్వేషాలకు మూలమయిన, ఎదుటి వారిని ఊహించిగాని, వాస్తవంలో గాని శతృవుగా చూపేదానిని తిరస్కరించారు.

అందుకు భిన్నంగా పునరుజ్జీవన వాదులు ప్రాచీన భారతదేశ జన్మత్యం పైనే దృష్టి పెట్టారు. హిందూ నాగరికతకు ఆర్యజాతే మూలం అంటున్నారు. ఇది సాంస్కృతిక జాతీయ వాదానికి దారి తీస్తుంది. 'పశ్చిమ' దేశాల పండగలైన వెంటైన్స్ డేను జరుపుకోవడం, భార్యభర్తలైనా చేతులు పట్టుకొని నడిస్తే అభ్యంతరకాలౌతాయి. దాడులు జరుగుతాయి. మత జాతీయ వాదం రెండు దేశాల సిద్ధాంతాన్ని అనుమతిస్తుంది. హిందువుల ఆధ్వర్యంలో అఖండ భారతదేశం ఉండాలని కోరుకుంటుంది. ఇది బ్రిటిష్ వారినుంచి కేవలం హిందువులు మాత్రమే తమ వారసత్వంగా

“వారు జాతి ఔన్నత్యం అన్నది యుద్ధాలకు దారి తీయడాన్ని చూశారు. స్వేచ్ఛా, సమానత్వం, సౌభ్రాతృత్వం అన్న ఫ్రెంచి విప్లవభావాలు ఆశించిన ప్రజలు, నమ్మక ద్రోహానికి గురికావడం చూశారు. ఈ రోజు భారతదేశంలో ఇటువంటి భావాలు కలిగి ఉండడం దైవ దూషణ, రాజద్రోహం కూడా.”

నిరసన తెలుపుతున్న జెఎస్యు విద్యార్థులను అరెస్ట్ చేస్తున్న పోలీసులు

భారతదేశాన్ని పొందే అర్హులైన నమ్మకం నుండి వచ్చింది. అంటే వారి పితృభూమి, వారి మత రాజ్యం, పుణ్యభూమి. వినాయక్ దామోదర్ సావర్కర్ మాటల్లో “హిందూరాజ్యం, హిందూ జాతి, హిందూ సంస్కృతి”. ముస్లింలు, క్రైస్తవులు దేశ భూభాగంలో భాగస్వాములు కాదు. వారి మతం మరో పవిత్ర ప్రదేశంలో ఉద్భవించింది. 1938లో హిట్లర్ ఓ వెలుగు వెలుగుతున్న రోజుల్లో సావర్కర్ హిట్లర్ విధానాలను న్యాయ సమ్మతమనే భావించేవారు. వారి దేశంనుండి యూదులను తరిమివేయడం గురించి” ఒక దేశం ఆ దేశంలోని అత్యధిక ప్రజలదే. జర్మనీలో యూదులను ఏం చేశారు? వారు అల్పసంఖ్యలకు గనక జర్మనీ నుండి తరిమి వేయ బదుతున్నారు.” సావర్కర్ ఉద్దేశంలో మైనారిటీలు భారతదేశంలో ఉండాలంటే వాళ్ళ అస్తిత్వాన్ని ప్రత్యేకతలను కోల్పోవలసినదే. సావర్కర్ యొక్క ఈ అభిప్రాయాన్ని సహజంగానే ఎమ్.ఎన్.రామ్ వ్యతిరేకించారు. అత్యధికలదే దేశం ‘అన్నది’ ప్రజాస్వామ్యయుతంగా కనిపించ వచ్చు. కాని ఈనాడు భారతదేశంలోని పరిస్థితులను గమనించి నట్టుయితే 30 శాతంగా ఉన్న ముస్లింలు తమ స్వేచ్ఛను కోల్పోతారు” అని

అభిప్రాయ పడ్డారు. అందువలననే ఆయన సామ్రాజ్యవాద ఆధిపత్యాన్ని తొలగించి, ఆ స్థానం జాతీయవాదంతో పూరించాలని చెప్పారు. అత్యధిక ప్రజాస్వామికానికి నిజమైన స్వేచ్ఛ అందక పోవడాన్ని వ్యతిరేకించారు.

రాయ్ గాని, టాగోర్ గాని మొదటి, రెండవ ప్రపంచ యుద్ధకాలంలో అన్నమాటలని మనం ఇక్కడ గమనించాలి. వారు జాతి ఔన్నత్యం అన్నది యుద్ధాలకు దారి తీయడాన్ని చూశారు. స్వేచ్ఛా, సమానత్వం, సౌభ్రాతృత్వం అన్న ఫ్రెంచి విప్లవభావాలు ఆశించిన ప్రజలు, నమ్మక ద్రోహానికి గురికావడం చూశారు. ఈ రోజు భారతదేశంలో ఇటువంటి భావాలు కలిగి ఉండడం దైవ దూషణ, రాజద్రోహం కూడా. భారతదేశం ఒక వైవిధ్య భరిత ఆలోచనలు గల ప్రజలున్నదేశం. వారికి భారతదేశం అంటే నూ, జాతీయవాదం అంటేనూ, ప్రపంచంలో భారతదేశ స్థానం అంటే కూడా భిన్నమైన ఆలోచనలు ఉన్నాయి. మనం ఈ విభేదాలను గౌరవించాలి. జాతీయవాదం అంటే, దేశభక్తి అంటే ఉన్న భిన్నాభిప్రాయాలను అణచివేయ కూడదు. అలాకాకుండా ఒకే ఆలోచనను, జాతిని గౌరవించే ఆలోచనలను మాత్రమే ఉ

“ఫాలీ నాలీమన్ ఎత్తి చూపినట్టు, ఈ విధంగా వ్రాసుకున్న సమయంలో రాజ్యాంగసభలో 85 శాతం హిందువులు ఉన్నారు. అత్యధిక శాతం హిందువులున్నప్పుడు కూడా మైనారిటీల, అణగారిన తరగతుల, భిన్నాభిప్రాయాలు కలిగిన వారి ప్రయోజనాలు కాపాడాలని అనుకున్నాం.”

న్నతమైనదిగా చిత్రించి, తక్కిన భావాలను అంతర్గతంగా, బాహ్యంగా విమర్శించకూడ దంటూ చెబుతుంటే దేశ పౌరులను ఒకరికి వ్యతిరేకంగా మరొకరిని నిలబెట్టినవారమౌతాం. ఇంతకూ దేశమంటే ఏమిటన్న ఒక ముఖ్యప్రశ్న ఇక్కడ తలెత్తుతుంది. దేశాన్ని నిర్దేశించే అంశం నైసర్గిక స్వరూపమా, ప్రజాసమూహమా? మేం భారత ప్రజలం అంటూ మన రాజ్యాంగం ప్రారంభమవుతుంది. ప్రభుత్వాన్ని వ్యతిరేకిస్తే దేశాన్ని వ్యతిరేకించినట్టా! ప్రజా ప్రయోజనాలను, ముఖ్యంగా మైనారిటీ, అణగారిన ప్రజల ప్రయోజనాలను కాపాడటానికి ప్రయత్నించటం దేశాన్ని వ్యతిరేకించటమా? ఒక విశ్వవిద్యాల యాన్ని, అందులోని విద్యార్థులందరినీ దేశ ద్రోహు లుగా ముద్ర వేయడం సమంజసమేనా?

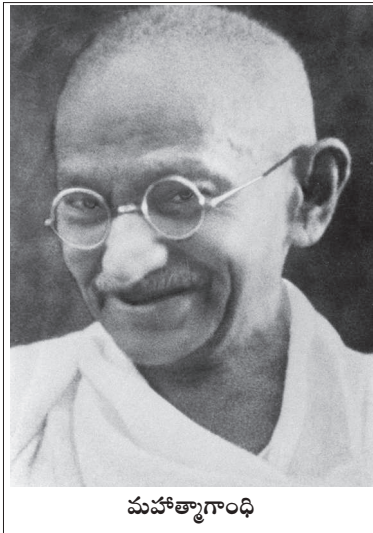
స్వాతంత్ర్య పోరాటం మనకొక దేశాన్ని, ప్రజాతంత్రం, భావప్రకటనా స్వేచ్ఛ, పౌర హక్కులు, లౌకికతత్వం కలిగిన ఒక రాజ్యాం గాన్ని ఇచ్చిన సందర్భంలో ఈనాటి పరిస్థితులు అత్యంత విచారకరం. పాకిస్థాన్ లో లాగా మనదేశంలో మతాధారిత రాజ్యంలేదు. మనకు భావప్రకటనా స్వేచ్ఛ, వాక్ స్వాతంత్ర్యహక్కు ప్రభుత్వం ఇచ్చిన వరమో, ధర్మమో కాదు. మన రాజ్యాంగం కల్పించిన హక్కు ఇది. ఎన్నో సంవత్సరాల భారతప్రజల పోరాటాలు, త్యాగాల ఫలితం.

వాక్ స్వతంత్రం : భారత రాజ్యాంగం

1922లో గాంధీ యంగ్ ఇండియా పత్రికలో ఒక వ్యాసంలో ఇలా అన్నారు.

“మనం మన అక్ష్యాన్ని చేరుకునేలోగా వాక్ స్వాతంత్రం, సమావేశమయ్యే హక్కులను ముం దుగా పొందాలి. వీటిని మన ప్రాణాలు భంగం పెట్టుకున్నా పొందాలి.”

ఇంకొకరిని నొప్పించినా సరే భావప్రకటనా స్వేచ్ఛ తప్పని సరిగా పొందవలసిన స్వేచ్ఛ అని గాంధీ అభిప్రాయం, “అదిప్రజలు విప్లవాలు నడిపేందుకు జరిగే చర్యలయినా సరే సమావేశ మయ్యే హక్కును గౌరవించాలన్నది” ఆయన

మహాత్మాగాంధీ

అభిప్రాయం. ఇటువంటి ఆలోచనలు ఒక్క గాంధీ గారికే కాదు. రాజారామ్ మోహన్ రాయ్ నుండి బాలగంగాధర తిలక్ వరకు స్వాతంత్ర పోరాటం తొలితరం దేశనాయకులందరూ ఈ అభిప్రాయాలనే కలిగి ఉండేవారు. అందువల ననే జాతీయోద్యమంలో సామాన్య పౌరుడికి స్వేచ్ఛ నిచ్చే అంశం చేర్చబడింది.

ఈ ఆలోచనలనే రాజ్యాంగ రూపకర్తలు రాజ్యాంగంలో పొందు పరిచారు. ఆరాధనా స్వేచ్ఛ ప్రజాస్వామ్యంలో భాగమయినప్పటికీ భావప్రకటనా స్వేచ్ఛ, వాక్స్వాతంత్రం ఆధునిక ప్రజాస్వామ్యానికి మూలస్థంభాలని వారు గుర్తించారు. మన రాజ్యాంగం ప్రగతిశీల, అభ్యుదయ భావాలు పొందుపరచబడిన భార తీయులందరి ఆకాంక్షలకు భరోసా నిచ్చే పత్రం. దీని పీఠికలోనే భారతదేశాన్ని సార్వభౌమ, సోషలిస్టు, లౌకిక ప్రజాతంత్ర, గణతంత్ర రాజ్యంగా, న్యాయం, స్వేచ్ఛ, సమానత్వం, సౌభ్రాతృత్వం ప్రతి పౌరుడికి అందుబాటులో ఉండాలని రాసుకున్నాం. ఫాలీ నాలీమన్ ఎత్తి చూపినట్టు, ఈ విధంగా వ్రాసుకున్న సమయంలో

రాజ్యాంగసభలో 85 శాతం హిందువులు ఉ న్నారు. అత్యధిక శాతం హిందువులున్నప్పుడు కూడా మైనారిటీల, అణగారిన తరగతుల, భిన్నా భిప్రాయాలు కలిగిన వారి ప్రయోజనాలు కాపాడాలని అనుకున్నాం.

భావప్రకటనా స్వేచ్ఛ, వాక్ స్వాతంత్ర్యాలు ప్రజాస్వామ్యానికి పునాదులని సుప్రీంకోర్టు కూడా అనేక సార్లు అభిప్రాయపడింది. స్వేచ్ఛాయుత మయిన రాజకీయ చర్యలు ప్రజలను విద్యా వంతులను చేస్తాయని, ప్రభుత్వాన్ని సక్రమమైన దిశలో నడుపుతాయన్న భావాన్ని వ్యక్త పరిచింది. ఇప్పుడు వాక్ స్వాతంత్రానికే ముప్పు ఏర్పడింది. ఐటి చట్టం 66 విభాగం కొట్టివేయబడిందని సంతోషించేలోపే సినిమా హాళ్ళుంటిలోనూ జాతీయగీతం వేయాలని, దానికి గౌరవ సూచ కంగా అందరూ నిలబడాలన్న తీర్పు వచ్చింది.

ఇప్పుడు ప్రసార మాధ్యమంలో సామాజిక మాధ్యమం ప్రముఖపాత్ర వహిస్తున్నది. కాని దురదృష్టం ఏమిటంటే ఒక వార్తా ప్రచార సంస్థ ఉద్దేశ పూర్వకంగా ఒక తప్పుడు వార్తను ప్రచా రం చేయగానే వేలాది మంది జాతి వ్యతిరేకం, దేశభక్తి అంటూ ప్రజల మధ్య అంతరాలు సృష్టి స్తున్నారు. పెంచుతున్నారు. ఎమర్జెన్సీ తరువాత భావప్రకటనా స్వేచ్ఛ, వాక్ స్వాతంత్రాల గురిం చిన రాజ్యాంగాన్ని సవరించి 19(1) ని తేవడం లో కీలకపాత్ర పోషించిన ప్రసార మాధ్యమాల ఈ రోజు వాటినే అడ్డుకుంటున్నాయి.

భిన్నాభిప్రాయాలున్న వారిపైన, రాజకీయ కార్డునిస్టులపైన, కార్యకర్తల పైన వారి వాక్ స్వాతంత్రానికి భంగం కలిగిస్తూ దేశద్రోహం, పరువునష్టం, దూషణ నేరారోపణలు చేయబడు తున్నాయి. ఇది ప్రజాస్వామ్య మనుగడకే ముప్పు కలిగిస్తుంది. ఇంతకంటే విచారించదగ్గ విషయం ఏమిటంటే జాతీయవాదం, దేశభక్తి చర్యలు దేశ ప్రజల సామాజిక, ఆర్థిక సమస్యలపై చర్యను వెనక్కు నెట్టాయి.

జాతీయవాదం, దేశద్రోహం

క్రితం సంవత్సరం జవహర్ లాల్ నెహ్రూ విశ్వవిద్యాలయంలోని ఘటనల తరువాత ఈ రోజు భారతదేశంలోని ప్రతి వ్యక్తికీ ‘దేశద్రోహం’ అన్నపదం సంపరిచితమయ్యింది. చారిత్రకంగా చూస్తే తిలక్, గాంధీ బ్రిటీష్ వారి పాలనా కాలంలో దేశద్రోహులుగా శిక్షింపబడ్డారు. 1908లో తాను బంధించబడడానికి ముందు పోలీస్ అధికారితో తిలక్ అన్న మాటలు” ప్రభుత్వం మొత్తం దేశాన్నే ఖైదుగా మార్చింది. ఈ జైలుకు వెళ్ళడమంటే ఒక పెద్దగది నుండి మరో చిన్నగదిలోకి మారడమే” 1922లో గాంధీ దేశద్రోహ నేరాన్ని అంగీకరిస్తూ, ‘ఈ శనీశ్వర

ప్రభుత్వాన్ని వ్యతిరేకిస్తున్నందుకు గర్వపడుతున్నా' నన్నారు. బ్రిటిష్ వారి హయాంలో ఇటువంటి కథలను, చట్టాన్ని దుర్వినియోగం చేస్తున్న విధానాన్ని ఎత్తి చూపేందుకు మన స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు పూనుకున్నారు. వాటిని ధిక్కరిస్తున్నందుకు ఎంతో గర్వంగా, కోపాగ్నితో దహించుకుపోతూ చెప్పుకునేవారం. 90 సంవత్సరాల తరువాత ఈ రోజు 20 మంది జెఎన్ఎం విద్యార్థులు తాము చేయవలసిన పనులు, అంటే నినాదాలివ్వడం, చర్చలు జరపడం, భిన్నాభిప్రాయాలను వ్యక్తం చేయడం, జటిలమైన రాజకీయ నిర్ణయాలను సవాలు చేయడం చేస్తుంటే వారిపై రాజద్రోహం నేరం మోపబడింది. 17వ శతాబ్దంలో రాజుకు, రాజ్యానికి వ్యతిరేకంగా తిరుగుబాటు జరగకుండా ఉండేందుకీ రాజద్రోహం చట్టం చేయబడింది. రాజుపై, ప్రభుత్వంపై ప్రజలకు మంచి ఆభిప్రాయం మాత్రమే ఉండాలని, చెడు ఆభిప్రాయం ఉంటే ప్రభుత్వ పనులకు ఆటంకం కలుగుతుందన్న భావంతో ఈ చట్టం చేయబడింది. 1870లో దీనిని భారతదేశ శిక్షాస్మృతిలో చేర్చారు.

1897లో మొట్ట మొదటి సారిగా శివాజీ పట్టాభిషేక ఉత్సవంలో భాగంగాధర తిలక్ ఉపన్యాసాలు, పాటలకు వ్యతిరేకంగా అతనిపై రాజద్రోహం అభియోగం మోపబడింది. ప్రభుత్వాన్ని పడదోయాలని గాని, అనుసరించ కూడదని గాని ఆ ఉపన్యాసాలలో, పాటలలో లేనందున కోర్టు తిలక్ ని శిక్షించలేక పోయింది. అందువలన ఆ తరువాత 'రాజద్రోహం' అర్థాన్ని విస్తరించి, అభిమానం లేకపోవడం, విధేయంగా లేకపోవడం, అసహ్యించుకోవడం, శతృత్వం కలిగి ఉండడం, ఇష్టం లేక పోవడం, చెప్పిన మాట వినక పోవడం, ప్రభుత్వంపై ద్వేషం కలిగి ఉండడాన్ని కూడా చేర్చింది. సెక్షన్ 124 ఈ అన్వయాలన్నింటితో కలిపి సవరించబడింది. ఆ తరువాత 1908లో తిలక్ కేసులో ఒక విమర్శనాత్మక వ్యాసం వ్రాసినందు వలన దేశద్రోహం అభియోగం మోపారు. బొంబాయి హైకోర్టు అతనిని నేరస్థునిగా పరిగణించి అరు సంవత్సరాలు జైలు శిక్ష విధించింది. ఎవరూ ప్రభుత్వానికి అనైతికతను అంటకట్ట కూడదని కోర్టు తీర్పునిచ్చింది.

ఆ తరువాత 'రాజధిక్కార' నేరాన్ని ఎదుర్కొన్న ప్రముఖ వ్యక్తి గాంధీ. యంగ్ ఇండియా పత్రికలో గాంధీ రాసిన వ్యాసానికి గానూ అతనిపై 'రాజద్రోహం' నేరం మోపబడింది. ఈ విచారణ ప్రత్యేక మైనది. విచారణాధికారి బ్రూమ్ఫీల్డ్ గాంధీపై ఈ అభియోగం మోపడం

“అనాడు నెహ్రూ పార్లమెంటులో ప్రసంగిస్తూ 'భారతశిక్షాస్మృతిలో 124 ఎ భాగాన్ని చూడండి. నాకు సంబంధించిన వరకు దీనికి నేను పూర్తిగా వ్యతిరేకం. ఇది గర్వనీయమైనది. చారిత్రాత్మకంగా చూసినా, వాస్తవంగా చూసినా దీనికి మన చట్టాలలో స్థానం ఉండాల్సిన అవసరం లేదు. దీనిని ఎంత తొందరగా వదిలించుకుంటే అంతమంచిది”

సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తులు

సరైనది కాదనే ఆభిప్రాయంలో ఉన్నాడు. ఆసక్తిదాయకమైన విషయం ఏమిటంటే రాజ్యాంగసభ చర్చలలో వాక్ స్వాతంత్ర్యాన్ని కట్టిడి చేసేందుకు 'రాజద్రోహం' చేర్చాలని రెండుసార్లు ప్రయత్నాలు జరిగాయి. అయితే రాజకీయ విభేదాలను అణచి వేయడానికి దీనిని ఉపయోగించే అవకాశం ఉన్నందువలన రాజ్యాంగ సభ సభ్యులు ఇందుకు అనుమతించలేదు. 19(2) రాజ్యాంగం నుండి తొలగించబడింది.

సుప్రీంకోర్టు నిర్ణయంతో మొదటిసారిగా భారత రాజ్యాంగంలోని 19(2) నిబంధనను సవరిస్తూ "రాజ్య రక్షణకు భంగం కలిగిస్తూ" అన్న పదాలకు బదులుగా ప్రజాజీవన క్రమ బద్ధత ప్రయోజనాలకు భంగం కలిగించటం"గా మార్చబడింది. అనాడు నెహ్రూ పార్లమెంటులో ప్రసంగిస్తూ 'భారతశిక్షా స్మృతిలో 124 ఎ భాగాన్ని చూడండి. నాకు సంబంధించిన వరకు దీనికి నేను పూర్తిగా వ్యతిరేకం. ఇది గర్వనీయమైనది. చారిత్రాత్మకంగా చూసినా, వాస్తవంగా చూసినా దీనికి మన చట్టాలలో స్థానం ఉండాల్సిన అవసరం లేదు. దీనిని ఎంత తొందరగా వదిలించుకుంటే అంతమంచిది' అన్నాడు.

చివరికి అధికారికంగా 124 ఏ చట్టబద్ధత గురించి నిర్ణయించాల్సిన అగత్యం, కేదారినాథ్ సింగ్ -- బిహార్ రాష్ట్రం కేసులో 19(2) లోని సవరించబడిన ప్రజా జీవన క్రమబద్ధత దృష్ట్యా 1962 లో సుప్రీంకోర్టు రాజ్యాంగ ధర్మాసనానికి ఏర్పడింది. రాజద్రోహం చట్టబద్ధతపై పంజాబ్, పాఠ్నా హైకోర్టుల విరుద్ధ తీర్పుల వలన ఈ పరిస్థితి ఏర్పడింది. కోర్టు రాజద్రోహం సెక్షన్ చట్టబద్ధతను సమర్థిస్తునే అస్థిరతను సృష్టించే అవకాశం, ఉద్దేశం ఉండా, లేదా శాంతి సుస్థిరతలకు విఘాతం కలిగిస్తుండా, లేదా హింసకు దారి తీస్తుండా అనే విషయాల వరకు దాని అమలును పరిమితం చేయాలని సూచించింది. ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా 'బలంగా మాట్లాడడం' దృఢమైన పదాలు వాడడాన్ని వీటి నుండి వేరుచేసింది. 1995లో సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును చివరిగా ఉటంకించ దలిచాను. బల్లంత్ సింగ్ వర్సెస్ పంజాబ్ రాష్ట్రం కేసులో తీర్పునిస్తూ ఇందిరాగాంధీ హత్య గావించబడడానికి కొన్ని గంటల ముందు ఒక సినిమాహాలు వద్ద 'ఖలిస్తాన్ జిందాబాద్ రాజకరంగా ఖల్సా' అనే నినాదాలిచ్చిన వారిని కోర్టు విడుదల

“ నిజానికి ఆలోచనలు స్వేచ్ఛగా పెంపొందించుకునేందుకు విద్యార్థులలో ఉపాధ్యాయులలో, పరిపాలనా విభాగంలో భిన్నాభిప్రాయాలను వ్యక్తపరచుకునేందుకు ప్రపంచంలోని అత్యుత్తమ విశ్వవిద్యాలయాలలో అవకాశాలున్నవి. కాని ఈనాడు భారతదేశంలో ఈ అవకాశాలే సవాలు చేయబడుతున్నాయి. ”

చేసింది. ఏ విధమైన ప్రతిచర్యలు లేని కొన్ని నినాదాలు దేశద్రోహంగా పరిగణించబడవు అని తీర్పునిచ్చింది. వాస్తవంలో శాంతి భద్రతలకు విఘాతం కలగలేదని, ముద్దాయి 'ప్రజలను రెచ్చగొట్టే అస్వచ్ఛ పరిస్థితులను కల్పించాలని కోరుకోలేదని అభిప్రాయపడింది. జెఎన్ యు ఘటనను ఆ వెలుగులో చూడాలి. పైన చెప్పినట్లు ప్రభుత్వాన్ని గట్టిగా విమర్శించడానికి, హింసకు ప్రేరేపించడానికి తేడాను చూసి, కేవలం హింసను ప్రేరేపించిన పుషు మాత్రమే దేశద్రోహ చట్టం అమలుకు అవకాశం ఉందని పేర్కొంది. ఉపేంద్రబిక్కి గారు గుర్తు చేసినట్లు 'రాజ్యాంగ దేశభక్తికి', 'రాజ్యం దేశభక్తికి' (కృత్రిమంగా రాజ్యం కోసం తయారు చేసిన దేశభక్తి) తేడాను మనం గుర్తించాలి. వీటిని దృష్టిలో పెట్టుకొనే ఢిల్లీ హైకోర్టు జెయిల్ మంజూరు చేస్తూ ఇచ్చిన ఆర్డర్ లో జాతీయవాదాన్ని, దేశభక్తిని ఆమంత్రించడం అనవసరమని సూచించింది.

“అనురాగాన్ని ఉత్పత్తి చేయలేం. చట్టంతో ప్రవబద్ధీకరించలేం. హింసను ప్రేరేపించకుండా తన అసంతృప్తిని పరిపూర్ణంగా వ్యక్త పరిచే స్వేచ్ఛ ప్రతీవ్యక్తికి ఉండాలి.” అని గాంధీ అన్నారు.

దురదృష్టవశాత్తూ రాజ్యాంగంలోని 124 అధికరణాన్ని జెఎన్ యు విద్యార్థులకు, హాకర్లకు పట్టే, బినాయక్ సేన్, అరుంధతీ రాయ్, ఆసిమ్ త్రివేదిలకు వ్యతిరేకంగానో లేదా కుడం కులం అణవిద్యుత్ కేంద్రానికి వ్యతిరేకం ఆందోళన చేస్తున్న వారిపైనే ప్రయోగించే అవకాశం రాజ్యం కలిగి ఉంది. ఈ విధంగా చేయటం చట్టాన్ని దుర్వినియోగం చేయడమే. అంతిమంగా తీర్పు చెప్పేటప్పుడు ఇవన్నీ తప్పని తేలి నిర్దోషులుగా జయింపబడినా, దేశద్రోహ నేరాన్ని మోపే అవకాశం ఉన్నందు వలన జైలు పాలవడం, విచారణను ఎదుర్కోడం తప్పడం లేదు. ముఖ్యంగా భిన్నాభిప్రాయాలను, విమర్శలను కట్టిడి చేయడం జరుగుతున్నది.

ఆసక్తికరమయిన విషయం ఏమిటంటే మనం వారసత్వం తెచ్చుకున్న ఇంగ్లండ్ లో ఈ దేశద్రోహ చట్టాన్ని తొలగించారు. 2009 లో దీనిని తొలగిస్తూ న్యాయశాఖామంత్రి మిస్ క్లై వార్డ్ ఇలా అన్నారు. “దేశద్రోహం, అపనింద పాలు చేయడం, ద్రోహం ఇవన్నీ రహస్యనేరాలు. గతకాలంలో భాషప్రకటనాస్వేచ్ఛ లేని కాలంలోనివి. ఈ రోజు ఆ హక్కు ఉన్నది. కాని ఈ దేశంలోని ఈ పురాతన తప్పిదాలు ఎన్నో ఇతర దేశాలలో ఈ రకమయిన చట్టాలు ఉండడానికి కారణాలయ్యాయి. ఇవి ఆ దేశాలలోని రాజకీయ విభేదాలను అణచివేయడానికి, ప్రచార మాధ్యమాలను నియంత్రించడానికి విరివిగా ఉపయోగించబడుతున్నాయి. బ్రిటన్ లో వీటిని తొలగించడం ద్వారా ఈ చట్టాలను అణచివేతకు ఉపయోగిస్తున్న మిగిలిన దేశాలలోని చట్టాలను సవాలు చేసినవారమవుతాం.”

జాతీయవాదం : విశ్వవిద్యాలయాల

ఫిబ్రవరినెల భిన్నాభిప్రాయాలను వ్యతిరేకించే వారిపై ఎక్కుపెట్టే నెల అనుకుంటాను. 2016లో జె.ఎన్.యు దీనికి బలయ్యింది. ఈ ఏడు రామ్ జాన్- ఢిల్లీ విశ్వవిద్యాలయ ప్రదర్శనలు జరిగాయి. విశ్వవిద్యాలయాల సహజంగానే భిన్నాభిప్రాయాలకు, విద్యార్థులు ఒకరిని ఒకరు సవాలు చేసుకునేందుకు, వారు స్వంతంగా సిద్ధాంతాలను, నమ్మకాలను రూపొందించుకుని అభివృద్ధి చెందేందుకు ఉద్దేశించబడిన కేంద్రాలు. నిజానికి ఆలోచనలు స్వేచ్ఛగా పెంపొందించుకునేందుకు విద్యార్థులలో ఉపాధ్యాయులలో, పరిపాలనా విభాగంలో భిన్నాభిప్రాయాలను వ్యక్తపరచుకునేందుకు ప్రపంచంలోని అత్యుత్తమ విశ్వవిద్యాలయాలలో అవకాశాలున్నవి. కాని ఈనాడు భారతదేశంలో ఈ అవకాశాలే సవాలు చేయబడుతున్నాయి. హైదరాబాద్ లో రోహిత్ వేముల తల్లిని దళితురాలు కాదనడం గాని, జెఎన్ యు విద్యార్థులపై మోపబడిన దేశద్రోహ ఆరోపణలుగాని, రామ్ జాన్ డిఎన్ యులో సదస్సు

పెట్టడంపై అభ్యంతరాలను వ్యతిరేకిస్తూ జరిగిన ప్రదర్శనలుగాని, ఒక డిగ్రీ విద్యార్థిని చేసిన ట్విట్ కి వ్యతిరేకంగా ఏరుచుకు పడటంగాని ఇందుకు కొన్ని ఉదాహరణలుగా మనం చూడవచ్చు. ఢిల్లీ విశ్వవిద్యాలయంలో రామ్ జాన్ ప్రదర్శనలకు వ్యతిరేకంగా 21 సం॥ లేడీ శ్రీరామ్ విద్యార్థిని నాకు ఎబివిసి అంటే భయం లేదని” ట్విట్ చేసింది. 'పాకిస్థాన్ నా తండ్రిని చంపలేదు. యుద్ధం చంపింది" అని ఓ ఫ్లేకార్డ్ పట్టుకుని ఆమె సామాజిక మాధ్యమంలో పెట్టిన వీడియో ఎంతో ప్రజాదరణ పొందింది. ఇది దేశవ్యాప్తంగా లోతైన చర్చకు దారి తీసింది. చర్చల్లో క్రికెట్ ఆటగాళ్ళు, నటులు, రాజకీయ నాయకులు ఆమెను విమర్శించడంలో ఏకమయ్యారు. ఆమెకు ఎంత శతృత్వం ఏర్పడిందంటే, ఎన్ని బెదిరింపులు, ముఖ్యంగా అంతర్జాలంలో ఎంతహింస ఎదురయ్యిందంటే ఆమె రక్షణను ఏర్పాటు చేసుకొని ఢిల్లీ వదిలి పోవలసివచ్చింది. ఒక 21 ఏళ్ళ వయసు గల విద్యార్థిని భావాలకు ఇంతగా ప్రతిస్పందన రావల్సినంత అభిద్రతాస్థాయికి దిగజారామా మనం?

కొన్ని గ్రూపులు చేస్తున్న హింసకు, బెదిరింపులకు రాజ్యాంగ అంగం అయిన రక్షరభలు చూపిస్తున్న చైతన్య రాహిత్యం విద్యార్థిలోకాన్ని నివ్వేరపరుస్తున్నది. ఏదోఒక రకమయిన నివారణ చర్యలు గనక తీసుకోకపోతే బలమైన భావాలను వ్యతిరేకించలేని, విభిన్నంగా ఆలోచించలేని ఒక తరాన్ని తయారు చేసిన వారమవుతాము. ఆర్థిక పురోభివృద్ధికి అవసరమయిన కొత్త ఆలోచనలను ఇది ప్రభావితం చేస్తుంది.

జాతీయవాదం : దేశభక్తి

ముగించే ముందు వాక్ స్వాతంత్ర్యం, జాతీయవాదంపై మరో రెండు సంబంధిత అంశాలను ప్రస్తావిస్తాను. ఒకటి సినిమాలు మొదలు పెట్టేముందు జాతీయగీతాన్ని వేయాలని, ఆ సమయంలో అందరూ గౌరవ సూచకంగా నిలబడాలని, ఇది ప్రజలలో దేశభక్తిని, జాతీయవాదాన్ని పాదుగొల్పి, అందరం ఒకటేనన్న భావనని కల్పిస్తుందని సుప్రీంకోర్టు చెప్పిన అంశం. ఈ రకమయిన తీర్పును సుప్రీంకోర్టు ఎలా ఇచ్చిందో నా అంచనాకు అందడం లేదు. ఇది రాజ్యంగ విరుద్ధమే కాదు. ఇటువంటివి మున్నెనడూ ఎరుగం కూడా. జాతీయగీతాలాపన సమయంలో నిలబడి తీరాలని ఎవరూ శాసించకూడదని బిజోయ్ ఇమాన్యుయల్ స్పష్టంగా చెప్పారు. వాక్ స్వాతంత్ర్యం, భాషప్రకటనా స్వేచ్ఛలో మౌనంగా ఉండడం, వ్యక్తీకరించకుండా ఉండడం కూడా

భాగమే. కాని చట్టం రూపంలో కోర్టు ఈ రోజు మన ప్రాథమిక హక్కుకు భంగం కలిగించింది.

ప్రతాప్ భానుమెహతా ఎత్తి చూపినట్లు ఈ తీర్పు మౌలిక ప్రజాతంత్రానికి, ఉదార ప్రజాతంత్రానికి మధ్య వ్యత్యాసాన్ని వ్యక్తపరిచింది. ప్రజలను ఉత్తమ పౌరులుగా తీర్చిదిద్దే ప్రతిదాన్ని తప్పని సరిచెయ్యకూడదు. ఆ అవసరం లేదు కూడా. నిజానికి తప్పనిసరి చేయడం వలన కొన్నింటికి సాధారణంగా ఇచ్చే గౌరవం కూడా ఇవ్వబడదు. దీనిని నేను "నిర్బంధ జాతీయవాదం" అంటాను. ఉదాహరణకు సైన్యంలో చేరడం ఒక ఉదాత్త బాట. కాని మన చట్టరూప కర్తలు సైన్యంలో చేరడాన్ని తప్పనిసరి చేయలేదు. ఎందుకంటే ప్రతి పౌరుడికి ఎంపిక చేసుకునే స్వేచ్ఛ ఉండాలి. దురదృష్టవశాత్తు ధర్మాసనం మరోలా భావించింది.

అలాగే ఆహార విషయంలోనూ, కొంత మంది తినే ఆహారాన్ని బలవంతంగా మాన్పించడం వలన, ఒక ప్రత్యేక జీవనశైలి రుద్దడం వలన జాతీయ భావాలు, ఐక్యత తగ్గూతాయి గాని పెరగవు. ఇది సాంస్కృతిక జాతీయ వాదం యొక్క కృత్రిమరూపం. ఆవులను చంపడాన్ని వ్యతిరేకిస్తూ చట్టాన్ని చేయాలని ఈ మధ్యనే మోహన్ భగవత్ పిలుపునిచ్చారు. కేరళలోనూ, ఈశాన్య రాష్ట్రాలలోనూ ఆవుమాంసం తినడం ఆనవాయితీ. భారతదేశం లాంటి భిన్న సంస్కృతులున్న దేశంలో అందరూ ఒకేలాగా జీవించాలనడం మనకు చికాకు కలిగిస్తుంది. ఉత్తరప్రదేశ్ లో వధ్యశాలలపై దాడులు, ముఖ్యంగా ముస్లింలను లక్ష్యంగా చేయడం, లక్షలాది ప్రజలను భయభ్రాంతులను చేయడం, నిలకడైన ఉపాధి లేకుండా చేయడంపై అనేక రిపోర్టులు మనం చదువుతున్నాం. ఈ మధ్య కాలంలో ఉనాలో ఒక దారుణం గురించి తెలుసుకున్నాం. ఏడుగురు దళితులను ఆవును చంపారన్న నెపంతో గోరక్షకులు నిర్దాక్షిణ్యంగా కొట్టారు. అఖ్లాక్ చిత్రవధను ఎలా మర్చిపోగలం? గోమాంసం దాచాడన్నది నెపం. చనిపోయిన తరువాత కూడా మృతదేహాన్ని ఫోరెన్సిక్ పరీక్షలకు పంపకుండా ఫ్రీజ్ లోని మాంసాన్ని పరీక్షలకు పంపారు. మానవ జీవిత విలువ ఇదేనా?

జాతీయవాదం ఈరకముయిన సాంస్కృతిక జాతీయ వాదానికి లొంగిపోవడం కలచి వేస్తుంది. నేను భారతీయుడినైనందుకు గర్విస్తాను. నేను నా భార్య కూడా యోగాభ్యాసం చేస్తాం. అయినంత మాత్రాన దానిని అందరూ చేసి తీరాలని బలవంత పెట్టడం నీకు ఇబ్బంది కరంగా ఉంటుంది. జాతీయవాదానికి, హిందువుగా గర్వించడానికి అదిచివ్నాం కాదు.

“కేరళలోనూ, ఈశాన్య రాష్ట్రాలలోనూ ఆవుమాంసం తినడం ఆనవాయితీ. భారతదేశంలాంటి భిన్న సంస్కృతులున్న దేశంలో అందరూ ఒకేలాగా జీవించాలనడం మనకు చికాకు కలిగిస్తుంది. ఉత్తరప్రదేశ్ లో వధ్యశాలలపై దాడులు, ముఖ్యంగా ముస్లింలను లక్ష్యంగా చేయడం, లక్షలాది ప్రజలను భయభ్రాంతులను చేయడం, నిలకడైన ఉపాధి లేకుండా చేయడంపై అనేక రిపోర్టులు మనం చదువుతున్నాం.”

గోరక్షకుల పేరుతో సైర విహారం చేస్తున్న గూండా గుంపులు

బలవంతపు జాతీయవాదం నిజమైన సంస్కృతిని పెంపొందించదు. సంస్కృతిని బలవంతంగా రుద్దితే సృజనాత్మకత దెబ్బ తింటుంది. అణచి వేయబడుతుంది. కేవలం స్వేచ్ఛాజీవులే సాంస్కృతిక నిబద్ధత గలిగిన విలువలను సృష్టించ గలుగుతారు. వారు భౌతికంగా ఒక తరగతికి చెంది ఉండవచ్చు. భాగోళికంగా ఒక దేశానికి చెంది ఉండవచ్చు. తాత్వికంగా ఎల్లలు లేని భూభాగాన్ని ఆక్రమిస్తారు. హద్దులు లేని సమాజానికి విస్తరిస్తారు.

ముగింపు

అణచివేయడం, అదుపు చేయడం ద్వారా ప్రజల వాక్ స్వతంత్ర్యానికి కళ్ళెం వేయలేం. అది ప్రజలను మరింత దూరం చేయడానికే తోడ్పడుతుంది. ప్రధాని వాగ్దానం ప్రకారం 'సబ్ కా సాధ్ సబ్ కా వికాస్' (అందరితో కలిసి అందరికి అభివృద్ధి) కి నిజమయిన అర్థం దేశాన్ని ప్రేమించే వారితోనే ఉత్సవాలు చేసుకోవడం కాదు. మార్క్సకావాలని కోరుకునే వారితోనూ, అన్యాయం జరుగుతున్నదనే వారితో కూడా కలిసి ఉత్సవాలు జరుపుకోవాలి. డెన్యూడ్ టూటూ అన్నట్టుగా "అన్యాయం జరుగుతున్నప్పుడు నువ్వు తటస్థంగా ఉన్నట్టయితే నువ్వు దౌర్జన్యం చేసేవాడి

పక్షం వహించినట్లే" ఒక దేశ బలం అందులోని ప్రజలందరూ ఒకే లాంటి భావాలు కలిగి ఉండడాన్నిబట్టి, దేశభక్తిని బహిరంగంగా చాటి చెప్పడాన్ని బట్టి నిర్ధారించలేము. ఒకదేశ నిజమైన బలం అక్కడి ప్రజలు విప్లవ భావాలు ప్రకటించినా బెదరక పోవడంలోనే ఉంటుంది. పౌరులు తమ తోటి పౌరులపై భిన్నాభిప్రాయాలు చెప్పినందుకు హింసకు దిగక పోవడంలో ఉంటుంది, అప్పుడే మనం వాక్ స్వాతంత్ర్యాన్ని పొందినట్టు అప్పుడే మనం నిజమైన స్వేచ్ఛా జీవులం ఫైజ్ అహమ్మద్ ఫైజ్ గేయంతో నా ఉపన్యాసం ముగిస్తాను. "నీ అధరాలు నీవే నిర్ణయంగా నిర్వచించు నీ నాల్గు నీదే నిస్సంకోచంగా వ్యాఖ్యానించు నీ దృఢమైన దేహం నీదే, స్పష్టంగా ప్రసంగించు నీ జీవితం ఇంకా నీదే నీదే మాట్లాడు, ఈ స్వల్ప విరామంలో మాట్లాడు, దేహాన్ని జిహ్వాని చావు ఎత్తుకు పోకముందే మాట్లాడు, నిజం ఇంకా జీవించే ఉండగా మాట్లాడు, మనసు విప్పి మాట్లాడు.

స్వేచ్ఛానువాదం: కె ఉషారాణి

విప్లవ ప్రతీఘాతకులను మట్టికరిపించిన రెడార్లు

అక్టోబర్ విప్లవంలో రెడ్ గార్డులు

పద్నాలుగు సామ్రాజ్యవాద, పెట్టుబడిదారీ దేశాల ప్రోద్బలంతో దాడిచేసిన సైనికదళాలు అంతర్యుద్ధాన్ని ఎగదోస్తూ, విప్లవ ప్రతీఘాతుక శక్తులను సమీకరించారు. దిగ్విజయమైన అక్టోబర్ విప్లవం ఈ ఘటనను చూసింది. 1918 నుంచి 1921 వరకు మూడేళ్లపాటు రష్యాలో అంతర్యుద్ధం చెలరేగింది. పెట్రోగ్రాడ్, ఇతర నగరాలకు చెందిన శ్రామిక వర్గమే వైట్ గార్డ్లతో పోరాడిన నూతన ఎర్రసైన్యంలో కీలక శక్తి అయ్యింది. వైట్ గార్డుల్ని, సామ్రాజ్య వాద సైనిక జోక్యాన్ని ఓడించిన తర్వాతే నూతన సామ్యవాద దేశం సాధ్యపడింది. సామ్యవాద విప్లవాన్ని నిలబెట్టుకోవడం కోసం రక్తాన్ని చిందించిన లక్షలాది మంది వర్గ స్పృహ కలిగిన కార్మికులు, బోల్షివిక్ల త్యాగాల్ని అంతర్యుద్ధం చూసింది.

వైట్ గార్డులు, ఇతర శక్తుల ఓటమి

1918 వేసవి నాటికి సోవియెట్ అధికారానికి శత్రువులైన వైట్ గార్డులు, ఇతర శక్తులు మూడు వంతుల రష్యాను ఆక్రమించుకున్నారు. ద్వీపపు దుర్గం ముట్టడించబడి, కనీస అవసరాలైన ఆహారం, ఇంధనం, ముడి సరుకుల సరఫరా

కు అవకాశం లేకుండాపోయిందన్న విషయం మధ్య రష్యా, కీలకమైన శ్రామిక వర్గ కేంద్రాలకు అవగతమైంది.

విప్లవంలో కీలకమైన శ్రామికవర్గం ఆకలి మంటల వల్ల నిరాశలోకి చేరి, కార్మికశక్తి కూలి పోయి చివరికి విప్లవాన్ని విడిచిపెట్టేస్తుందని శత్రువు ధీమాగా ఉన్నాడు. నిజానికి ఓ దశలో ఆకలి, చలి సమస్యలు తిండి కోసం నేలకు దగ్గరగా చేరేలా కార్మికులని దేశంలోకి తరిమాయి. అంతర్యుద్ధం కాలంలో కర్మాగారాలలోని కార్మికుల సంఖ్య గతంలోని సంఖ్యలో దాదాపు సగానికి పడిపోయింది.

సంఖ్యాపరంగా తక్కువగానే ఉన్నా కార్మికులు దేశ ఉత్తమ సమీకృత శక్తిగానే నిలిచారు. మూడు విప్లవాలలో పాల్గొన్న అనుభవంతో వర్గ పోరాటంలో వారంతా ఉక్కులా దృఢంగా మారారు. బోల్షివిక్ పార్టీకి కమ్యూనిస్టు సేన అయిన శ్రామికవర్గ బలగం లేబర్ ఫ్రంటుకు, సివిల్ వార్ ఫ్రంటుకు మధ్య విస్తరించింది.

1918 వేసవిలో సోవియెట్ వ్యతిరేక కూటమి కేంద్రీకృతమైన తూర్పు నుంచే ఎక్కువ ప్రమాదం ఏర్పడింది. శత్రువు అప్పటికే యురల్

పట్టణాలైన చెలియాబిన్స్కో, పెట్రో, వోల్గా నగరాలైన కజాన్, సింబిర్స్కో (ఇప్పటి యుల్యనోస్కో), సమారా (ఇప్పటి క్యుబిషెవ్)లను బంధీ చేసుకున్నాడు. వోల్గా నుంచి మాస్కోకు మార్గం సుగమమైంది.

తూర్పు ఫ్రంటును దృఢపరచడం కోసం సోవియెట్ నాయకత్వం ఉత్తమ కార్మిక, రైతు ప్రతినిధులతో 5 సేనలుగా 12 కొత్త డివిజన్లను ఏర్పాటు చేసింది. కజాన్ ను మూడు దిశలా చుట్టుముడుతూ రెడ్ ఆర్మీ ఎదురుదాడి మొదలెట్టింది. ఒత్తిడికి నిలవలేక వైట్ గార్డులు నగరాన్ని వేగంగా ఖాళీ చేశారు. జర్మనీ దాని మిత్రపక్షాల ఓటమితో 1918 చివరి నాటికి తొలి ప్రపంచ యుద్ధం ముగిసింది. ఇది యువ సోవియెట్ రిపబ్లిక్ కు వ్యతిరేకంగా తమ శక్తులను కేంద్రీకరించేందుకు బ్రిటిష్, ఫ్రెంచ్, అమెరికా సామ్రాజ్యవాదులకు స్వేచ్ఛ నిచ్చింది.

సైబీరియా, తూర్పు ప్రాంతాలను నియంత్రిస్తున్న రష్యాకు సుప్రీమ్ పాలకుడిగా తనకు తాను ప్రకటించుకున్న జారిస్ట్ అడ్మిరల్ కొల్చాక్ నేతృత్వంలోని సేనే ఈ దండయాత్రలో కీలక శక్తి. బోల్షివిక్ అధికారం నుంచి దేశాన్ని విడుదల చేయడమే తన మిషన్ అని అతడు ప్రకటించాడు. జపాన్, బ్రిటిష్, అమెరికా ఆయుధాల్ని సమకూర్చుకున్న 40 వేల మంది సైనికులతో కూడిన సైన్యాన్ని ఏర్పాటు చేశాడు.

జపాన్, బ్రిటిష్, అమెరికాకు చెందిన 1,50,000 మంది సైనికులతో కూడిన మధ్య వర్తిస్తూ జోక్యపు శక్తి అతడికి అండగా నిలిచింది.

1919 మార్చిలో రెడ్ ఆర్మీ కలిగించిన నష్టాలున్నా కొల్చాక్ యురల్ పర్వతాలను దాటి వోల్గా తీరాల వరకు ముందుకు కదిలాడు. మళ్లీ సోవియెట్ రిపబ్లిక్ మృత్యు సంక్షోభంలో పడింది. “అందరూ కొల్చాక్ తో పోరాటానికి” నినాదంతో బోల్షివిక్లు ప్రజలను కోరారు. పార్టీ సంఘటన సమీకరణను ప్రారంభించారు. వర్తక సంఘ కార్యకర్తలు, అప్పుడే పుట్టిన లెనిన్ స్ట్రయింగ్ కమ్యూనిస్ట్ లీగ్ (కొమ్మ్యూమల్) సంఘటన,

కమ్యూనిస్టులు లక్షమందికి పైగా రెడ్ ఆర్మీ బ్యానర్తో ర్యాలీ చేశారు.

రెడ్ ఆర్మీ దాడి చేసేందుకు సన్నద్ధమై ఏప్రిల్ రెండో పక్షంలో ప్రతిదాడిని ప్రారంభించింది. కొల్చాక్ తన చివరి కీలక రిజర్వులను వంపినా విజయవంతంగా ముందుకు కదులుతున్నరెడ్ఆర్మీని నిలువరించలేకపోయాడు. అలా రెడ్ఆర్మీ యుషాను కైవసం చేసుకున్న తర్వాత యురాలి పర్వతాల గుండా మరింత తూర్పుకు కదిలి పశ్చిమ సైబీరియాను విముక్తి చేయడం మొదలెట్టింది.

ఇంతలో కొల్చాక్ వెనుక నుంచి పనిచేస్తున్న 1,50,000 మందితో కూడిన ప్రజల సేన వైట్ గార్డ్ సేనల, జోక్యపు శక్తుల పీచమణుస్తున్నాయి. రెండు వైపులా ఈ ఒత్తిడితో కొల్చాక్ తూర్పు దిశగా పారిపోయాడు. టాబోల్, ఐరిష్ నదుల మధ్య జరిగిన నిర్ణయాత్మకమైన పోరులో పూర్తిగా కొల్చాక్ సేన ధ్వంసమైంది.

కొల్చాక్ ఓడిపోయాడని గ్రహించిన సామ్రాజ్యవాదులు 1918 వేసవి చివరిలో దక్షిణ యూరోపియన్-రష్యాలో క్రియాశీలకంగా ఉన్న జనరల్ దెనికిన్ కు మద్దతునివ్వాలని నిర్ణయించి భారీ స్థాయిలో ట్యాంకులు, విమానాలతో కూడిన యుద్ధ సామగ్రిని అందించారు.

మాస్కోను హస్తగతం చేసుకునేందుకు జులై మొదట్లో దెనికిన్ దాడి మొదలుపెట్టాడు.

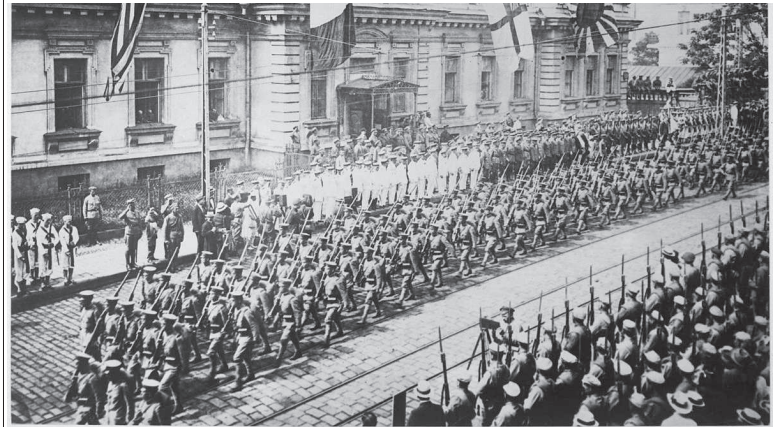
అప్పుడే సమీకృతమైన, యుద్ధ సామగ్రి సరిగలేని, సరైన శిక్షణ లేని రెడ్ఆర్మీ సైనికులను వెనక్కుమళ్లించి ఉక్రెయిన్ రాజధాని కీవ్, మాస్కోకు దక్షిణ మార్గాన ఉన్న రెండు పెద్ద నగరాలైన కుర్స్క్, వోర్యోల్ ను ఖాళీ చేసేలా ఒత్తిడి తీవ్రమైంది. అప్పుటికే మాస్కోకు కొన్ని రోజుల కవతు దూరంలోనే ఉన్న టులా, బ్రియాన్స్కో దగ్గరగా దెనికిన్ వచ్చేసాడు.

బ్రిటిష్, అమెరికా సేనలతో కూడిన సైన్యంతో అక్టోబర్ 11న జనరల్ యుదెనిచ్ పెట్రో గాడ్లో కవతు చేశాడు.

యువ సోవియట్ రిపబ్లిక్ క్షిప్త పరిస్థితుల్లోకి వెళ్లింది. 1919 శరత్కాలానికి 30 వేల మంది కమ్యూనిస్టులు, 20 వేల కోమ్యుమిల్స్ యుద్ధానికి వెళ్లారు. ప్రతి చోటా కార్మికులు స్వచ్ఛంద బలగాలుగా ఏర్పడ్డారు.

అక్టోబర్ రెండో పక్షంలో రెడ్ ఆర్మీ ఎదురు దాడికి దిగింది. వోర్యోల్, వారొనెజ్ ను విముక్తి చేసే తీవ్ర పోరాటంలో వైట్ గార్డులను చావు దెబ్బ కొట్టింది. సెమ్యూన్ బుద్గోన్నిక్ చెందిన మొదటి ఆస్తిక దళం నిర్ణయాత్మక పాత్ర వహించింది. 1919 చివరి నాటికి పారిశ్రామిక

“అధికారాన్ని నిలబెట్టుకోడానికి బల ప్రయోగం, కుట్రలతో రిజర్వులను సమీకరించిన రష్యా విప్లవ ప్రతీఘాతక శక్తుల క్రౌర్యం, 14 పెట్టుబడిదారీ దేశాలు సాగించిన మూడు మధ్యవర్తిత్వ జోక్యపు క్యాంపెయిన్లు కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ నేతృత్వంలోని సోవియట్ ప్రజల మొక్కవోని ఆత్మస్థైర్యాన్ని ఐక్యతను, బలాన్ని ఓడించలేక పోయాయి.”

రష్యాలో జోక్యం చేసకుంటున్న సామ్రాజ్యవాదుల సైనిక దళాలు

ప్రాంతాలైన ఉత్తరాది ఉక్రెయిన్ ను డొనెట్స్ బేసిన్ (డొన్ బాస్)ను రెడ్ ఆర్మీ విముక్తం చేసింది. నల్ల సముద్రం దిశగా శత్రువు వెనుదిరిగాడు.

ఇంతలో, మధ్య రష్యా నుంచి తీసుకువచ్చిన రెడ్ఆర్మీ దళాలు, నగరానికి చెందిన వీరోచిత కార్మికుల సమిష్టి కృషి వల్ల పెట్రోగ్రాడ్ వద్ద యుదెనిచ్ ఓడిపోయాడు. నవంబర్ మధ్యనాటికి యుదెనిచ్ సైన్యం కరిగిపోయింది.

విశ్రాంత కాలం మొదలైంది. కానీ ఎక్కువ కాలం కాదు. 1920 వసంత కాలంలో సామ్రాజ్యవాదులు సోవియట్ రష్యాకు వ్యతిరేకంగా మూడో పోరు ప్రారంభించారు. పోలిష్ ఉన్నత వర్గాల దళాలు, సంపన్నుడైన వ్రాంగెల్ కు చెందిన వైట్ గార్డు రెజిమెంట్లు, దెనికిన్ సేనలో మిగిలిన బలగాలు కూడి ఈసారి ప్రముఖమైన విప్లవ ప్రతీఘాతక శక్తులైయాయి. దక్షిణాది ఉక్రెయిన్ లో అవి స్థావరాలు నెలకొల్పాయి.

మొత్తం ప్రజల విప్లవాన్ని కాపాడుకోవడం కోసం మళ్లీ ముందుకురికింది. కార్మికులు, రైతులతో కూడిన రెడ్ఆర్మీ శక్తిని ముందుగా పోలిష్ దళాలు చవిచూశాయి. 1920 వేసవిలో మార్షల్ పిల్సుడిస్కికి చెందిన కీలక

బలగాలు ధ్వంసమై సోవియట్ రిపబ్లిక్ నుంచి తరిమివేయబడ్డాయి. వ్రాంగెల్ కూడా ఎక్కువ కాలం మనగలగలేదు. అక్టోబర్ చివరిలో మిఖాయిల్ ఫ్రూంజె నాయకత్వంలోని దక్షిణాది ఫ్రంట్ బలగాలు ఎదురుదాడి ప్రారంభించి వ్రాంగెల్ ను కొన్ని రోజుల్లోనే పలాయనమయ్యేలా చేశాయి. పెరెకోప్ ముట్టడి నవంబర్ 7 రాత్రిన మొదలైంది. భారీ పోరు తర్వాత హస్తగతమైంది. వేలాది మంది సైనికులను కోల్పోయినా రెడ్ఆర్మీ దుర్భేద్యమైన దుర్గాలను ముట్టడించి భయకంపి తులైన వైట్ గార్డులను సముద్ర మార్గం ద్వారా పరారయ్యేలా ఒత్తిడి తెచ్చింది. క్రిమియా విముక్తమైంది.

అధికారాన్ని నిలబెట్టుకోడానికి బల ప్రయోగం, కుట్రలతో రిజర్వులను సమీకరించిన రష్యా విప్లవ ప్రతీఘాతక శక్తుల క్రౌర్యం, 14 పెట్టుబడిదారీ దేశాలు సాగించిన మూడు మధ్యవర్తిత్వ జోక్యపు క్యాంపెయిన్లు కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ నేతృత్వంలోని సోవియట్ ప్రజల మొక్కవోని ఆత్మస్థైర్యాన్ని, ఐక్యతను, బలాన్ని ఓడించలేక పోయాయి.

అనువాదం: వారాల అజయ్ కుమార్

బ్రాహ్మణవాదంపై పోరాటం

వ్యక్తులకు వ్యతిరేకం కాదు

- బి.వి.రాఘవులు

ప్రియమైన కామ్రేడ్

ఇటీవల కాలంలో మనువాదం, బ్రాహ్మణ వాదంలపై ఎక్కువ చర్చ జరుగుచున్నది. వీటిలో బ్రాహ్మణులు కూడా పాల్గొనుచున్నారు. వారు మనం బ్రాహ్మణులకు/ బ్రాహ్మణత్వమునకు వ్యతిరేకం అనే భావనలోకి వెళ్ళుచున్నారు. వారిని ఆ విధంగా పొరపడవద్దని ఏ విధంగా నచ్చ చెప్పగలమో వివరించ వలసినదిగా కోరుచున్నాం. బ్రాహ్మణవాదం, మనువాదమును క్లుప్తంగా వివరించ గోర్తాను. బ్రాహ్మణవాదం అను టెర్మినాలజీని మరొక (ఛాందసవాదం) పేరుతో పిలిస్తే భాగుంటుందేమో. బ్రాహ్మణుల అపోహలకు ఆస్కారం ఉండదు గదా? వివరించ కోర్తాను.

- కె. రమేష్, విజయవాడ

భారతదేశంలో కుల వ్యవస్థ వేల సంవత్సరాలనుండి కొనసాగుతూ ఇప్పటికీ బలమైన శక్తిగా మనగలుగుతున్నది. సామాజిక, ఆర్థిక, రాజకీయ మార్పుల కారణంగా కుల వ్యవస్థలోనూ, అది నిర్వహించే పాత్రలోనూ అనేక మార్పులు వచ్చినప్పటికీ కుల వ్యవస్థ యొక్క అణచివేత పాత్ర, ప్రజలను చీల్చి వుంచే దాని శక్తి ఇంకా బలంగానే కొనసాగుతున్నది. మనదేశంలో పెట్టుబడిదారీ శక్తులు బలపడినప్పటికీ ఆ వ్యవస్థయొక్క ఆలోచనలు వ్యాపించినప్పటికీ, మన రాజ్యాంగం స్వేచ్ఛా, సమానత్వం, సామ్రాజ్యత్వం వంటి విలువలను బలంగా ప్రతిపాదించినప్పటికీ కుల తత్వం, కుల వ్యవస్థ ఇంకా బలంగా కొనసాగడం కొందరికి ఆశ్చర్యం కలిగించవచ్చు. కుల తత్వం కొనసాగడం పెట్టుబడిదారీ వర్గానికి, భూస్వామ్య వర్గానికి తమ దోపిడీ యధేచ్ఛగా చేసుకోవడానికి అలాగే తమ రాజకీయ ఆధిపత్యాన్ని నిలబెట్టుకోవడానికి తోడ్పడుతుంది. అందుకే దేశంలో ఈ వర్గాలకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న బూర్జువా పార్టీలు కుల వ్యవస్థకు, కులతత్వానికి వ్యతిరేకంగా మాటలు చెప్పినప్పటికీ ఆ వ్యవస్థను కొనసాగించడానికి పనిచేస్తున్నాయి.

ఒక కులంలో పుట్టడం ఆ వ్యక్తియొక్క ఇష్టాయెవ్వలతో జరగదు. కానీ ఆ కులం వలన సమాజంలో వనకూరే ఆక్రమ ప్రయోజనాలను తిరస్కరించడానికి కులం వలన వచ్చే అవమా

నాలు, అణచివేతలను ప్రతిఘటించేందుకు ప్రతి వ్యక్తికీ అవకాశం వుంటుంది. కుల వ్యవస్థ వలన ప్రత్యేక ప్రయత్నం లేకుండానే వనగూరే ఆధిపత్య అవకాశాలను వదులుకోవడం సామాజిక వ్యవస్థను ప్రశ్నించేవారికి దానికి ఎదురు తిరిగేవారికే సాధ్యమవుతుంది. అనేకమంది ఎదురు తిరగడం గురించి ఆలోచించకపోగా అవకాశాలను వదులుకోవడానికి సిద్ధం కాకుండా వాటిని సమాజంలో ఉపయోగించుకునేదానికే ప్రయత్నం చేస్తుంటారు. ఇటువంటి వారు మనువాదం గురించి, బ్రాహ్మణవాదం గురించి, అగ్రకుల ఆధిపత్యం గురించి విమర్శలు వచ్చినప్పుడు వ్యక్తిగతంగా తమనే విమర్శించినట్లుగా భావిస్తే ఎవ్వరూ చేయగలిగింది లేదు. సామాజిక మార్పు కోరుకునేవారు అటువంటి వారి భావాలను, ప్రయత్నాలను ప్రశ్నించకుండా ఉండడం సాధ్యం కాదు.

కుల వ్యవస్థలోనూ, మత వ్యవస్థలోనూ, ఆధ్యాత్మిక వ్యవస్థలోనూ అంతర్భాగం చేసి ఘనీభవించేయడానికి ప్రాచీన కాలంలో అనేక గ్రంథాలు సృష్టించబడ్డాయి. కుల వ్యవస్థ దైవికమన్న భావన కలిగించడానికి రుగ్వేదంలోనే పురుష సూక్తాన్ని చొప్పించారు. అనంతర వేదాల్లో వాటికి ఉపాంగాలుగా వచ్చిన బ్రాహ్మణాలు, అరణ్య కాలలో, ఆ తరువాత వచ్చిన పురాణాల్లో కుల వ్యవస్థ దైవాంశ సంభూతమన్న భావన ప్రజల్లో చొప్పించడానికి కృషి జరిగింది. వీటన్నింటికీ పరాకాష్టగా మనుధర్మశాస్త్రం కుల వ్యవస్థను ఒక అనుల్లంఘనీయమైన శాసన స్థాయికి తీసుకెళ్ళింది. అందుకే కుల వ్యవస్థను సమర్థించే భావాలనన్నింటినీ వ్యక్తం చేయడానికి బ్రాహ్మణవాదం, మనువాదం అన్న మాటలు ప్రాచూర్యంలోకి వచ్చాయి. ఈ మాటలు కుల వ్యవస్థకు పునాదిగా వున్న ఆలోచనా విధానాన్ని సిద్ధాంత భావనలను వ్యక్తం చేయడానికి వాడబడుతున్నాయి. అంతేగాని విడి విడిగా వ్యక్తుల గురించో, విడి విడిగా కులాల గురించో కాదు. కుల వ్యవస్థ ఆధిపత్య అణచివేత భావాలను కలిగి ఉన్నవారు ఏ కులంలో వున్నా వారిని మనువాదం, బ్రాహ్మణవాదాన్ని అనుసరించేవారి

గానే భావించాలి. అటువంటి వారు దరితుల్లో, వెనుకబడిన కులాల్లో, ఇతర శూద్ర కులాల్లో వున్నంత మాత్రాన వారు కుల వ్యవస్థను సమర్థిస్తే బ్రాహ్మణవాదాన్ని సమర్థించేవారు కాకుండా పోరు. అటువంటి వారిని మనువాద, బ్రాహ్మణవాద సమర్థకులుగా విమర్శించాలి ఉంటుంది. అందువల్ల బ్రాహ్మణవాదాన్ని, మనువాదాన్ని విమర్శిస్తున్నామంటే బ్రాహ్మణ కులంలో పుట్టినవారివదైనా వ్యక్తులుగా తమను విమర్శిస్తున్నట్లుగా భావిస్తే అది సరికాదు. ఒకవేళ అటువంటి వారికి బ్రాహ్మణవాదం, మనువాదం మీద నమ్మకం ఉంటే ఆ విమర్శ వారి సిద్ధాంతానికి వర్తిస్తుంది.

కుల వ్యవస్థమీద పోరాటం అంటే ఆధిపత్యాలను చలాయించే, అణచివేతను సాగించే కొన్ని కులాలకుండే ఆధితవ్య, అణచివేత అవకాశాలమీద నిర్వ్వందంగా పోరాడడమే. అటువంటి పోరాటాన్ని ఆయా కులాల్లో ఉండే వ్యక్తులు వ్యక్తిగతంగా తమకు వ్యతిరేకంగా జరుగుతున్న పోరాటంగా భావించాల్సిన అవసరం లేదు. ఒకవేళ తమలో అటువంటి భావాలు లేకపోతే మనువాదం, బ్రాహ్మణవాదం మీద విమర్శల వలన మనస్తాపానికి గురిగాన కర్తలేదు. ఒకవేళ అటువంటి భావాలు ఉండి మనస్తాపానికి గురి అయితే కుల వ్యవస్థపై పోరాడే శక్తులు చేయగలిగిందేమీ ఉండదు. కుల వ్యవస్థమీద పోరాటం అంటే కులాల్లో ఉండే విడి విడి వ్యక్తులమీద జరిగే పోరాటం కాదు. ఆ కులాలుగానీ, ఆ కులాల్లోని వ్యక్తులుగానీ అనుసరించే బ్రాహ్మణవాద, మనువాద భావాలపై పోరాటం. అందువలన కుల వ్యవస్థపై పోరాడే వారు సైతం ఆ భావజాలం మీద, ఆ భావజాలం పేరుతో జరిగే అణచివేత, దౌర్జన్యాలు, దుర్మార్గాలపైకేంద్రీకరించాల్సి వుంటుంది.

కార్యకర్తల నుండి వస్తున్న ప్రశ్నలు
బూర్జువాపార్టీలు అనుసరిస్తున్న విధానాలకు ప్రత్యామ్నాయ విధానాలను పార్టీ రూపొందిస్తున్నది. కార్యకర్తలు కష్టపడిపనిచేస్తున్నారు. అయినా మనకృషికి తగిన ఫలితాలెందుకు రావటం లేదు?
 (మిగతా 35వ పేజీలో)

తలిమెల నాగిరెడ్డి

(2వ పేజీ తరువాయి)

లు, సంబరం, బ్రహ్మాండం లాంటివి ఉద్దండులైన ముఖ్యమంత్రులను ఎదుర్కొన్నారు.

ఓ సందర్భంలో కొనకొండలో రాయల్ వెంకటప్ప ఇంటిలో ఉన్నారు. అక్కడికి చంద్ర పుల్లారెడ్డి గారు వచ్చారు. ఇద్దరు కొద్దికాలం ఆయన ఇంటిలో రక్షణ తీసుకున్నారు. ఆ సమయంలో వెంకటప్ప బంధువులమని పొలంలో సొప్పకోసం దున్నుచు వచ్చామని కూలీలతో చెప్పారు. వీరు అక్కడి నుండి వెళ్లిపోయాక అసలు విషయం తెలుసుకున్న కూలీలు,

పేదరెతులు కమ్యూనిస్టులు చేస్తున్న త్యాగాల గురించి ప్రభావితం అయ్యారు. ఇలాంటి సంఘటనలు ఆయన జీవితంలో ఎన్నో ఉన్నాయి. కరుడుగట్టిన కాంగ్రెస్ వాదిగా, నీలం సంజీవరెడ్డికి అభిమానిగా ఉన్న నాయనపల్లి నారాయణస్వామి గారు ఎంతో నిజాయితీ పరుడు. ప్రజల పట్ల ఎంతో గౌరవంతో వ్యవహరిస్తున్నారనే విషయం గ్రహించి ఆయనను కమ్యూనిస్టుగా మార్చుకోవాలని నిర్ణయించుకున్నారు. ఆయనతో మూడు రోజులు చర్చలు జరిపి ఆ తరువాత కమ్యూనిస్టుగా చేసుకున్నారు. ఇలా ఎందరినీ కమ్యూనిస్టులుగా మార్చిన గొప్ప వ్యక్తి నాగిరెడ్డి గారు. భూస్వామ్య కుటుంబంలో జన్మించినా సాధారణ మనిషిగా జీవించి కమ్యూనిస్టు

నిస్టు 'డీక్లస్' కావడమంటే ఏమిటో ఆచరణలో చూపిన మార్గదర్శి. నాగిరెడ్డి గారి భార్య లక్ష్మి కాంతమ్మ గారు. రవాణ్యకాలంలో అనేక కష్టాలు అనుభవించారు. 1991లో మృతి చెందారు. అనారోగ్యంతో హైదరాబాద్ ఉస్మానియా ఆసుపత్రిలో చేరాడు. నాగిరెడ్డి గారిని కాపాడేందుకు డాక్టర్లు చేసిన ప్రయత్నం ఫలించలేదు. ఆరోగ్యం విషమించి 1976 జూలై 28న భౌతికంగా అమరులైనా నిత్యం ప్రజా పోరాటాల్లో వెలుగుతున్న అరుణతార తలిమెల నాగిరెడ్డి గారు.

(నిసిఎం అనంతపురం జిల్లా కమిటీ ప్రచురించిన 'కమ్యూనిస్టు ఉద్యమంలో అనంతపురం జిల్లా యోధులు' పుస్తకం నుండి ఈ వ్యాసాన్ని ప్రచురించాం)

బ్రాహ్మణవాదంపై పోరాటం

వ్యక్తులకు వ్యతిరేకం కాదు

(34వ పేజీ తరువాయి)

మనదేశంలో అటు కేంద్రంలో, ఇటు అనేక రాష్ట్రాల్లో బూర్జువా, భూస్వామ్య పార్టీలే గతంలో పరిపాలన చేశాయి. ఇప్పుడూ చేస్తున్నాయి. కేరళ, బెంగాల్, త్రిపురలో గతంలో వామపక్ష శక్తులు ప్రభుత్వాన్ని నిర్వహించాయి. కేరళ, త్రిపురలో ఇప్పుడు నిర్వహిస్తూ ఉన్నాయి. అయినా ఈ రాష్ట్రాల్లో సైతం పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థ పరిధిలోనే ప్రభుత్వాలను నిర్వహించడం తప్ప సోషలిస్టు వ్యవస్థ నిర్మించే ప్రభుత్వాలను వామపక్ష ప్రభుత్వాలు లేవు. అలా ఉండడం సాధ్యం కూడా కాదు. అటువంటి అవకాశం కేంద్రంలో వామపక్ష శక్తులు అధికారం చేపట్టినప్పుడే అదికూడా జనతా ప్రజాతంత్ర సంఘటన ఆధ్వర్యంలో రాజ్యాధికారం వచ్చినప్పుడే సాధ్యమవుతుంది. ఈ లోపు ఉన్న అవకాశాల్లో మెరుగైన పరిపాలనను అందించడం, ప్రజలకు ఉపశమనాన్ని కలిగించడం వామపక్ష ప్రభుత్వాలు చేయగలుగుతాయి.

అఖిలభారత స్థాయిలో ప్రత్యామ్నాయ విధానాలతో బూర్జువా, భూస్వామ్య పార్టీలకు భిన్నమైన పద్ధతిలో వామపక్ష ప్రజాతంత్ర శక్తులు అధికారానికి రావడం ఒక దీర్ఘకాలిక ప్రయత్నంతోనే సాధ్యమవుతుంది. ప్రస్తుత బూర్జువా పార్లమెంటరీ ఎన్నికల పద్ధతిలో ఎత్తులూ, పొత్తులతోనే అది సాధ్యంగాదు. దేశవ్యాపితంగా ఉద్భుత స్థాయిలో వర్గ పోరాటాలు, ప్రజా పోరాటాలు జరగాలి. కుల, మత, ప్రాంత తదితర విభజన తత్వాలను అధిగమించి విశాలమైన ప్రజా ఐక్యతను సాధించాలి. ఈ కృషి బలమైన వామపక్ష శక్తులతో మాత్రమే సాధ్యమవుతుంది. నేడున్న అంతర్జాతీయ, జాతీయ పరిస్థితుల్లో, అభివృద్ధి నిరోధక శక్తులు బలం వుంజుకొని చలామణి అవుతున్న నేపథ్యంలో అభ్యుదయ ప్రజాస్వామిక వామపక్ష శక్తులు బలం వుంజుకోవడానికి ఎప్పుడూ లేనంత పట్టుదలతో కృషిచేయాల్సి ఉంది. ఆటంకాల దృష్ట్యా ఫలితం సాధించడానికి దీర్ఘకాలం పట్టవచ్చు. అందువల్ల తక్షణ విజయాలను పొందలేకపోతే నిరుత్సాహపడాలని అవసరం లేదు. ప్రస్తుతం ఉన్న అభివృద్ధి నిరోధక దశ క్రమేణా బలహీనపడే సూచనలు కనిపిస్తున్నాయి. మన కృషిని ముమ్మరంజేస్తే తిరిగి వామపక్ష శక్తులు వుంజుకొనే పరిస్థితులు వస్తాయి. మార్క్సిస్టుపార్టీ 2016లో జరిగిన కలకత్తా నిర్వాణ ఘోషనంలో ఇటువంటి కృషికి ప్రణాళిక రూపొందించింది. ఆ ప్రణాళికను పట్టుదలతో అమలు

జరిపితే కృషికి తగిన ఫలితాలు తప్పకుండా వస్తాయి. వైసిపి నాయకుడు అవినీతిపరుడని ప్రజలు భావిస్తున్నారు. మనపార్టీ ఆ పార్టీతో కొన్ని సందర్భాలలో సన్నిహితంగా వ్యవహరిస్తున్నది. ఎన్నికలలో ఆ పార్టీతో పొత్తు పెట్టుకుంటే నష్టపోతామని సానుభూతిపరులు కొందరు హెచ్చరిస్తున్నారు. పార్టీక్షీణం బూర్జువా పార్టీలతో ఎన్నికల పొత్తులు పెట్టుకోరాదని నిర్ణయించిన తర్వాత వైసిపిలో పొత్తు పెట్టుకోవటానికి అవకాశం ఉందా?

పార్టీ ఎత్తుగడల గురించి కులంకషంగా చర్చించి ఒక దీర్ఘకాలిక ఎత్తుగడల పంథాను 2016లో విశాఖపట్టణంలో జరిగిన 21వ మహాసభ నిర్ణయించింది. తృతీయ ప్రంటి వంటి ఎన్నికల ప్రంటిలపై కేంద్రీకరణ కన్నా పోరాటాలపై ఆధారపడిన వామపక్ష ప్రజాతంత్ర సంఘటనను నిర్మించడంపై పార్టీ కేంద్రీకరించాలని నిర్ణయించబడింది. ఎన్నికలు వచ్చినప్పుడు ఆయా పరిస్థితులనుబట్టి ఎన్నికల ఎత్తుగడలను నిర్ణయించుకోవచ్చు. కానీ పార్టీ కృషి యావత్తు ఎన్నికల చుట్టూ, బూర్జువా పార్టీలతో స్నేహాల చుట్టూ తిరగకూడదని మహాసభ స్పష్టం చేసింది.

ఈ అవగాహనతోనే ఏ రాష్ట్రంలోనైనా పార్టీ వ్యవహరించాల్సి వుంటుంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కూడా ఎన్నికలు వచ్చినప్పుడు ఎన్నికల సర్దుబాట్ల గురించి ఆలోచించాలి. అప్పుడు కూడా వామపక్ష ప్రజాతంత్ర సంఘటనను బలపర్చుకోవడానికి అవసరమైన ఎన్నికల ఎత్తుగడలు తప్ప ఏదో ఒక రూపంలో సీట్లు సంపాదించడమే లక్ష్యంగా ఎన్నికల ఎత్తుగడలు వుండకూడదు. బడా బూర్జువా పార్టీలైన బిజెపి, కాంగ్రెస్ వంటి పార్టీలతో ఎన్నికల్లోగానీ, ఇతరత్రాగానీ ఒడంబడికలు ఉండకూడదు.

తెలుగుదేశం ప్రాంతీయ పార్టీ అయినప్పటికీ మతోన్మాద బిజెపి తో అంటకాగి పనిచేస్తున్నది. వైఎస్సార్ పార్టీ ప్రతిపక్షంలో ఉన్నది. రాజకీయంగా స్పష్టమైన వైఖరులతో లేదు. రాష్ట్రపతి ఎన్నికల్లో బిజెపి అభ్యర్థికి మద్దతిస్తామని ప్రకటించడం ద్వారా మతోన్మాదం పట్ల అవకాశవాద వైఖరిని ప్రదర్శించింది. జనసేన పార్టీ ఇప్పటికీ మాటలకే పరిమితమై ఉన్నది. అప్పుడప్పుడు బిజెపి పై విమర్శలు చేస్తున్నా తెలుగుదేశం ప్రభుత్వంపై వ్యాఖ్యలు నర్తకర్పణగానే ఉంటున్నాయి. అందువలన అస్పష్టమైన రాజకీయ పరిస్థితులున్నప్పుడు ఇంకా ఎన్నికలు ముందుకు రానప్పుడు ఎన్నికల ఎత్తుగడల గురించి ఆలోచించడం ఊపోజనితం అవుతుంది. ఎన్నికలు ముందుకు వచ్చినప్పుడైనా వామపక్ష ప్రజాతంత్ర శక్తులు బలపడడం కొలబద్ధగానే ఎత్తులూ, పొత్తులు నిర్ణయం చేసుకోవాలి ఉంటుందన్నది పార్టీ విధానం. ✽

ప్రభుత్వమే పేదలకు

ఆహారధాన్యాలను అందించాలి

- సుందరయ్య

బెంగాల్ కరువు నుండి మనం పాఠాలు నేర్చుకోవాలి. 1943 సంవత్సరం బెంగాల్ లో ఆహార ధాన్యాలలో కొద్ది కొరత ఏర్పడింది. జమీందారులు, వర్తకులు, రైతులనుండి మాసూళ్ళలోనే ధాన్యాన్ని పోగు చేసుకొని కూర్చున్నారు. వీరు కరువు నెలలలో విపరీతమైన లాభాలు వేసుకొని అమ్మారు. బస్తా బియ్యం రూ.100-200కు అమ్మారు. కొన్ని స్థలాలలో రూ.300లకు కూడా అమ్మారు. దొంగ మార్కెట్ లో దొంగ వ్యాపారం చేసి 150 కోట్ల లాభాలు గడించారని, 15 లక్షల మంది కరువులో చనిపోయారని ప్రభుత్వపు లెక్కలు తెలిపాయి. అంటే దొంగ వ్యాపారస్తులు తాము గడించిన ప్రతి రూ.1000లకు ఒక మనుష్యున్ని బలి తీసుకున్నారన్నమాట!

1943 అక్టోబర్, నవంబర్ లో ఇంత విపరీతంగా బెంగాల్ లో బియ్యపు ధరలు వున్నాయి. కానీ కొత్త పంట వచ్చేసరికి ధాన్యాన్ని దాచి ఉంచిన వర్తకులు తమ పాత ధాన్యాన్ని మార్కెట్ లోకి దించి చౌకగా అమ్ముసాగారు. కొత్త పంటల ధరలు కూడా కారుచౌకగా రైతులు అమ్ముకోవలసి వచ్చింది. ఈ తక్కువ ధరలకు వర్తకులు కొత్త పంటను చాలావరకు కొనివేశారు. మాసూళ్ళు అగిపోయిన కొన్ని నెలలకు మరలా బస్తా బియ్యాన్ని రూ.72 మొదలు రూ.90ల వరకు అమ్ముసాగారు. జమీందారులు, దొంగ వ్యాపారస్తులు బియ్యపు వ్యాపారాన్నంతా తమ స్వాధీనంలోకి తెచ్చుకొని మాసూళ్ళలో రైతుకు తక్కువ ధర ఇస్తున్నారు. తదుపరి ప్రజలకు అమ్మే సమయం వచ్చినప్పుడు ఎక్కువ ధరకు అమ్ముడం సాగిస్తున్నారు. రైతాంగం పేదరికం హెచ్చేకొద్దీ నిస్సహాయులై, మాసూళ్ళలోనే తమ ధాన్యాన్ని తక్కువ ధరకు జమీందారులకు, పెద్ద భూస్వాములకు, వ్యాపారస్తులకు అమ్ముకోవలసి వస్తుంది.

ఆంధ్రలో కూడా బీద రైతులు, చిన్న రైతులు, తమ ధాన్యాన్ని మాసూళ్ళలో 2 మణుగుల బస్తా రూ.10 మొదలు 8 రూపాయలకు కూడా మిల్లు యజమానులకు అమ్ముకోవడం మనం చూస్తున్నాం. మూడు మణుగుల బస్తా బియ్యం రూ.24ల కంట్రోలు ధర ఉన్నప్పుడు న్యాయమైన లాభాలు వేసుకొని రైతుకు బస్తా ధాన్యానికి రూ.11 వరకు కొనడానికి అవకాశముంది. కానీ రెండు మూడు రూపాయలు తగ్గించి వర్తకులు కొంటున్నారంటే రైతాంగాన్ని ఏవిధంగా దోచుకుంటున్నదీ తెలుస్తుంది. ఇంతేగాదు, ఈ వర్తకులు బియ్యాన్ని కంట్రోల్ రేటుకు అమ్ముడం అరుదు. బస్తా బియ్యాన్ని రూ.27లు మొదలు 36 రూపాయల వరకు అమ్ముతుంటారు. కొరత ప్రాంతాలలోనూ కరువు ప్రాంతాలలోనూ మరింత అధిక ధరలకు అమ్ముతారు. మొన్న ఈ మధ్య తుఫాను వచ్చినప్పుడు వచ్చే సంవత్సరానికి పంటలు తగ్గతాయని అందరికీ తెలిసిందే. వెంటనే మిల్లు యజమానులు, పెద్ద భూస్వాములు, వర్తకులు, తమ వద్దనున్న ధాన్యానికి ధరలు పెంచేశారు. కంట్రోలు రేటు రూపాయికి నాలుగు శేర్లు బియ్యం అయినా, రూపాయికి రెండున్నర, మూడు శేర్ల చొప్పున దొంగ మార్కెట్ లో అమ్ముకానికి మొదలుపెట్టారు. దీనిని బట్టి ఆంధ్రలో కూడా బెంగాలులో వరి బియ్యపు ధరలను కంట్రోల్ చేయడానికి జమీందారులు, పెద్ద భూస్వాములు, దొంగ వ్యాపారస్తులు ప్రయత్నిస్తున్నారని తేలుతూ ఉంది. వీరి ఆటలు సాగితే రైతులకు, తక్కువ ధరలెచ్చి, ప్రజలకు ఎక్కువ ధరలకు ఆహారాన్ని అమ్ముతారు.

అందుచే కమ్యూనిస్టు పార్టీ కార్యక్రమంలో ముఖ్యంశం ఇది. భూస్వామి, వడ్డీ వ్యాపారి, దొంగ వ్యాపారస్తుడు ఈ త్రిమూర్తుల బారినుండి రైతును రక్షించడానికి, అమిత లాభాపేక్షలైన దొంగ వ్యాపారస్తుల చేతుల నుండి ధాన్యపు వర్తకాన్నంతా తొలగించవేయాలి. ప్రజా ప్రభుత్వమే ప్రతి గ్రామంలో ధాన్యాన్ని కొని అమ్మే సహకార విక్రయ సంఘాలను (కో-ఆపరేటివ్ స్టోర్స్) ఏర్పాటు చేయాలి. వానిపై తాలూకా కో-ఆపరేటివ్ స్టోర్స్, జిల్లా కో-ఆపరేటివ్ స్టోర్స్, ముఖ్య పట్టణాలలో కో-ఆపరేటివ్ స్టోర్స్ ను ఏర్పరచాలి. కో-ఆపరేటివ్ స్టోర్స్ రైతులనుండి వారికి గిట్టుబాటయ్యే ధరకు మిగులు ధాన్యాన్నంతా కొంటాయి. ప్రజా ప్రభుత్వం గిట్టుబాటయ్యేటట్టు ధరను నిర్ణయిస్తుంది. గ్రామాలలో ఈ ఆహార ధాన్యాలను నిల్వ చేయటానికి ఏర్పాటు చేస్తాయి. గ్రామాలలో పంటలు లేని ప్రజలకు ఇతర వృత్తిదారులకు చౌకగా న్యాయమైన రేటుకు అమ్ముతాయి. గ్రామాలకు పోను మిగులు ధాన్యాన్ని జిల్లా, రాష్ట్ర కేంద్ర ధాన్యపు స్టోర్స్ కు అమ్ముతాయి. ఆ రకంగా పట్టణ ప్రజలకు కూడా న్యాయమైన చౌక ధరలకు ఆహార ధాన్యాలు దొరుకుతాయి. ఈ సహకార విక్రయ సంఘాలే (కో-ఆపరేటివ్ స్టోర్స్) రైతులకు కావలసిన పనిముట్లు - ఎరువులు, గుడ్డలు, కిరసనాయిల్, చక్కెర, ఉప్పు, వగైరా సామాగ్రిని కంట్రోలు రేట్లకు అమ్ముతాయి.

ఈ స్టోర్స్ వలన రైతుకు తాను పండించిన పంటకు గిట్టుబాటయ్యే ధర ఖచ్చితంగా దొరుకుతుంది. గ్రామ, పట్టణ ప్రజలు తమ తిండిని న్యాయమైన ధరలకు కొనుక్కోగల్గుతారు. మిగులు ధాన్యాన్ని గ్రామాలలోనూ, పట్టణాలలోనూ సిమెంటు, కాంక్రీటు గిడ్డంగులలో నిల్వ చేయబడి ఎప్పుడు ఎక్కడికి అవసరమైతే అచ్చటికి పంపించడానికి వీలవుతుంది.

(సుందరయ్యగారు రచించిన 'విశాలాంధ్రలో ప్రజారాజ్యం' పుస్తకం నుండి ఈ వాక్యాలు గ్రహించబడ్డాయి)